

LETNO POROČILO

20
22

KAZALO

1 POSLOVNO POROČILO	4
1.1. Uvodna predstavitev družbe	7
1.2. Vizija in poslanstvo	8
1.3. Organizacijska struktura	9
1.4. Vrednote in način poslovanja	12
1.5. Družbena odgovornost	14
1.6. Dosežki in nagrade	17
1.7. Doseganje ciljev in tveganja	18
1.8. Trajnostno ravnanje z okoljem	19
1.9. Varnost in zdravje pri delu	56
1.10. Napovedi in izzivi v prihodnje	58
1.11. Poslovanje v letu 2022 – poudarki	59
1.12. Povezane osebe	59
1.13. Zaposleni in izobrazbena struktura	60
1.14. Obvladovanje finančnih tveganj	61
1.15. Izjava o upravljanju družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o.	64
1.16. Dogodki po datumu bilance stanja	66
2 RAČUNOVODSKO POROČILO	67
2.1 Računovodski izkazi	69
2.1.1 Bilanca stanja na dan 31.12.2022	70
2.1.2 Izkaz poslovnega izida za obdobje 1.1.-31.12.2022 (različica I)	72
2.1.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	73
2.1.4 Izkaz denarnih tokov za obdobje od 1.1. do 31.12.2022 (različica II)	73
2.1.5 Izkaz gibanja kapitala od 1.1. do 31.12.2022	75
2.1.6 Izkaz gibanja kapitala od 1.1. do 31.12.2022	77
3 POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV	78
4 RAZČLENITVE IN POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	90
4.1 Bilanca stanja	90
4.1.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	90
4.1.2 Opredmetena osnovna sredstva	91
4.1.3 Odložene terjatve za davek	92
4.1.4 Dolgoročne poslovne terjatve	92
4.1.5 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	93

4.1.6 Zaloge	93
4.1.7 Kratkoročne poslovne terjatve	94
4.1.8 Dobroimetje pri bankah, čeki, gotovina	95
4.1.9 Aktive časovne usmeritve	96
4.1.10 Kapital	96
4.1.11 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	97
4.1.12 Dolgoročne finančne obveznosti	99
4.1.13 Kratkoročne finančne obveznosti	101
4.1.14 Kratkoročne poslovne obveznosti	101
4.1.15 Pasivne časovne razmejitev	102
4.1.16 Zabilančne postavke	103
4.2 Izkaz poslovnega izida	104
4.2.1 Čisti prihodki iz prodaje	104
4.2.2 Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	104
4.2.3 Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	104
4.2.4 Stroški blaga, materiala in storitev	105
4.2.5 Stroški dela	107
4.2.6 Odpisi vrednosti	108
4.2.7 Drugi poslovni odhodki	108
4.2.8 Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	108
4.2.9 Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	109
4.2.10 Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	109
4.2.11 Drugi prihodki	109
4.2.12 Drugi odhodki	110
4.2.13 Davek iz dobička	110
4.3 Podatki o skupinah oseb	111

5 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

112

1 POSLOVNO POROČILO

PODJETJE SKAZA V LETU 2022

V zadnjih letih smo doživeli hitro rast poslovanja, kar je prineslo širitev na nove trge. Za uspešno obvladovanje teh sprememb, vzpostavitev povezljivosti in izmenjavo podatkov s številnimi dobavitelji in strankami tako doma kot po svetu, smo uspešno vpeljali poslovno-informacijski sistem SAP. Ta sistem je v uporabi tudi pri naših kupcih in dobaviteljih, kar nam omogoča povezanost informacijskih sistemov in natančno ter hitro izmenjavo poslovnih informacij. To prispeva k večji hitrosti in učinkovitosti pri vseh naših procesih.

Poleg tega smo vključili orodje SAC - Analytics Cloud, ki nam omogoča učinkovito zmanjševanje stroškov in povečanje učinkovitosti. Ta sistem je postal nepogrešljiv za naše poslovanje, saj združuje vse finančne in druge poslovne podatke na enem mestu ter omogoča analitičen pregled nad poslovanjem. Zlasti smo zadovoljni z dostopnostjo vseh pomembnih podatkov in informacij, ki so nam na voljo kadarkoli jih potrebujemo.

Na področju lastne blagovne znamke smo 2022 lansirali dva nova produkta, in sicer Bokashi Organko Essential in dnevno posodo za zbiranje bioloških odpadkov, Organko Daily. Za slovenske stranke smo lansirali spletno trgovino z našimi izdelki. Z lansiranjem Bokashi Organko Essential smo se v dogovoru s partnerji odločili, da opuščamo proizvodnjo preteklih linij kompostnikov, saj je naslednik bolj trajnosten. S tema dvema produktoma smo prvič dali na trg produkt iz reciklirane oziroma po potrošniške plastike.

Naši izdelki so na voljo kupcem po celem svetu, prisotni smo v EU, ZDA in Aziji, s ciljem, da naredimo spremembo na področju ravnanja z odpadki.

Svoje prodajne pozicije smo krepili na obstoječih trgih. Širili smo lastno blagovno znamko z odpiranjem novega prodajnega kanala v Franciji. Občina Saint-Omer v Franciji je za učinkovito ravnanje z biološkimi odpadki izbrala kompostiranje s pomočjo naših kompostnikov Bokashi Organko. Občina spodbuja uporabo naših kompostnikov med prebivalci s sofinanciranjem nakupa kompostnika Bokashi Organko. Prebivalci se lahko sami odločijo, ali bodo doma pridelali in uporabljali organske odpadke za kompost ali pa bodo odpadke prinesli na zbirno mesto - večji skupni kompostnik. Občina uporablja kompostno osnovo, ki jo prinesejo občani, za gnojenje mestnih vrtov.

V preteklem letu smo uspešno pridobili projekt sodelovanja pri izdelavi polnilnic za električna vozila. Uvajamo prehod iz aluminijastih ohišij v plastične, kar je prineslo številne prednosti. Poleg tega smo inovativno testirali popolnoma novo rešitev v elektro industriji - uporabo recikliranega potrošniškega materiala. Ta novost se trenutno nahaja v testni fazi, vendar odpira velike možnosti za prihodnost. Skupaj s partnerjem smo se osredotočili na uvajanje novega dizajna polnilnic, zmanjševanje ogljičnega odtisa in optimizacijo končnega produkta. Na tem področju načrtujemo tudi nadaljnje projekte, ki bodo prispevali k inovacijam v industriji.

V prodaji za industrijo smo uspeli povečati obseg poslovanja z našimi obstoječimi poslovnimi partnerji. Osredotočili smo se na vlogo razvojnega dobavitelja in se začeli vključevati v razvoj rešitev za naše partnerje v zgodnejših fazah projektov. Z inovativnim pristopom in optimizacijo smo dosegli pomembne rezultate. Veselimo se nadaljnjih priložnosti za rast in izboljšanje našega portfelja ter povečanje zadovoljstva naših strank.

V letu 2022 smo dosegli prihodke v višini 43.194.627 €, medtem ko je čisti dobiček znašal 316.580 €. Za naložbe smo namenili 2.940.245 €.

Naložbe v letu 2022 so bile prednostno usmerjene v digitalizacijo, izobraževanje in razvoj naših sodelavcev na področjih pametnega podjetja, povezljivosti ter modernega voditeljstva. Poleg tega smo namenili sredstva tudi za razvoj novih izdelkov, kar je privedlo do širjenja naše blagovne znamke in portfelja.

V naši proizvodnji smo uvedli in nadgradili sistem za upravljanje proizvodnje MES, ki nam omogoča realno spremljanje podatkov, pridobljenih iz strojev in linij.

Hitri in zanesljivi podatki so igrali ključno vlogo pri sprejemanju pravih ukrepov, kar nam je omogočilo zmanjšanje izgub zaradi izmeta in nepredvidenih zastojev ter izboljšanje celotne učinkovitosti opreme (OEE).

Med pomembnejše dosežke na področju proizvodnje in vzdrževanja štejemo takojšnje interno odpravljanje prelivanja na orodjih za brizganje plastike, sistematično organizacijo in urejanje delovnih mest v vseh proizvodnih procesih ter uvedbo inovativne tehnologije za obdelavo tehnološke vode. Prav tako smo uspešno uvedli aplikacijo za sledenje orodij in opreme znotraj podjetja (UWB) ter izvajali optimizacijo proizvodnih procesov (skrajšani cikli, zmanjšani stroški dela, manjši izmet) ter implementacijo specializiranih avtomatiziranih linij ob strojih.

V letu 2022 smo zabeležili manj reklamacij s strani naših kupcev. To je rezultat naših prizadevanj za optimizacijo kontrolnih postopkov, usposabljanja zaposlenih in uvajanja avtomatiziranih linij z avtomatskim nadzorom kakovosti. Ostajamo osredotočeni na rešitve, ki dvigujejo kakovost življenja na našem planetu ter sledijo načelom gospodarjenja brez odpadkov in pretvorbe obstoječih materialov v nove uporabne vire.

V preteklem letu smo s Športno kulturnim društvom Skaza namenili skoraj 20.000€ za dobrodelne in družbeno odgovorne namene, saj verjamemo v pomembnost skrbi za druge. Naš najpomembnejši družbeno odgovoren projekt, dobrodelni tek Otrok Otroku, smo organizirali na parkirišču našega podjetja. Posebno ponosni smo na sredstva v višini 10.300 €, ki smo jih namenili Medobčinski zvezi prijateljev mladine Velenje. Ta sredstva so bila namenjena otrokom v našem lokalnem okolju, saj si želimo videti nasmeh na njihovih obrazih in izboljšati njihovo dobrobit. Z veseljem sodelujemo s Skazinim društvom, saj verjamemo v moč skupnosti ter vpliv, ki ga imamo na izboljšanje življenj ljudi v našem lokalnem okolju.

NAVDIHUJEMO LOKALNO IN GLOBALNO.

Podjetje Skaza je bilo v letu 2018 na ugledni lestvici 1000 podjetij, ki navdihujejo Evropo. Na lestvici, ki jo je objavila Londonska borza (LSE), so podjetja iz vseh 28 članic EU.

TRAJNSTNO IN ODGOVORNO.

Delujemo po načelih trajnostnega razvoja. Inovativnost usmerjamo v rešitve, prijazne do ljudi, skupnosti in narave. Svoje uspehe povezujemo z družbeno odgovornimi projekti. Načela našega poslovanja so vir dodane vrednosti in konkurenčne prepoznavnosti na trgu.

VPETI V KROŽNO GOSPODRSTVO.

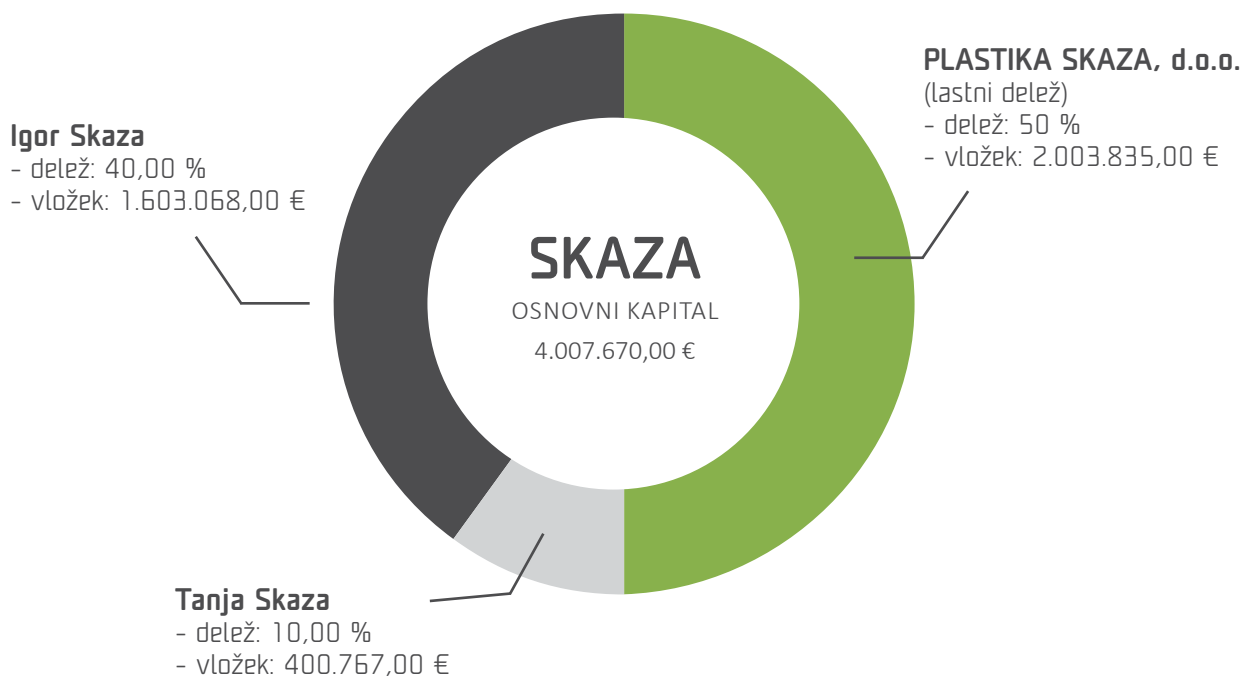
S trajnostnim in odgovornim ravnanjem soustvarjamo prehod v dobo krožnega gospodarstva. Z lastnimi izdelki spodbujamo prakse z nizkim ogljičnim odtisom. Prispevamo k razvoju zelenih tehnologij.

1.1 UVODNA PREDSTAVITEV DRUŽBE

Firma:	PLASTIKA SKAZA, proizvodnja, trgovina, storitve, d.o.o.
Skrajšana firma:	PLASTIKA SKAZA d.o.o.
Sedež:	Velenje
Poslovni naslov:	Selo 22, 3320 Velenje
Organizacijska oblika:	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka:	2187809000
Davčna številka:	SI51207915
Glavna dejavnost:	22.290 – Proizvodnja drugih izdelkov iz plastičnih mas po pogodbi
Velikost:	Po določilih ZGD velika družba
Začetek poslovanja:	28.03.2006
Osnovni kapital:	4.007.670,00 €

Lastništvo na 31.12.2022:

1.2 VIZIJA IN POSLANSTVO

Skaza je trajnostno usmerjeno podjetje, ki se osredotoča na vzpostavljanje krožnega gospodarstva skozi celoten proces svojih operacij. Naši ključni cilji vključujejo uporabo biorazgradljivih in recikliranih materialov v lastnih izdelkih ter spodbujanje inovacij za trajnostni razvoj. Prizadevamo si za krožno gospodarstvo v celotnem procesu, vključno s preskrbo materiala, proizvodnjo, distribucijo, uporabo in ravnanjem z odpadki. Podjetje sodeluje s strankami in drugimi deležniki pri razvoju novih rešitev za trajnostni razvoj in inovativne izdelke in storitve.

Organizacijska kultura je temelj, na katerem podjetje gradi svoj uspeh in izpolnjuje svoje poslanstvo. Ustvarjajo ga zaposleni in ekipe kot posamezni deli organizacije. Pri ustvarjanju organizacijske kulture so najpomembnejše vrednote. Vrednote so osnova za zdravo in močno delovno okolje, v katerem preživimo pomemben del svojega dneva. Kakšno je to okolje, je izjemno pomembno, saj je od njega odvisno, kako uspešni smo in kakšne rezultate dosežemo. Zaposleni so najbolj motivirani in srečni, ko se njihove vrednote in potrebe ujemajo z vrednotami in potrebami podjetja. Zato novo zaposlenim predstavimo, kako poteka delo v podjetju, preden začnejo delati pri nas. Med postopkom uvajanja jih skrbno spremljamo, da vidimo, kako se oni prilagajajo nam in mi njim. Večkrat na leto organiziramo delavnice za vse zaposlene, kjer delimo zgodbe o tem, kako živimo posamezno vrednoto.

VIZIJA

Želena podoba naše prihodnosti, je biti prva izbira partnerjev pri razvijanju trajnostnih rešitev in plastičnih izdelkov.

POSLANSTVO

Opreljuje namen ali pomen obstoja našega podjetja. Je dobesedno jedro, srce organizacije, njene dejavnosti in ravnanj zaposlenih. Naše poslanstvo je sooblikovati trajnostne rešitve za vsakodnevno uporabo, ozaveščati ljudi in prispevati k čistejšemu okolju.

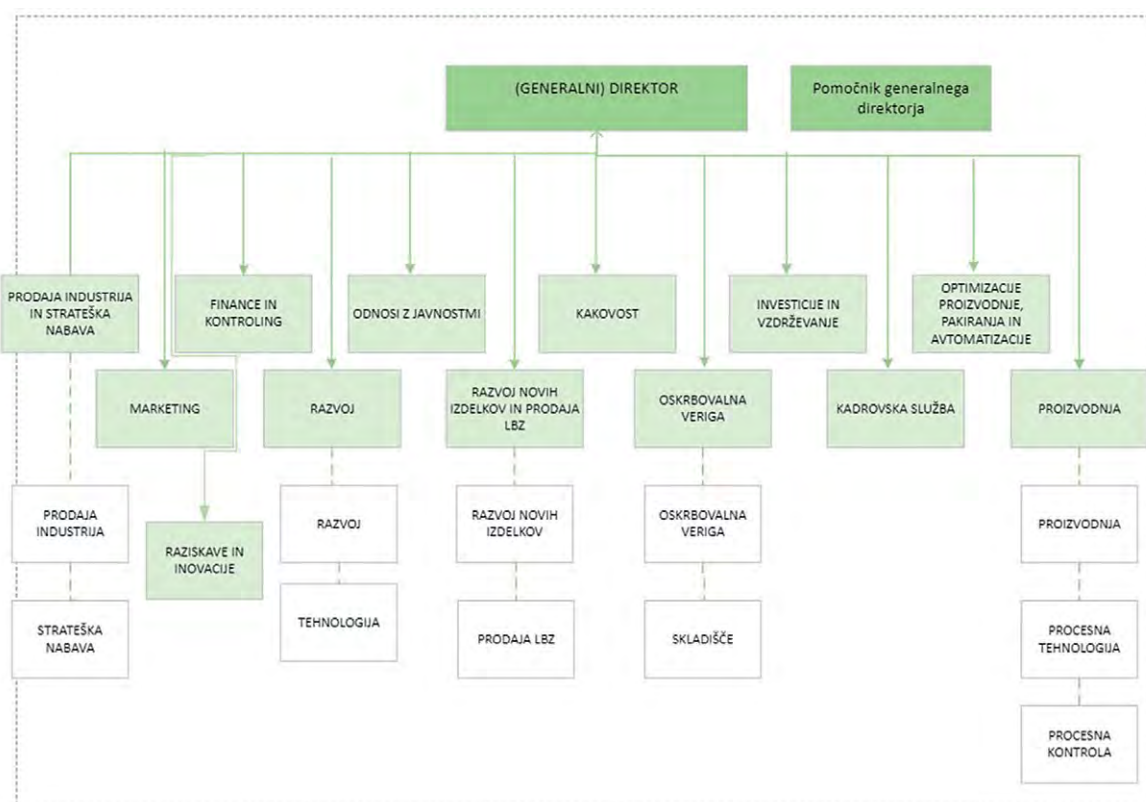

1.3 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Organiziranost podjetja Skaza se nenehno prilagaja rasti in novim načrtom podjetja s ciljem zagotoviti, da imamo na pravih delovnih mestih prave ljudi. V letu 2022 je prišlo do spremembe na vodstveni ravni, saj se je prejšnji direktor in lastnik podjetja Igor Skaza vrnil na funkcijo ter uradno prevzel vodenje s 1.6.2022. Konec leta je imenoval tudi svojega namestnika, ki je postal pomočnik generalnega direktorja.

Vodenje proizvodnje je prešlo pod enega vodjo, prejšnji vodja proizvodnje je prevzel vodenje oddelka investicij in vzdrževanja. S tem smo zagotovili enotno vodenje proizvodnje ter prepoznali strateški pomen oddelka investicij in vzdrževanja za naše podjetje.

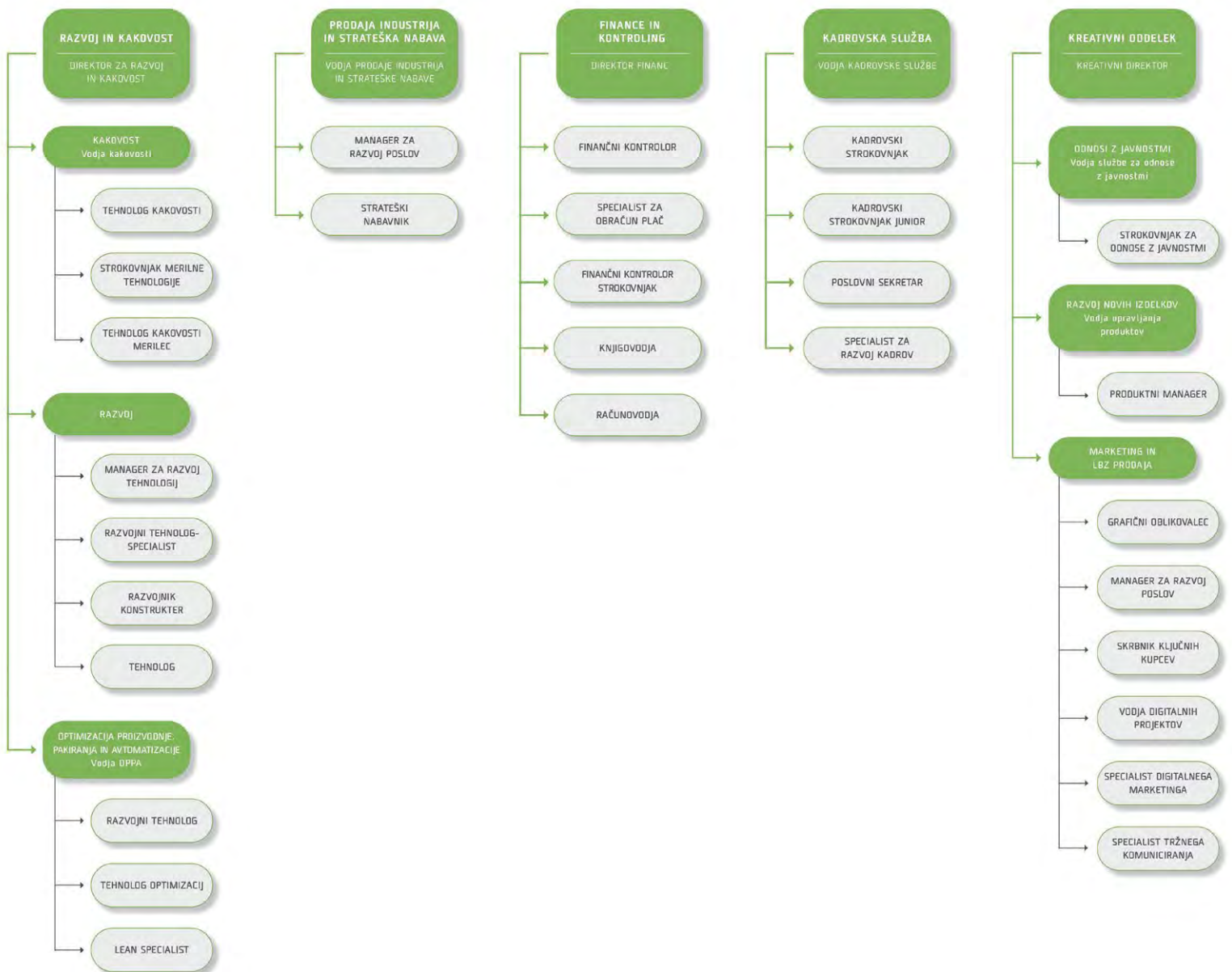
Novi vodji sta dobila oddelek razvoja novih izdelkov in prodaje LBZ ter oddelek kakovosti. Konec leta se je vodstvenemu timu pridružila vodja razvoja ljudi (people&culture manager), ki bo skrbela za razvoj vodij in talentov.

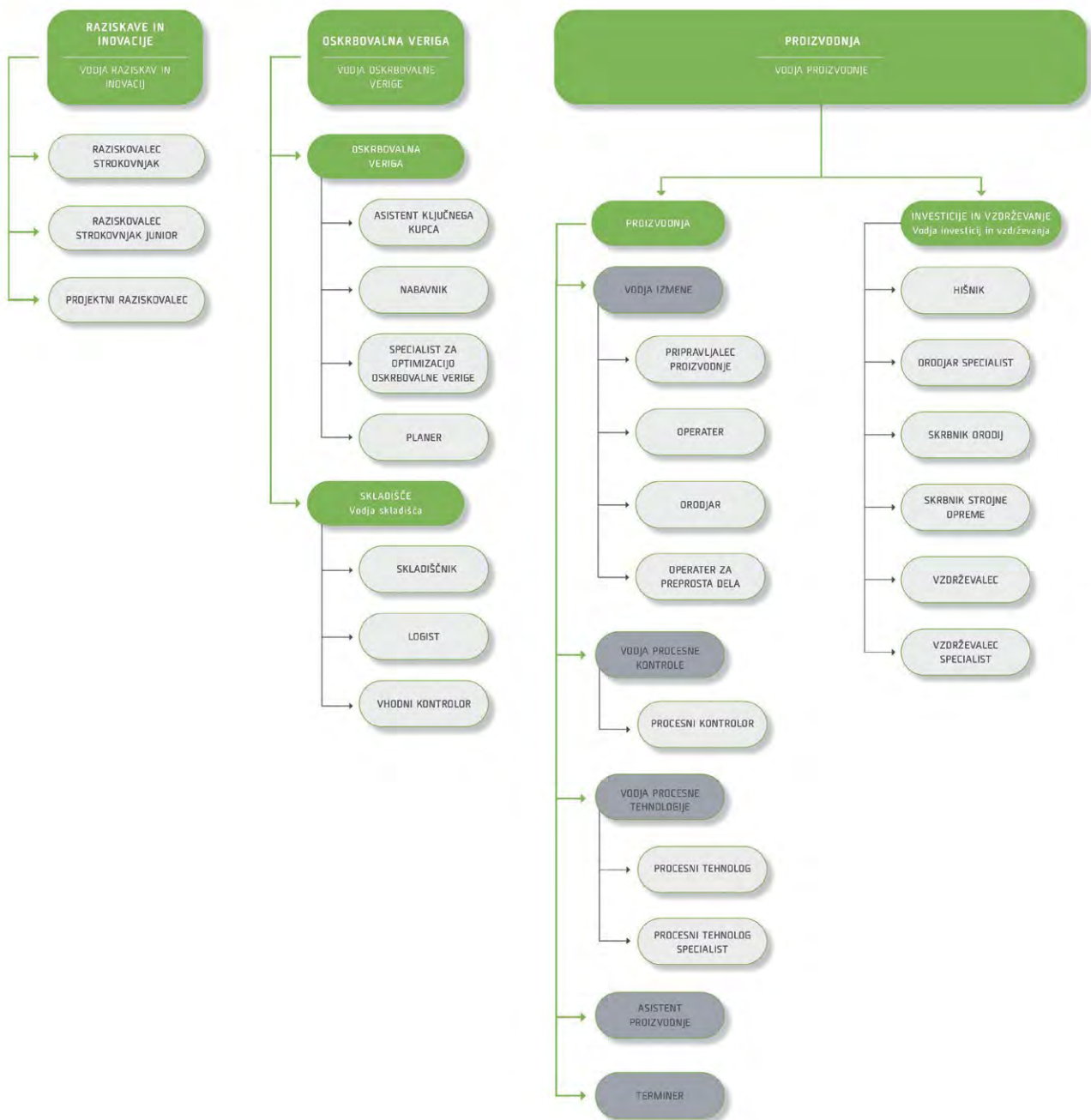

NADZORNI SVET

UPRAVA

DIREKTOR

1.4 VREDNOTE IN NAČIN POSLOVANJA

Delujemo **ODGOVORNO** do sebe, sodelavcev, podjetja, okolja in celotne družbe.

Izzive rešujemo z iskanjem navdihujočih rešitev in **POGUMNO**.

Z **NAPREDKOM** izboljšujemo kakovost storitev, izdelkov in delovanja.

V materiale, procese in delovno okolje vpeljujemo **TRAJNOST**.

S čvrstim povezovanjem na različnih projektih izboljšujemo **ODNOSE**.

VIVA LA
PICNIC!

POHVALI
SODELAVCA
SODELAVKO

1.5 DRUŽBENA ODGOVORNOST

Družbena odgovornost danes igra izjemno pomembno vlogo v poslovnem svetu. Podjetja se morajo zavedati, da morajo zmanjševati negativne vplive svojega delovanja in hkrati izpolnjevati pričakovanja, ki presegajo zgolj ekonomske in zakonske zahteve. Študije so pokazale, da strateško usmerjena družbena odgovornost prinaša številne koristi za zaposlene, okolje, širšo družbo in druge deležnike. Poleg tega ima tudi pozitiven vpliv na samo podjetje.

Naše podjetje se drži slogana "Razmišljam odgovorno. Delujem odgovorno.", Redno izvajamo številne družbeno-odgovorne aktivnosti, kjer izstopajo:

1. Skrb za zaposlene

- Ustanovili smo športno-kulturno društvo Skaza, ki združuje različne športne in kulturne dejavnosti, kot so rojstni dnevi, pikniki, srečanja in posebne ugodnosti za člane.
- Izvajamo projekt BIPS (brezmejne ideje Plastike Skaza), kjer zaposleni lahko prispevajo svoje ideje, izboljšave in inovacije.
- Aktivno sodelujemo pri pridobivanju certifikata Družini prijazno podjetje in izvajamo aktivnosti za njegovo ohranjanje z ukrepi za podporo zaposlenim pri usklajevanju družinskega in poklicnega življenja.
- Zaposlenim v režiji omogočamo fleksibilen delovni čas in možnost dela od doma, medtem ko v proizvodnji stremimo k uvedbi 3-izmenskega delovnika.
- Nudimo širok izbor internih in zunanjih izobraževanj za osebno in karierno rast naših zaposlenih.
- Skrbimo za zdravo prehranjevanje in zagotavljamo zdrave malice.
- Izvajamo številne aktivnosti za promocijo zdravja na delovnem mestu.

S temi prizadevanji se trudimo zagotoviti dobrobit in zadovoljstvo naših zaposlenih ter ustvariti prijetno in podporno delovno okolje.

2. Humanitarno delovanje

- V 2022 smo izvedli 7. dobrodelni tek Otrok otroku, v vseh letih doslej smo s tekom v dobrodelne namene podarili 66.100€. Vsako leto sproti se odločimo komu bomo denar namenili.
- Redno sponzoriramo ali namenjamo donacije lokalnim in slovenskim društvom ter organizacijam.
- Podeljujemo štipendije mladim talentom in podpiramo mlade podjetnike.
- Sponzoriramo različne dobrodelne dogodke.
- Organiziramo številne aktivnosti za otroke naših zaposlenih, med njimi so Skazalčkov počitniški teden, obdarovanje otrok in prednovoletni program, srečanje z mamicami na porodniškem dopustu, darila za novorojenčke in sprejem prvošolcev.
- S svojim humanitarnim delovanjem si prizadevamo izboljšati kakovost življenja tistih, ki potrebujejo pomoč, in prispevati k boljši skupnosti

3. Varovanje okolja

- Pri izbiri partnerjev dajemo prednost tistim, ki so trajnostno naravnani. Spodbujamo jih k uvedbi ali povečanju deleža recikliranih materialov ter po potrošniške plastike ali bio-osnovane plastike v njihovih produktih, povsod kjer je to v danem trenutku mogoče.
- Ozaveščamo javnost o krožnem gospodarjenju z biološkimi odpadki in kako lahko prispevajo k njihovem zmanjšanju. Posebej se osredotočamo na predstavitev načina, kako lahko biološke odpadke pretvorijo v naravno gnojilo.
- S Skaza gibanjem spodbujamo ljudi k opuščanju uporabe plastike za enkratno uporabo z našo linijo izdelkov, ki so narejeni iz okolju prijaznih materialov.
- Izvajamo program Ecolidcare za osnovnošolske otroke, kjer jih poučujemo o ločevanju odpadkov in osnovah ravnanja z biološkimi odpadki s pomočjo naše linije kompostnikov Bokashi Organko.

S temi aktivnostmi si prizadevamo za trajnostno ravnanje z okoljem ter ozaveščanje in izobraževanje javnosti, predvsem pa želimo spodbujati prakse, ki vodijo k manjšemu vplivu našega delovanja na okolje.

S strateško zastavljeno družbeno odgovornostjo aktivno prispevamo k družbi kot celoti. Hkrati krepimo naš ugled med vsemi deležniškimi skupinami in izboljšujemo odnose z našimi partnerji, strankami ter lokalno skupnostjo.

Naša družbena odgovornost prav tako krepi zavezanost in pripadnost naših zaposlenih, kar nam omogoča privabljanje talentiranih posameznikov in zavzetost zaposlenih. S stalnim

izboljševanjem praks obvladovanja tveganj in spodbujanjem inovacij smo pripravljeni na izzive prihodnosti. S svojim pristopom k družbeni odgovornosti bomo še naprej povečevali privlačnost Skaze med potrošniki ter s tem tudi povečali delež naših uporabnikov. S tem utrjujemo konkurenčno prednost in gradimo trajnostno uspešno prihodnost.

1.6 DOSEŽKI IN NAGRADE

V letu 2022 smo prvič izračunali ogljični odtis našega podjetja za obdobje 2019-2021 in se odločili, da ga bomo od zdaj naprej letno spremljali. S tem bomo lahko učinkovito sledili našemu napredku pri zmanjševanju ogljičnega odtisa in izvajanju trajnostnih ukrepov.

Plastika Skaza je prejemnica dveh bronastih priznanj za najboljše inovacije SAŠA regije 2022. Nagrajeni inovaciji sta: dnevna posoda Organko Daily za odgovorno ločevanje organskih odpadkov, izdelana iz popotrošniške reciklirane plastike; sledenje orodij in drugih osnovnih sredstev v proizvodnji z uporabo širokopasovne povezave UVB v realnem času.

V podjetju Skaza se lahko že od leta 2014 pohvalimo z nazivom Družini prijazno podjetje. V letu 2022 smo ga pridobili ponovno za nadaljnja tri leta.

1.7 DOSEGANJE CILJEV IN TVEGANJA

KROVNI/STRATEŠKI CILJI

Krovni oz. strateški cilji za preteklo obdobje so bili prihodki, dodana vrednost na zaposlenega in EBITDA. Poleg tega smo po oddelkih spremljali tudi interne kazalnike, ki so vezani na krovne. V oddelkih so se spremljali najrazličnejši interni kazalniki, ki so bili povezani z zaposlenimi in njihovim delom. Uspešnost doseganja ciljev je bila spremljana na vodstvenih sestankih, kjer so se sprejemale tudi ukrepi v primeru nedoseganja ciljev.

V letu 2022 nismo dosegli krovnih kazalnikov. Glavni razlog za to je bilo gibanje cen surovin na trgu in dvig cen električne energije. Drug pomemben razlog za nedosežene kazalnike je bila nedosežena planirana realizacija prodaje. Na podlagi tega smo sprejeli določene strateške ukrepe za prihodnje obdobje. V letu 2023 se bomo fokusirali na spremembe prodajnih in nabavnih pogojev, s ciljem zmanjšanja izpostavljenosti tveganju nedosežene planirane prodaje.

1.8 TRAJNOSTNO RAVNANJE Z OKOLJEM

Podjetje Plastika Skaza je že pred leti stopilo na pot do trajnostne transformacije, kar se kaže v številnih dosežkih in uspešnih projektih v preteklosti. Lastniki podjetja in najvišje vodstvo so iskreno predani trajnostni transformaciji, kar se zrcali v vrednotah, viziji, poslanstvu, poslovnih odločitvah in procesih podjetja.

TRAJNOSTNO RAVNANJE Z OKOLJEM

V podjetju imamo vzpostavljen sistem ravnanja z okoljem, ki je namenjen obvladovanju okoljskih vidikov ter zmanjševanju in preprečevanju negativnih vplivov na okolje v skladu s predpisi, ISO standardom 14001:2015, Politiko kakovosti, varovanja okolja, varnosti in zdravja pri delu, vizijo, strategijo in cilji podjetja ter aktualnimi trendi na področju ravnanja z okoljem. V podjetju Plastika Skaza se še posebej osredotočamo na področja, kjer lahko največ doprinesemo k ohranjanju okolja in trajnostnemu razvoju. Kot ključni področji smo prepoznali problematiko odpadne plastike in organskih odpadkov.

Izdelke lastne blagovne znamke razvijamo po eko-dizajnu; pozorni smo na to, da so iz okolju prijaznejših materialov, da se lahko reciklirajo ter da tudi s svojo namembnostjo pripomorejo k zmanjševanju negativnih človeških vplivov na okolje.

V preteklem letu smo lansirali dva nova produkta linije Bokashi, in sicer kuhinjski kompostnik Bokashi Organko Essential in dnevno posodico za zbiranje kuhinjskih bioloških odpadkov, Organko Daily. Izdelki linije Bokashi so izdelani iz reciklirane plastike, pri čemer delež reciklata v produktih nenehno povečujemo. Bokashi Organko Essential je tako izdelan že iz 77,9 % reciklata, Organko Daily pa kar iz 90 % reciklata. Še posebej ponosni smo na to, da kar polovico reciklata v teh dveh izdelkih predstavlja popotrošniški plastični material. Popotrošniški (post-consumer) material je tisti, ki je že bil uporabljen za izdelavo izdelkov, nato pa odvržen kot odpadke, zbran in očiščen.

Kuhinjski kompostniki Bokashi Organko so namenjeni ločevanju, zbiranju in kompostiranju organskih odpadkov v gospodinjstvih, brez neprijetnih vonjav, gnitja in insektov. Z njihovo pomočjo želimo spodbuditi čim večje število ljudi k ločevanju organskih odpadkov in kompostiranju. Posredno tako vplivamo tudi na zmanjševanje količine mešanih komunalnih

odpadkov, katerih velik del še vedno predstavljajo organski odpadki in k zmanjševanju volumna organskih odpadkov. Z uporabo kompostnikov lahko tudi zagotovimo kroženje organskih ogljikovih in dušikovih spojin ter mineralov in zmanjšamo uporabo umetnih gnojil.

Pri izdelavi namiznega programa (lončki Viva 2.0, EcoCare, set Pick&Go ...) uporabljamo biosnovane materiale. Z uporabo teh materialov doprinesemo k ohranjanju neobnovljivih virov, še posebej pa se odlikujejo pri zmanjševanju ogljičnega odtisa izdelka tekom celotnega življenjskega cikla. Vsi izdelki so namenjeni večkratni uporabi in lahko odlično nadomestijo izdelke za enkratno uporabo, npr. plastične lončke, s čimer pripomorejo k zmanjšanju odpadne plastike.

Nenehno povečujemo uporabo recikliranih materialov pri produktih, ki niso del lastne blagovne znamke (še posebej pohištvena industrija). S tem zmanjšujemo količine odpadne plastike, hkrati pa tudi pripomoremo k ohranjanju neobnovljivih virov.

Skrb za okolje in trajnostni razvoj je skupinsko delo vseh zaposlenih, zato zaposlene na različne načine ozaveščamo o pomenu varovanja okolja pri vsakdanjih aktivnostih in jih vključujemo v številne projekte.

Notranje komuniciranje poteka preko info ekranov, HR portala, internega glasila Skazalnik, družbenega omrežja Facebook (Skaza skupina), organiziramo pa tudi več izobraževanj na temo varovanja okolja. Udeležujemo se tudi raznih izobraževanj in konferenc na temo ravnanja z okoljem. Ozaveščamo pa ne samo zaposlenih, temveč tudi širšo javnost ter se vključujemo v razne projekte za reševanje perečih okoljskih problemov.

NEDAVNI PROJEKTI, NA KATERE SMO ŠE POSEBEJ PONOSNI:

- V letu 2022 smo prvič določili ogljični odtis podjetja za leta 2019, 2020 in 2021, ki ga bomo od zdaj naprej tudi letno poročali.

- V letu 2022 smo prejeli srebrno priznanje EcoVadis za dosežke na področju trajnosti. Dosežen rezultat uvršča podjetje med 30 odstotkov najboljših podjetij v svetu, ki sodelujejo v izzivu tega ocenjevanja. EcoVadis ponuja vodilno rešitev za spremljanje trajnosti v globalnih dobavnih verigah. Ocenjujejo se področja: okolje, delo in človekove pravice, etika ter trajnostna nabava.

- V letu 2021 smo sodelovali v pilotnem projektu s samooskrbno skupnostjo Sustainable City Dubaj, v katerem z našimi produkti, kompostniki Bokashi Organko, prispevamo k zaključenemu krogu ravnanja z odpadno hrano. Prebivalci trajnostne skupnosti v Dubaju na domačem vrtu ali kuhinjskem pultu s pomočjo našega Bokashi Organka pridelajo kakovostno osnovo za kompost in fermentacijsko tekočino za gnojenje rastlin, hkrati pa z našo pomočjo vsak dan skrbijo, da se sklene krog, »BOKASHILOOP«. Ta proces smo zajeli v dokumentarnem filmu »Kako odpadki hrane postane vir novega življenja«, ki smo ga posneli v Dubaju s tamkajšnjimi prebivalci trajnostne skupnosti.

- S partnerjem, komunalnim podjetjem Snaga Maribor, smo v letu 2022 izvedli pilotni projekt s kompostniki Bokashi Organko na območju Mestne občine Maribor. Testnim gospodinjstvom so se tekom projekta razdelili kompostniki Bokashi Organko, potekala je tudi promocija pravilnega ravnanja z organskimi odpadki. V šestmesečnem obdobju trajanja projekta ocenjujemo, da smo za uporabo kompostnika Bokashi Organko in kompostiranje uspešno navdušili 20 % uporabnikov mesta Maribor. V sklopu projektnega sodelovanja s Snago Maribor smo naredili nadaljnje pomembne korake k ravnanju z organskimi odpadki v duhu recikliranja z dodano vrednostjo.

- Program ECOkidCARE- EKO junak je lahko vsak je iniciativa, ki smo jo začeli izvajati leta 2021 in z njo nadaljujemo. Namenjena je otrokom po Sloveniji. V sklopu tega programa izvajamo različne aktivnosti, vključno z izobraževalnimi dogodki in gledališkimi predstavami, ki jih pripravljamo in izvajamo skupaj z organizacijo Ekologi brez meja. S skupnimi močmi sledimo določenim ciljem družbene in okoljske odgovornosti ter ozaveščamo otroke o pomembnosti odgovornega ravnanja s plastiko in organskimi odpadki. Aktivno sodelujemo pri izvajanju programa s prispevanjem donacij in našim strokovnim znanjem, saj želimo kot družbeno odgovorno podjetje aktivno prispevati k izobraževanju otrok v tej tematiki. Skupaj z Ekologi brez meja gradimo zavedanje in spodbujamo otroke, da postanejo ekološki junaki, ki z malimi koraki prispevajo k večji trajnostnosti našega planeta. Verjamemo, da je ključnega pomena, da že od zgodnjega otroštva spodbujamo okoljsko ozaveščenost in odgovornost, saj bodo otroci postali prihodnji nosilci pozitivnih sprememb v naši družbi.

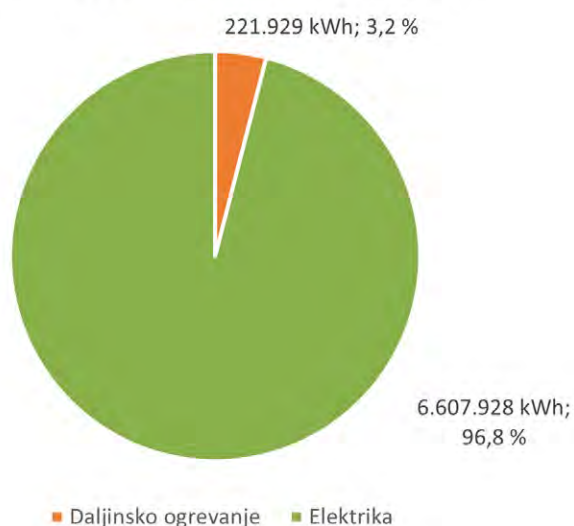
- Občina Saint-Omer v Franciji je za učinkovito ravnanje z biološkimi odpadki izbrala kompostiranje s našimi Bokashi Organki. Občina spodbuja uporabo Organkov med občani s sofinanciranjem nakupa kompostnika Bokashi Organko. Prebivalci se sami odločijo, ali bodo doma sami pridelali in uporabljali organske odpadke za kompost, ali pa bodo odpadke prinesli na zbirno mesto – večji skupni kompostnik. Občina kompostno osnovo, ki jo prinesejo občani, uporabi za gnojenje mestnih vrtov.

- Trenutno razvijamo nov produkt družine kompostnikov Bokashi Organko iz reciklirane plastike, s katerim se bomo poskušali še posebej približati potrošnikom v urbanih naseljih in jih spodbuditi k ločevanju in kompostiranju organskih odpadkov. V pripravi je tudi pilotni projekt Novo življenje, ki bo potrošnikom omogočal vrnitev odsluženih izdelkov naše lastne blagovne znamke s trga, mi bomo pa poskrbeli, da se jih ponovno uporabi in vrne v fazo uporabe. S tem bomo predvidoma zmanjšali odlaganje/sežig teh izdelkov.

ENERGIJA

Glavna energenta v podjetju Plastika Skaza sta električna energija in daljinsko ogrevanje, pri čemer predstavlja električna energija 96,8 % celotne porabe energije. V celotno porabo je všteta poraba energije na sedežu podjetja v Velenju, ki predstavlja 99,8 % celotne porabe in poraba energije v najetih pisarnah v Ljubljani.

Poraba energentov v letu 2022

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Porabo električne energije redno spremljamo, tako da beležimo porabo po števcih na vseh lokacijah. Poleg tega spremljamo še relativno porabo glede na maso predelanega materiala, vrednost prodaje, število opravljeni ur strojev in fond ur.

Poraba električne energije na sedežu podjetja je narasla iz 6.302,6 MWh v letu 2020 na vrednost 6.874,5 MWh v letu 2021, v letu 2022 pa je ponovno nekoliko padla in sicer na 6.607,5 MWh.

Poraba električne energije po letih (MWh)

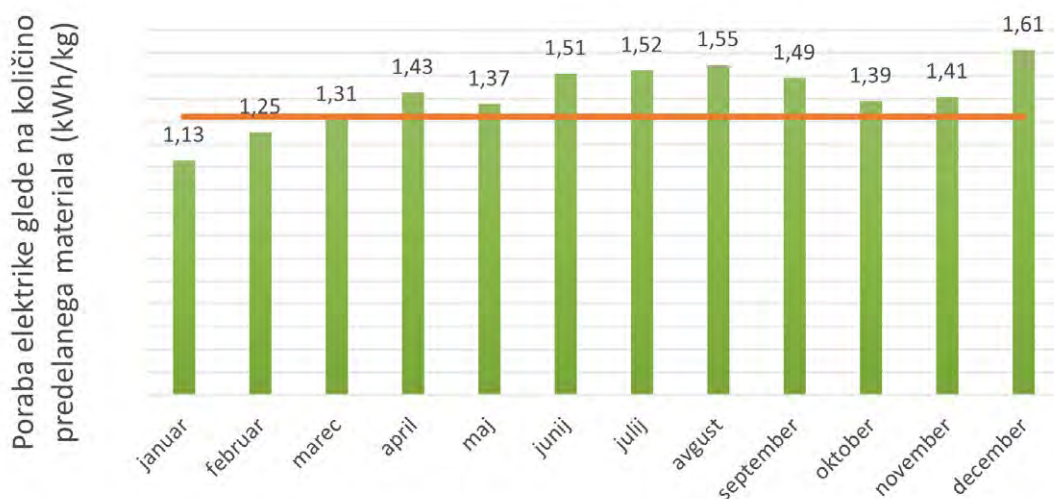
Povečana poraba električne energije v letu 2021 je delno posledica večjega števila opravljenih ur strojev (243.405 ur), v primerjavi z letom 2020, ko je bilo opravljenih 217.095 delovnih ur strojev, kar je bila posledica zmanjšane obsega dela zaradi epidemije COVID-19. V letu 2022 se je poraba energije nekoliko zmanjšala, kljub temu, da je bilo opravljenih več delovnih ur strojev kot leto poprej (244.782 ur). Poraba električne energije glede na število opravljenih ur strojev se je zmanjšala iz vrednosti 28,22 kWh/št. opravljenih ur strojev v letu 2021 na 26,99 kWh/št. opravljenih ur strojev v letu 2022.

Porabo električne energije spremljamo mesečno preko indeksa električne energije:

$$\text{Indeks porabe električne energije} \left[\frac{\text{kWh}}{\text{kg}} \right] = \frac{\text{Količina porabljene električne energije (kWh)}}{\text{količina porabljenega materiala (kg)}}$$

Poraba električne energije na kilogram predelanega materiala je bila v letu 2022 nekoliko višja (1,40 kWh/kg) kot predhodno leto (1,34 kWh/kg). Indeks je tudi nekoliko višji od zastavljenega cilja – 1,32 kWh/kg.

Indeks porabe električne energije [kWh/kg] 2022

Indeks porabe električne energije je v veliki meri odvisen od segmenta (elektro, pohištvena, itd.) oz. karakteristik proizvedenih izdelkov (uporabljen material, teža in brizgalni stroj, na katerem je izdelek nabrizgan). V kolikor se dlje časa proizvajajo manjši izdelki, se lahko indeks porabe električne energije zviša, saj je uporabljena manjša količina materiala.

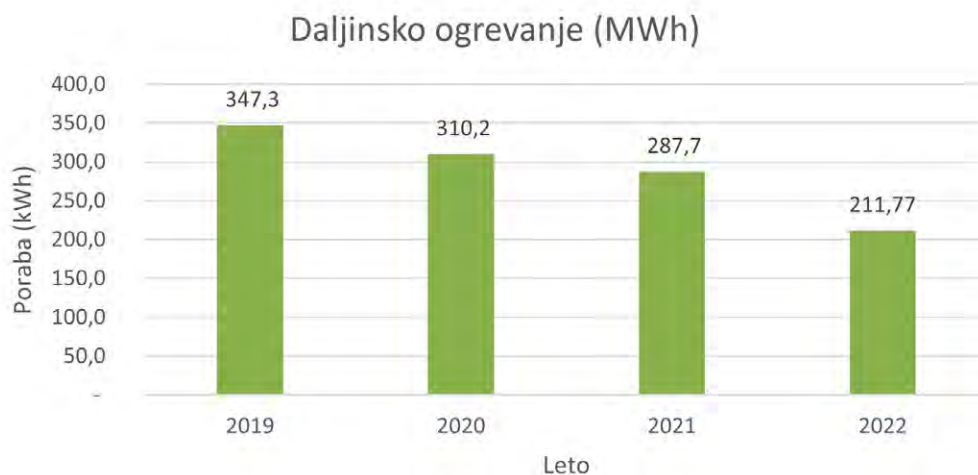
V letu 2023 smo zato začeli še dodatno spremljati porabo energije glede na predelan material po lokacijah (stara in nova lokacija), pri čemer predstavlja stara lokacija pretežno elektro segment, nova pa pohištven.

Trenutno se izvaja posamično merjenje porabljene elektrike na brizgalnih strojih ter celotna poraba. V prihodnjih letih načrtujemo implementacijo dodatnih merilcev porabe električne energije, kar bo bistveno pripomoglo k zastavljanju učinkovitejših ukrepov za zmanjševanje absolutne porabe ter povečanje učinkovitosti. Izvedla se bo analiza stanja in primerjava scenarijev, kjer se bodo primerjale različne kombinacije izdelkov in brizgalnih strojev. Tako bomo lažje optimizirali proizvodnjo različnih izdelkov, zmanjšali porabo električne energije ter indeks porabe glede na predelan material. Načrtuje se tudi sistem za upravljanje z energijo, ki bo v prvi fazi namenjen spremljanju porabe energije, kasneje pa tudi za upravljanje z njo.

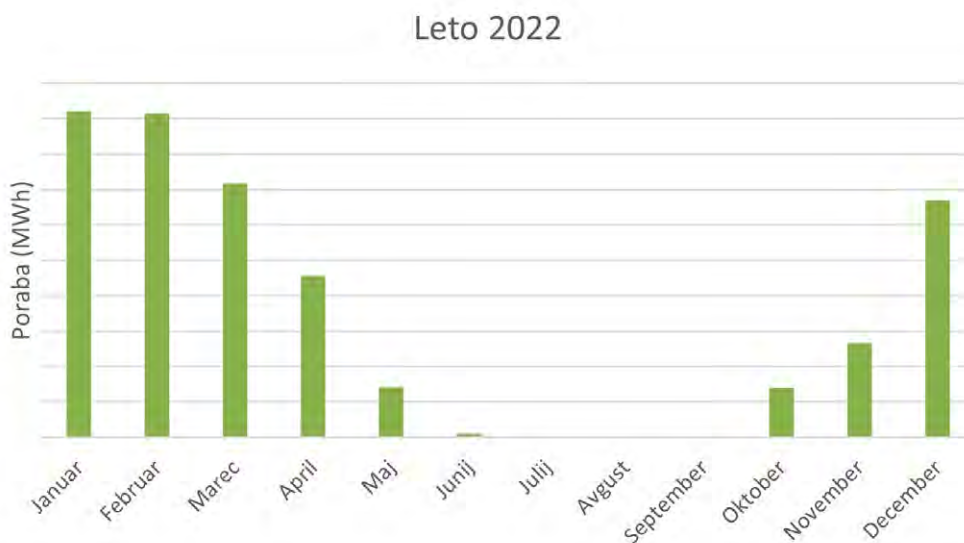
Za razliko od preteklih let, elektrike v letu 2022 nismo pridobivali iz obnovljivih virov energije, zaradi stečaja dobavitelja. V prihodnjih letih želimo ponovno povečati delež električne energije iz obnovljivih virov energije.

DALJINSKO OGREVANJE

Celotna poraba toplote iz daljinskega ogrevanja je bila 221,9 MWh, pri čemer predstavlja 95,4 % te vrednosti poraba na sedežu podjetja v Velenju. Proizvodne hale ne potrebujejo ogrevalnega sistema, saj je odpadne toplote, ki jo proizvodne naprave za brizganje plastike sevajo v prostor toliko, da ogrevanje niti v zimskem času ni potrebno. Ogrevajo se pisarne in skladišča. Radiatorsko ogrevanje pisarn ima mešalni ventil, temperatura ogrevne vode pa se regulira avtomatsko glede na zunanjo temperaturo. Poraba toplote iz daljinskega ogrevanje se v zadnjih letih zmanjšuje. V letu 2022 je bila poraba na sedežu podjetja v Velenju 211,77 MWh, kar je 26,4 % manj kot leto prej in 39,02 % manj kot leta 2019.

Povprečna mesečna poraba toplote iz daljinskega ogrevanja je 17,6 MWh. Pozimi je poraba velika, poleti pa pade na minimalne vrednosti, skladno s temperaturo.

Letna poraba toplote v Ljubljanskih pisarnah je bila v letu 2022 okvirno 10,2 MWh.

V letu 2020 je bil s pomočjo podjetja Resalta izveden temeljit energetski pregled podjetja Plastika Skaza, ki služi kot osnova za pripravo strategije za upravljanje z energijo v naslednjih letih.

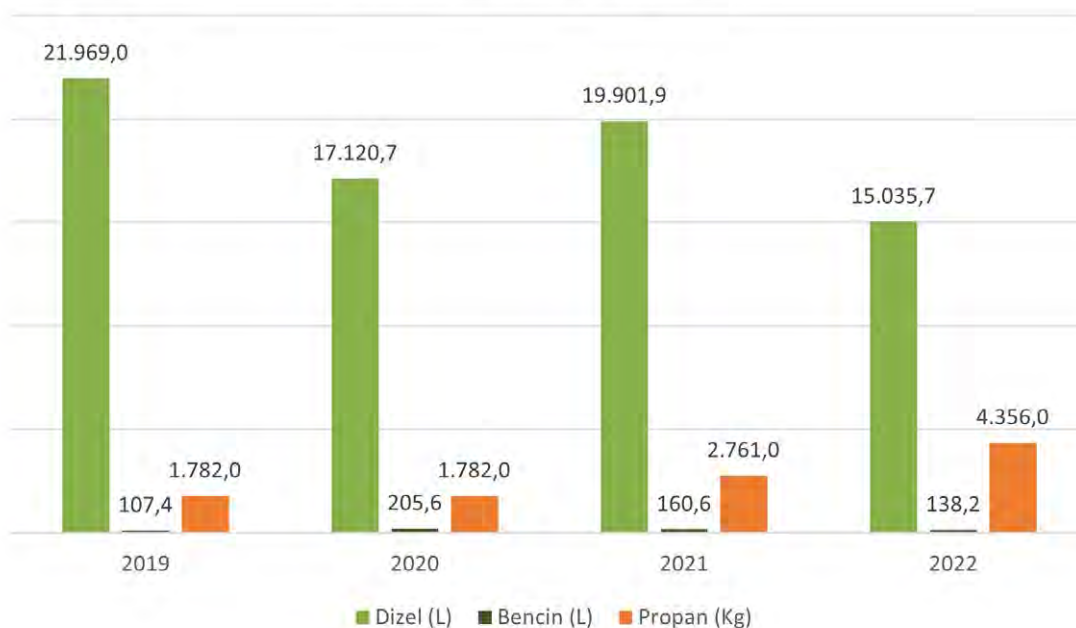
FOSILNA GORIVA

V podjetju uporabljamo fosilna goriva (dizel, bencin in propan - LPG) za osebna in tovorna vozila, viličarje in kosilnico. Poraba dizla se je v letu 2020 zmanjšala za 22,1 % v primerjavi z letom 2019. To je v veliki meri posledica odpovedi večjega števila službenih potovanj zaradi epidemije COVID-19. Posledično je v letu 2021 poraba nekoliko narasla, vendar je bila še vedno za 9,4 % nižja od vrednosti v letu 2019. V letu 2022 smo s pomočjo ukrepov, ki smo jih izvedli:

- dizelskega viličarja smo prestavili na drugo lokacijo, kjer je manjša poraba,
- nadomeščanje dizla s plinom – LPG,
- zmanjšanje službenih poti (ukinitve tedenskih sestankov v Ljubljani),
- zmanjšanje voznega parka za 1 vozilo in
- zamenjava tovornega vozila EURO 2 z EURO 6,

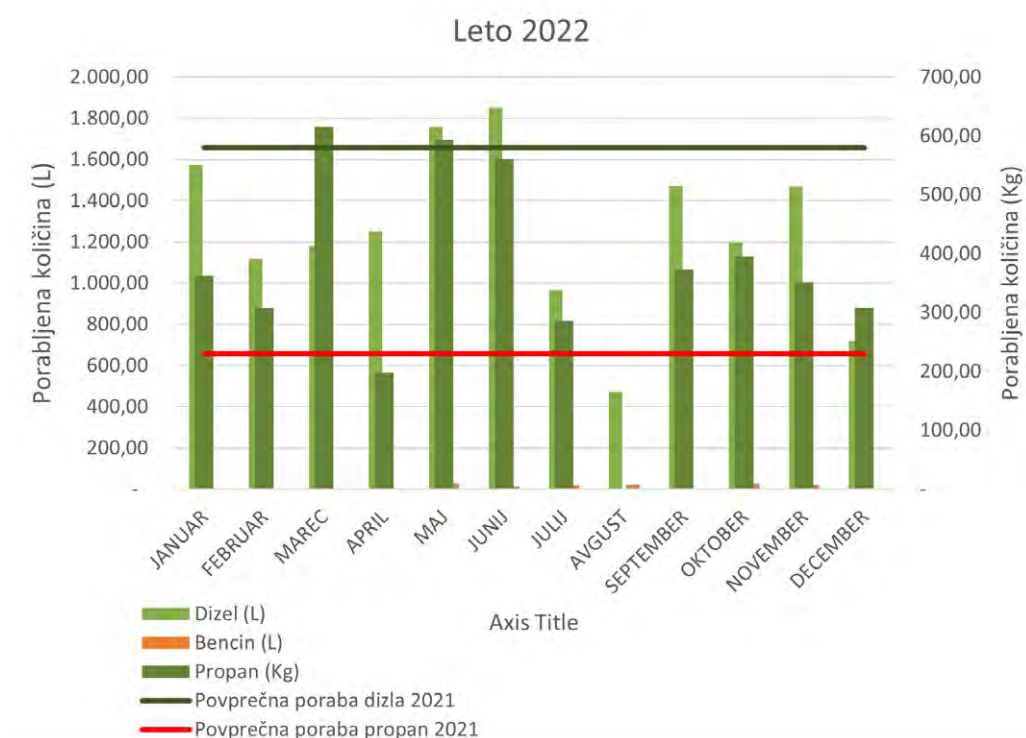
uspeli dodatno znižati količino porabljenega dizla in sicer za 24,5 % v primerjavi z letom 2021 in za 31,6 % v primerjavi z izhodiščnim letom, 2019.

Poraba fosilnih goriv po letih

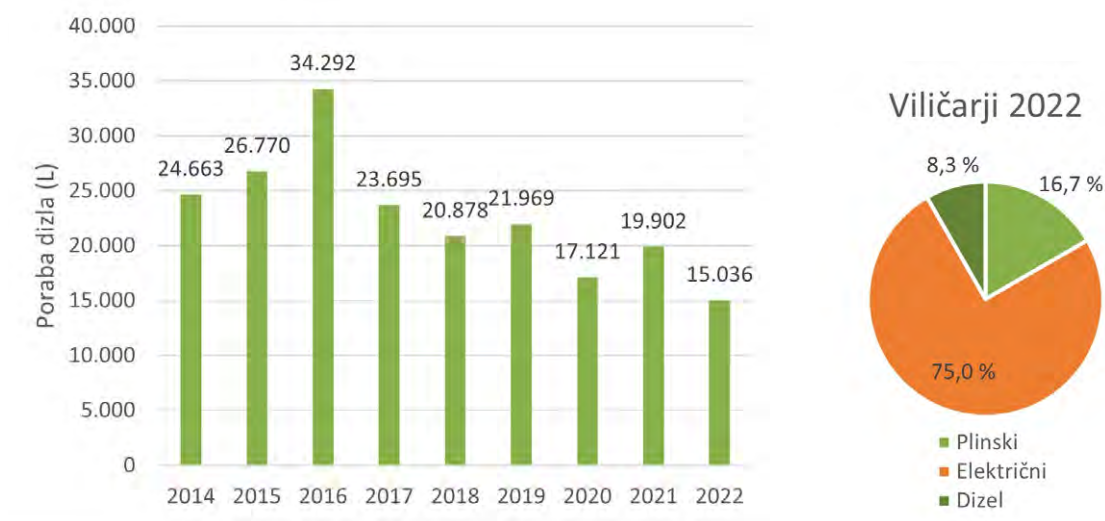
Kljub temu, da se je poraba LPG v primerjavi s predhodnim letom nekoliko zvišala, smo naredili korak naprej pri zmanjševanju vpliva na okolje, saj je izgorevanje propana čistejše – sprošča se manj emisij, je brezbarven in skoraj brez vonja. Z zmanjšanjem porabe dizla za 4.866,2 L smo tako prihranili 13,05 ton CO₂ ekvivalenta (v nadaljevanju t CO₂ eq) v primerjavi z letom prej, medtem ko smo s povečano porabo LPG (1.595 kg) povečali izpuste toplogrednih plinov le za 1,25 t CO₂ eq.

Slika spodaj prikazuje porabo po mesecih v letu 2022.

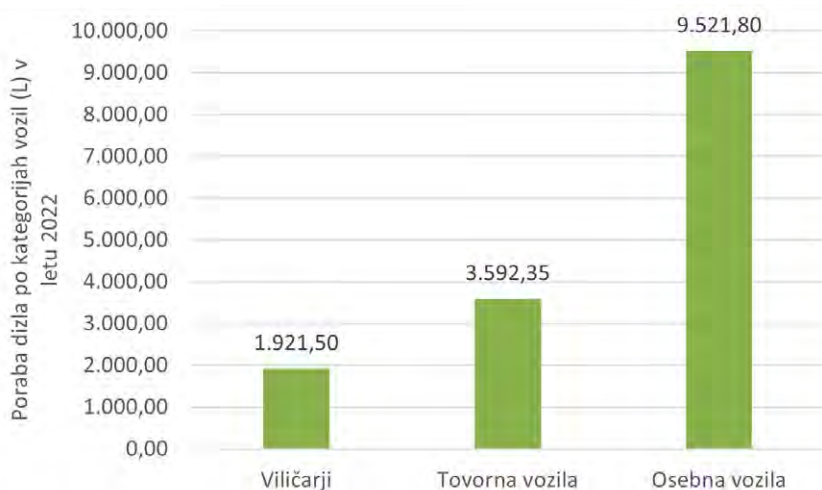

Poraba dizla je naraščala skladno s širjenjem podjetja do leta 2016, nato pa je poraba začela padati. To je posledica uvajanja številnih ukrepov za zmanjšanje, med katerimi je tudi opuščanje dizelskih viličarjev (tortni grafikon prikazuje delež viličarjev na različna pogonska sredstva v letu 2022); trenutno imamo v podjetju le še 1 dizelski viličar.

Na spodnji sliki vidimo, da je poraba dizla naraščala skladno s širjenjem podjetja do leta 2016, nato pa je poraba začela padati. To je posledica uvajanja številnih ukrepov za zmanjšanje, med katerimi je tudi opuščanje dizelskih viličarjev (tortni grafikon prikazuje delež viličarjev na različna pogonska sredstva v letu 2022).

Kar 63,3 % porabe dizla predstavljajo osebna vozila – službene poti. Zato se bo v letu 2023 aktivno delalo na ozaveščanju zaposlenih (vpliv na okolje, zmanjšanje števila ne nujnih službenih poti, vožnja skupaj, itd.). V prihodnosti je načrtovana tudi reorganizacija službenih avtomobilov.

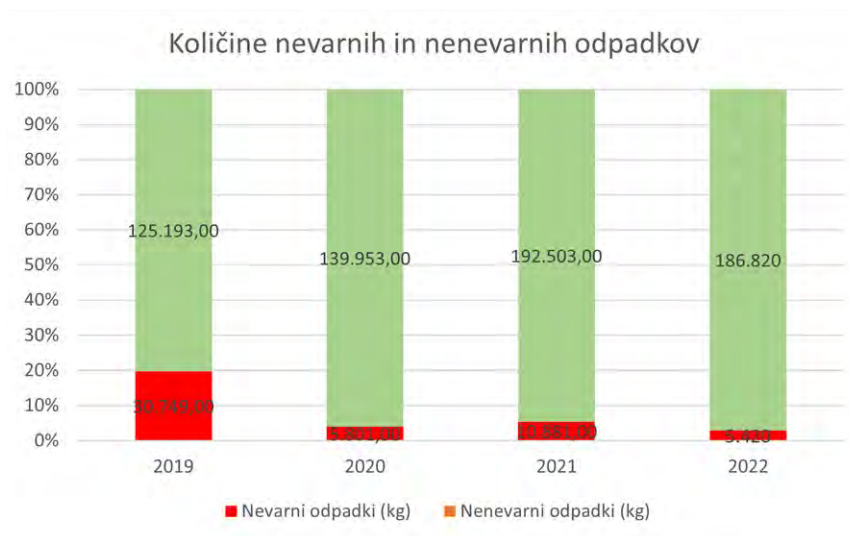
ODPADKI

Z odpadki ravnamo gospodarno in v skladu z zakonodajo. Ker lahko odpadki velikokrat predstavljajo pomemben vir sekundarnih surovin, se v podjetju osredotočamo na pravilno ločevanje odpadkov ob nastanku, s čimer lahko bistveno povečamo stopnjo recikliranja. Zaposlene ozaveščamo o pravilnem ravnanju z odpadki preko internih kanalov komunikacije. V podjetju se mesečno spremlja količina različnih odpadkov, izvajajo pa se tudi ukrepi za zmanjšanje, kot sta:

- zamenjava kartonske embalaže za interno manipulacijo s plastičnimi zabojniki in
- uporaba vračljive embalaže pri nekaterih dobaviteljih.

V letu 2022 je bila količina vseh odpadkov 192.240 kg, kar je 11.144 kg manj kot leto prej. Delež odpadkov v kg/kg predelanega materiala je bil 4,06, kar je nekoliko več kot leto prej (3,98). Glavni razlogi za povečanje količine so recikliranje starih orodij, čiščenje starih, neaktivnih zalog in manjša poraba materiala (porabili smo 381.980 kg manj). Ocenjujemo, da je bilo v letu 2022 približno 88 % vseh nastalih odpadkov recikliranih, 10 % poslanih na sežig z izkoristkom, 2 % pa poslanih na sežig brez izkoristka.

V letu 2022 je nastalo 5.461 kg nevarnih odpadkov manj kot leto prej. Delež nevarnih odpadkov glede na vse odpadke je tako iz 5,3 % v letu 2021 padel na vrednost 2,8 %.

Tudi v prihodnje se bodo nadaljevale aktivnosti za zmanjševanje količine odpadkov, med drugim je planirana:

- zamenjava kartonske embalaže za interno manipulacijo s plastičnimi zabojniki,
- menjava preostalih luči za LED,
- nadaljevale se bodo aktivnosti z dobavitelji glede vračljive embalaže,
- v okviru projekta LIFE21-ENV-PL-plasticLIFECycle, ki je sofinanciran s sredstvi LIFE, sodelujemo pri razvoju rešitev za recikliranje trdih, plastičnih odpadkov. S to rešitvijo se odpira potencial za ponovno uporabo 50 ton brizgancev, ki nastajajo pri brizganju plastike in so trenutno odpad,
- ozaveščanje zaposlenih glede pomembnosti zmanjševanja količine in pravilnega ločevanja odpadkov.

VODA

V podjetju uporabljamo sanitarno in tehnološko vodo, pri čemer predstavlja sanitarna voda večinski delež vse porabljene vode. Količina odpadnih vod je načeloma enaka porabi sveže vode in se steka v kanalizacijo. Skupna poraba tehnološke vode niha na račun tehnologij in delovne opreme, ki potrebujejo hlajenje. V podjetju imamo zaprt sistem za tehnološko hladilno vodo, kar pripomore k bistveno manjši porabi tehnoloških vod. Tako se za tehnološko hlajenje voda iz omrežja uporablja le občasno, ko se sistem dopolni z vodo. Za zmanjševanje porabe tehnološke vode skrbimo tudi z izvajanjem številnih ukrepov, npr. preventivnim pregledovanjem cevovodov in hitrim saniranjem morebitnih puščanj v proizvodnji.

Poraba vode se je povečevala do leta 2017 skladno s širjenjem podjetja. Trend porabe vode kaže, da se le-ta zmanjšuje od leta 2017. V letu 2020 je bila ta še posebej nizka, kot posledica majhne prisotnosti zaposlenih v podjetju (posledica epidemije COVID-19). Prisotnost zaposlenih na sedežu podjetja je v letu 2020 predstavljala 77,5 % prisotnosti v letu 2021.

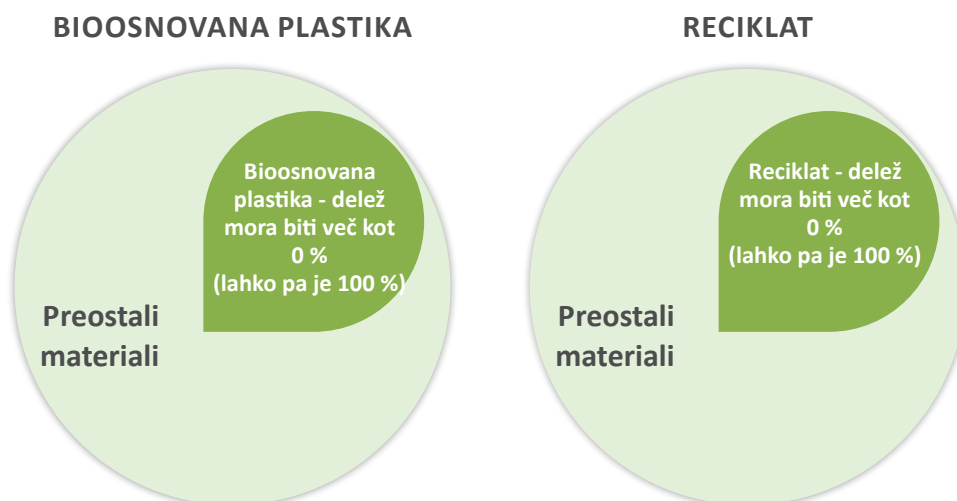

V podjetju se izvaja mesečno spremljanje porabe vode. V letu 2022 sta se poleg obstoječega, vgradila še dva dodatna vodomera za spremljanje porabe tehnoloških vod, kar nam je omogočilo ločeno spremljanje porabe tehnološke vode. V obdobju pol leta je bilo tako porabljene približno 343 m³ tehnološke vode, kar predstavlja okoli 16 % letno porabljene vode.

MATERIALI

Vsi nabavljeni materiali in embalaža morajo biti skladni z REACH in RoHS. Kot podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo izdelkov iz plastike, nam je eden izmed glavnih fokusov konstantno povečevanje količine uporabljenih okolju prijaznejših, recikliranih in/ali bioosnovanih materialov:

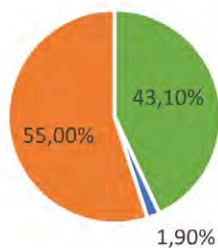
- reciklat (reciklirana plastika) je plastika, ki vsebuje določen delež (>0 %) reciklirane (industrijske in/ali popotrošniške) plastike,
- bioosnovana plastika vsebuje določen delež sestavin (>0 %) iz obnovljivih virov (najpogosteje biomase v obliki sladkornega trsa, koruze, sladkorne pese ...).

V 2022 je bilo nabavljenih 4.976.114,2 kg plastičnih materialov, od tega 43,1 % reciklatov, kar je 2,5 % več kot predhodno leto. Utežna povprečna vrednost reciklirane plastike v reciklatih v 2022 je bila 48,1 %. Poleg celotne količine in deleža reciklatov smo pričeli tudi s spremljanjem deleža recyklata, ki upošteva tudi dejansko vsebnost recikliranih materialov v reciklatih in je znašal v 2022 20,7 %, kar je 1,1 % več kot v 2021. Skupaj smo v 2022 v ponovni krog uporabe vrnili 1.031.745 kg recikliranih materialov.

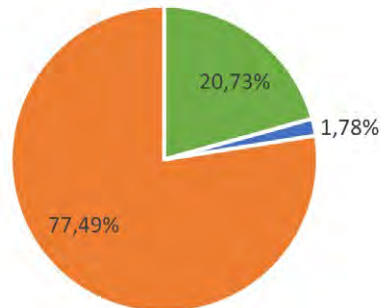
V 2022 je bilo nabavljenih 1,9 % bioosnovanih materialov od skupaj nabavljenih plastičnih materialov, kar je 1,0 % več kot predhodno leto. Utežna povprečna vrednost obnovljivih virov v bioosnovani plastiki v 2022 je bila 94 %. Poleg celotne količine in deleža bioosnovanih materialov smo pričeli tudi s spremljanjem deleža bioosnovanih materialov, ki upošteva tudi dejansko vsebnost biosnove v materialih in je znašal v 2022 1,8 %, kar je 1,0 % več kot v 2021.

Delež reciklatov/bioosnovanih materialov v 2022

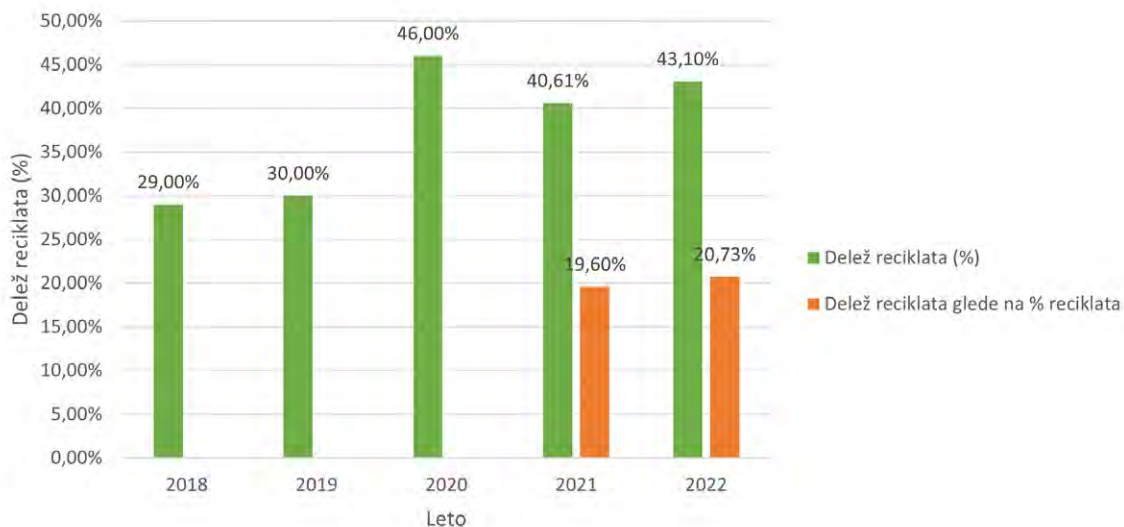
- Reciklirana plastika (utežna povprečna vrednost recyklata je 48,1 %)
- Bioosnovana plastika (utežna povprečna vrednost biosnove je 94 %)
- Ostalo

Delež reciklatov/bioosnovanih materialov z upoštevanjem deleža recyklata/biosnove v 2022

- Reciklirana plastika
- Bioosnovana plastika
- Ostalo

Z uporabo reciklirane plastike podpiramo kroženje materialov in zmanjševanje porabe surovin. Od 2018 smo povečali količino nabavljenih recikliranih materialov za 14,1 %.

Izdelki lastne blagovne znamke (LBZ) so v veliki meri izdelani iz reciklatov ali bioosnovanih materialov. Nenehno povečujemo tudi uporabo recikliranih materialov pri produktih, ki niso del lastne blagovne znamke (še posebej pohištvena industrija). S tem zmanjšujemo količine odpadne plastike, hkrati pa tudi pripomoremo k ohranjanju neobnovljivih virov. V proizvodni proces vključujemo tudi industrijski reciklat, ki nastaja v naši proizvodnji, v kolikor njegove mehanske lastnosti dopuščajo uporabo za določen izdelek.

V prihodnjem letu imamo planirane številne aktivnosti na področju odgovornega ravnanja s plastiko:

- V okviru projekta INCREASE, ki je sofinanciran s sredstvi Horizon Europe, bomo sodelovali pri razvoju recikliranega materiala, primerne za uporabo v elektro industriji.

- V okviru projekta LIFE21-ENV-PL-plasticLIFECycle, ki je sofinanciran s sredstvi LIFE, bomo sodelovali pri razvoju rešitev za recikliranje trdih, plastičnih odpadkov.

- V okviru projekta LFIA-REC, ki je sofinanciran s sredstvi Javnega razpisa za sofinanciranje projektov v okviru programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, bomo sodelovali pri recikliranju hitrih antigenskih LFIA testov in iz reciklirane plastike pridobili polistirene za aplikacije v elektro industriji.

- V okviru projekta Manj je več, ki ga sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje, bomo skupaj s partnerji nadalje izobraževali učence na nekaterih osnovnih šolah o odgovornem ravnanju s plastiko in organskimi odpadki. Izdelali bomo tudi kuhinjske kompostnike Bokashi Organko iz odpadne plastike, zbrane na določenih osnovnih šolah.

- V letu 2023 je planiran tudi pilotni projekt Novo življenje, ki bo potrošnikom omogočal vrnitev odsluženih izdelkov naše lastne blagovne znamke s trga, mi bomo pa poskrbeli, da se jih ponovno uporabi in vrne v fazo uporabe. S tem bomo predvidoma zmanjšali odlaganje/sežig teh izdelkov.

OSTALI OKOLJSKI VIDIKI

OKOLJSKI VIDIK	OPIS
HRUP V OKOLJU	V podjetju Plastika Skaza so glavni viri hrupa stroji za predelavo plastike in ostali sistemi in naprave (viličarji, hladilni sistem, mlini, trafo postaja in rekuperacija). Hrup se širi samo proti vzhodu, severu in jugu. Naseljeno območje je proti vzhodu. Širjenje hrupa omejujejo sosednji objekti in stene. V skladu s 4. členom Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje, je podjetje zavezanec za zagotovitev monitoringa vsaka 3 leta. Zadnje meritve so bile opravljene 2020. Rezultati meritev hrupa v okolju, ki je posledica delovanja virov so pokazali, da izmerjene in izračunane vrednosti kazalcev hrupa za vir ne presegajo mejnih vrednosti, ki jih določa uredba o mejnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju. Naslednje meritve so predvidene v letu 2023.
KEMIKALIJE	Kemikalije kupujemo od pooblaščenih proizvajalcev, ki imajo vse potrebne certifikate in varnostne liste. Kemikalije imamo tudi ustrezno označene in primerno skladiščene.
KOMPRIMIRAN ZRAK	Za tlačne posode izvajamo redne preglede, v skladu z zakonskimi zahtevami.
TEHNIČNI PLINI IN DUŠIK V JEKLENKAH	Imamo relativno majhno porabo plinov. Preglede jeklenk tehničnih plinov opravlja dobavitelj, enako velja za dušik v jeklenkah. Upoštevamo priporočila dobavitelja glede hranjenja.
EMISIJE HLAPOV PRI PREDELAVI PLASTIČNIH MAS IN PRAH	V proizvodnji nimamo odsesavanja, imamo pa strešne ventilatorje (prezračevanje). Ker nimamo definiranega izpusta, izvajamo meritve emisij v sklopu zdravja in varstva pri delu. Emisije so v skladu z zakonsko določenimi omejitvami.

OKOLJSKI VIDIK	OPIS
SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE	Z zakonodajo so določene mejne vrednosti svetlobnega onesnaževanja okolja. Sem spada zunanja osvetlitev stavb. Stavbe imajo osvetlitev, ki je skladna z obstoječo zakonodajo (luči ne svetijo preko vodoravnice).
ELEKTROMAGNETNO SEVANJE	Imamo dve transformatorski postaji. Meritve elektromagnetnega sevanje ne presegajo mejnih vrednosti določenih z zakonodajo.

EKO-DIZAJN IN ŽIVLJENJSKI CIKEL IZDELKA

V začetni fazi razvoja vseh izdelkov ocenimo vplive izdelka na okolje in ustrezno zastavimo ukrepe za njihovo minimiziranje. Prav tako že pred razvojem izdelka razvrstimo (ocena) naslednje elemente življenjskega cikla:

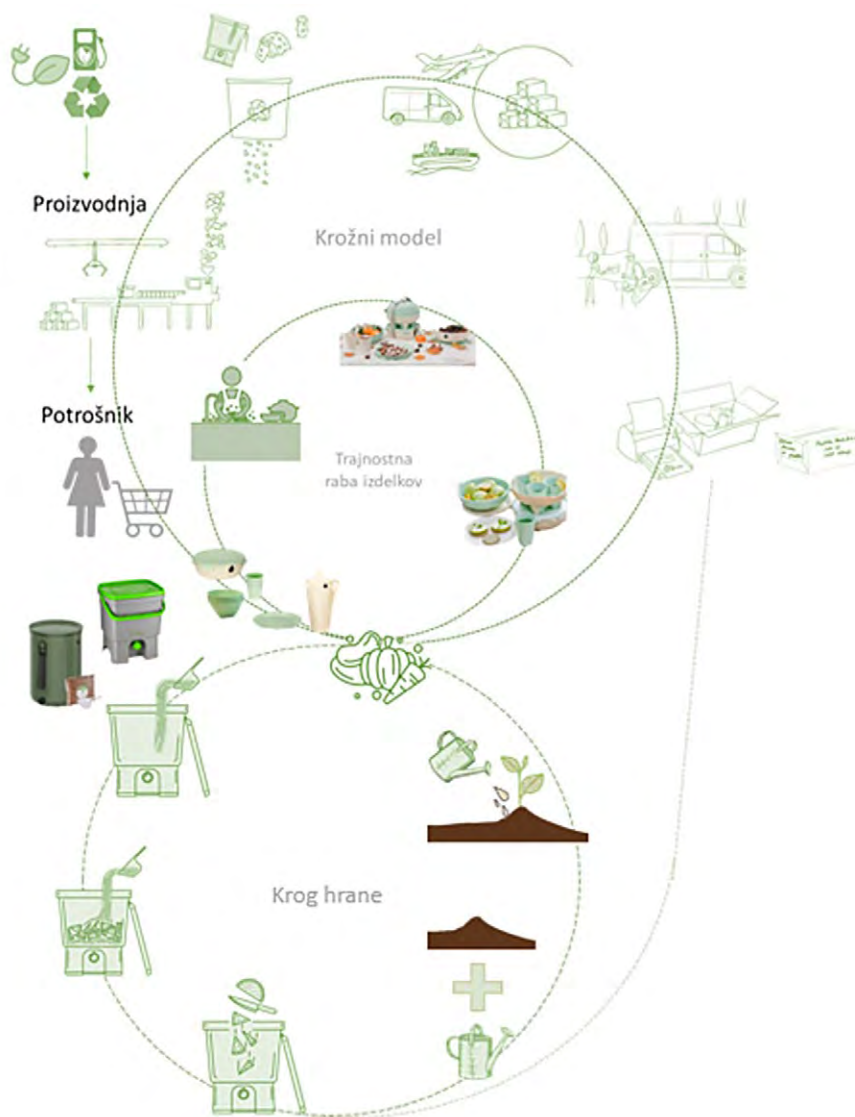
- surovine,
- logistika povezana z izdelkom,
- proizvodnja izdelka,
- uporaba izdelka,
- odstranitev/reciklaža,

po pomembnosti v smislu obremenitve okolja. Hkrati razmišljamo o možnosti okolju prijaznejših alternativ.

Pri razvoju produktov lastne blagovne znamke (LBZ) vključujemo v razvoj tudi okoljske vidike (eko-dizajn). Pri tem se še posebej osredotočamo na naslednje vidike izdelkov:

- uporaba (namen),
- kako z uporabo spodbujamo trajnost,
- materiali (delež reciklata/bioosnove),
- kako z izbiro materiala spodbujamo trajnost,
- količina materiala in debelina stene,
- lokacija dobavitelja materiala,
- poraba električne energije za proizvodnjo izdelka,
- embalaža (material, eko-dizajn) in
- kako z embalažo spodbujamo trajnost.

Pri izdelkih LBZ smo pozorni na to, da so iz okolju prijaznejših materialov, da so namenjeni večkratni uporabi, da se lahko reciklirajo ter da tudi s svojo namembnostjo pripomorejo k zmanjševanju negativnih človeških vplivov na okolje. Pri LBZ izdelkih se osredotočamo na krožni model uporabe plastike in organskih odpadkov, kakor kaže spodnja shema.

ANALIZA ŽIVLJENJSKEGA CIKLA (LCA)

Za ovrednotenje okoljskih vplivov naših izdelkov, se v podjetju Plastika Skaza vedno bolj poslužujemo analize življenjskega cikla. Ta nam omogoča ovrednotenje naših izdelkov v različnih fazah življenja skozi številne okoljske kazalnike, kot so:

- potencial izčrpanja abiotičnih (neživih) virov (fosil ADP),
- potencial zakisljevanja (AP),
- potencial ekotoksičnosti sveže vode (FAETP inf.),
- potencial globalnega segrevanja (100 let GWP),
- potencial za ekotoksičnost v morju (MAETP inf.),
- potencial tanjšanja ozonske plasti (ODP) in
- potencial ekotoksičnosti v zemljini (TETP inf.).

V preteklih letih smo že izvedli LCA piknik seta Pick&Go in kuhinjskega kompostnika Bokashi Organko 2 od zibelke do faze uporabe. To predstavlja oceno delnega kroga izdelka, s katero se izdelek proučuje od pridobivanja surovin (zibelka) do izhoda iz proizvodnje. V 2021 smo šli še korak dlje, saj smo določili še ogljični odtis in okoljski vpliv uporabe Bokashi Organka 2.0 v fazi uporabe. V 2022 smo izvedli še LCA analizo izdelka Bokashi Organko 2 Ocean, ki je delno izdelan iz recikliranih ribiških mrež, ki so ročno pobrane iz morja. V sklopu razpisa razvojno raziskovalnega projekta (RRI) je bila v 2022 narejena tudi LCA analiza jedilnega seta iz bio-osnovane in industrijsko biorazgradljive plastike. Izdelek še ni bil lansiran. Kratka povzetka LCA analiz obeh produktov sta predstavljena v naslednjih poglavjih.

LCA ANALIZA IZDELKA BOKASHI ORGANKO 2.0 OCEAN¹

Namen študije je bil določiti okoljske vplive izdelka Bokashi Organko 2 Ocean (v nadaljevanju BO2 Ocean), ki je delno (31 %) izdelan iz recikliranih ribiških mrež, ki so ročno pobrane iz morja, pripeljane do mesta proizvodnje granulata in predelane v plastični granulata. Bokashi Organko je kuhinjski kompostnik namenjen fermentaciji organskih odpadkov ob prisotnosti učinkovitih mikroorganizmov (bokashi kompostiranje). Proces poteka brez prisotnosti zraka in potrebe po prezračevanju. Cilj Bokashi kompostiranja je obdržati čim več hranljivih snovi v končnih produktih (fermentirana organska snov in fermentacijska tekočina), ki se lahko uporabljajo kot organsko gnojilo. Prav tako je pri bokashi kompostiranju proizvedenih manj toplogrednih plinov, kot pri konvencionalnem kompostiranju.

Študija je bila primarno osredotočena na primerjavo med fazo proizvodnje Bokashi Organka 2 Ocean in Bokashi Organka 2. Faza uporabe in zaključka življenjskega cikla nista bili upoštevani v študiji. Prav tako študija ne zajema pakiranja proizvodov. Funkcionalna enota študije je 1 izdelek Bokashi Organko 2.

Metodološko smo študijo omejili na (i) metodologijo življenjskih ciklov (LCA), pri čemer je bil opazovan okoljski kazalnik ogljični odtis in na (ii) učinek odstranjevanja plastičnih odpadkov iz morskega ekosistema. Uporabljen je bil zgolj kazalnik ogljičnega odtisa, ker za ostale okoljske indikatorje ni bilo razpoložljivih podatkov glede proizvodnje recikliranega plastičnega granulata iz ribiških mrež. Transport granulata od proizvajalca do podjetja ni bil upoštevan v študiji. Glede na primerljive študije, prispeva transport zanemarljiv delež k okoljskim vplivom izdelka v njegovem življenjskem ciklu. Eksperimentalni podatki, ki so bili uporabljeni v študiji, so bili pridobljeni v podjetju Plastika Skaza in so služili za določitev vstopnih tokov v procese.

MATERIALI BO2 AND BO2 OCEAN

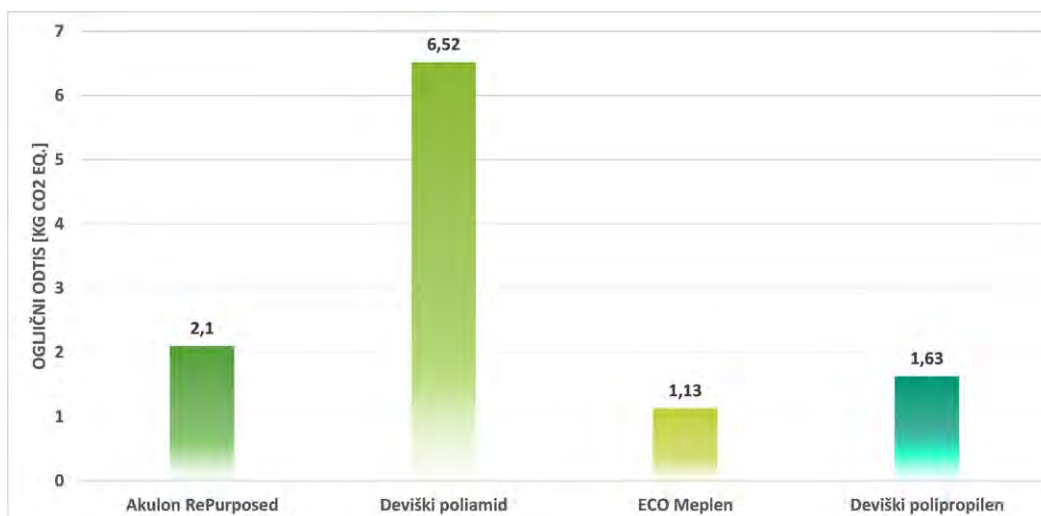
Akulon RePurposed je sestavljen iz 100% recikliranega PA6 polimera. Akulon RePurposed vsebuje vsaj 50% osnovnega polimera iz ribiških mrež. ECO Meplen IC M20 C05 je izdelan iz recikliranega polimera (polipropilena) v deležu 47%. BO2 Ocean je izdelan iz Akulon-a (63%) in ECO Meplen-a (32%), kar pomeni, da je 77,9% izdelka BO2 Ocean narejeno iz recikliranega granulata.

Zaradi višje gostote granulata Akulon RePurposed od gostote granulata ECO Meplen, je masa BO2 Ocean višja za 10%.

OGLJIČNI ODTIS UPORABLJENIH OSNOVNIH MATERIALOV V PROIZVODNJI FAZI BO2

Narejeni so bili štiri različni scenariji, vsak z različnim osnovnim materialom. Referenčni primer je predstavljal izdelek BO2 Ocean. V tem primeru je osnovni material Akulon RePurposed, ki je narejen iz recikliranega PA6 granulata. Drugi scenarij je enak prvemu, le da je bil za osnovni material izbran deviški PA6. Tretji scenarij predstavlja BO2, ki je izdelek iz druge linije Bokashi Organko družine. Osnovni material je v tem primeru ECO Meplen. Zadnji scenarij je enak scenariju za BO2, le da je kot osnovni material izbran deviški PP. Ogljični odtis uporabljenih osnovnih materialov je predstavljen na spodnji sliki.

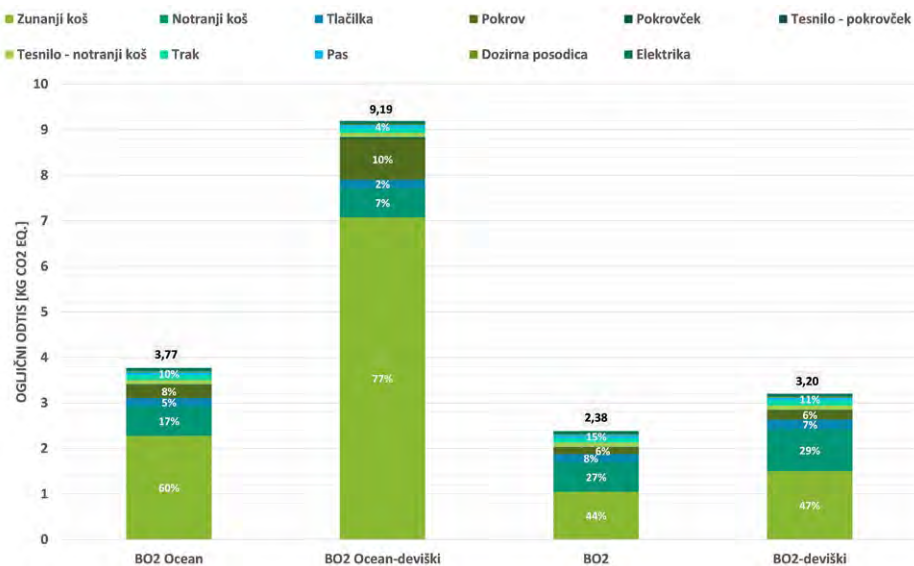
¹ M. Mori, J. Gramc, LCA analiza izdelka Bokashi Organko 2.0 Ocean: končno poročilo. Ljubljana: Fakulteta za strojništvo, Laboratorij za termoenergetiko, 2022.

OGLIČNI ODTIS IZDELKA BO2 OCEAN IN OSTALIH SCENARIJEV

Za proizvodnjo BO2 je bila uporabljena električna energija iz SPTe (soproizvodnja toplote in električne energije) na lesno biomaso. Potrebno količino električne energije za proizvodnjo BO2 smo določili z meritvami proizvodnega procesa. Potrebno količino za proizvodnjo BO2 Ocean smo skalirali glede na razliko v masi.

Ogljični odtis vseh scenarijev je prikazan na spodnji sliki.

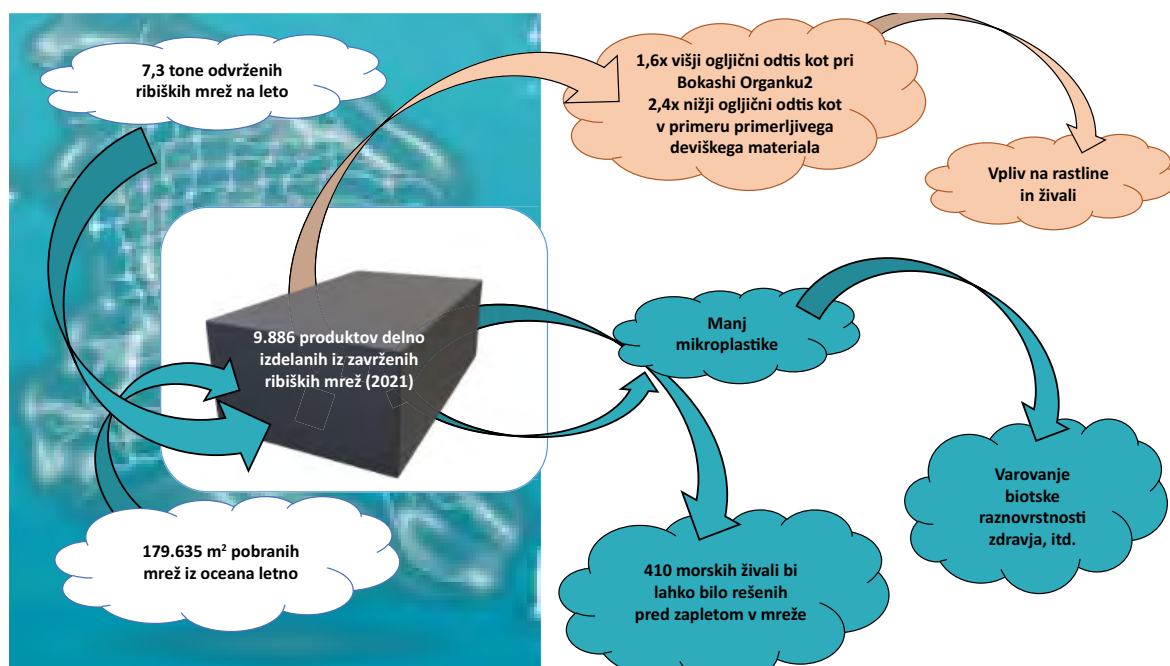
ANALIZA PREKO LCA METODOLOGIJE

Čeprav predstavlja LCA metodologija široko oceno okoljskih vplivov, v določenih primerih to ni dovolj. Zaradi specifik uporabljenega granulata za proizvodnjo BO2 Ocean, smo študijo razširili na direktne vplive proizvodnje izdelka na morsko življenje.

Plastika Skaza je v letu 2021 uporabila preko 12 ton granulata Akulon RePurposed za proizvodnjo izdelka BO2 Ocean. Vsaj 50% granulata je iz odvrženih ribiških mrež. Predpostavljamo, da je za proizvodnjo 1 kg granulata potrebnih 1,2 kg ribiških mrež. Torej je bilo potrebno nabrati **7,3 ton odvrženih ribiških mrež** za proizvodnjo izdelka BO2 Ocean v letu 2021.

Glede na poročilo Archimedes² smo določili povprečno maso in površino ribiških mrež. Glede na poročilo, v enem letu iz oceanov pobremo **179635 m²** ribiških mrež za proizvodnjo izdelka BO2 Ocean. Če primerjamo površino ribiških mrež z rezultati v delu Wilcox et al.³, lahko ocenimo, da je okoli 410 morski živali v enem letu rešenih pred zapletom v odvržene ribiške mreže, zaradi odstranitve le teh.

Gre za zelo grobo oceno. Zapleti živali v ribiške mreže so odvisni od vrste mreže, globine na kateri je mreža, vrste živali, ki živi na tem področju, itd. Prav tako je ocenjena površina zavrženih ribiških mrež zgolj ocena na podlagi nepovezane študije. Kljub temu lahko sklepamo, da je veliko morskih življenj rešenih zaradi uporabe granulata Akulon RePurposed. Z uporabo le-tega ponovno uporabimo plastiko, ki je nekoč že bila odpadke, kar je eden izmed glavnih ciljev krožne ekonomije

Source: Mori, M., Gramc, J., 2022. LCA analysis of Bokashi Organik2o. 0 Ocean

² Mediterranean Halieutic Resources Evaluation and Advice. (2012). ARCHIMEDES.

³ Wilcox, C. et al. (2015). Understanding the sources and effects of abandoned, lost, and discarded fishing gear on marine turtles in northern Australia. Conservation Biology, 29(1), 198–206. <https://doi.org/10.1111/cobi.12355>

LCA ANALIZA JEDILNEGA SETA IZ BIO-OSNOVANE IN INDUSTRIJSKO BIORAZGRADLJIVE PLASTIKE⁴

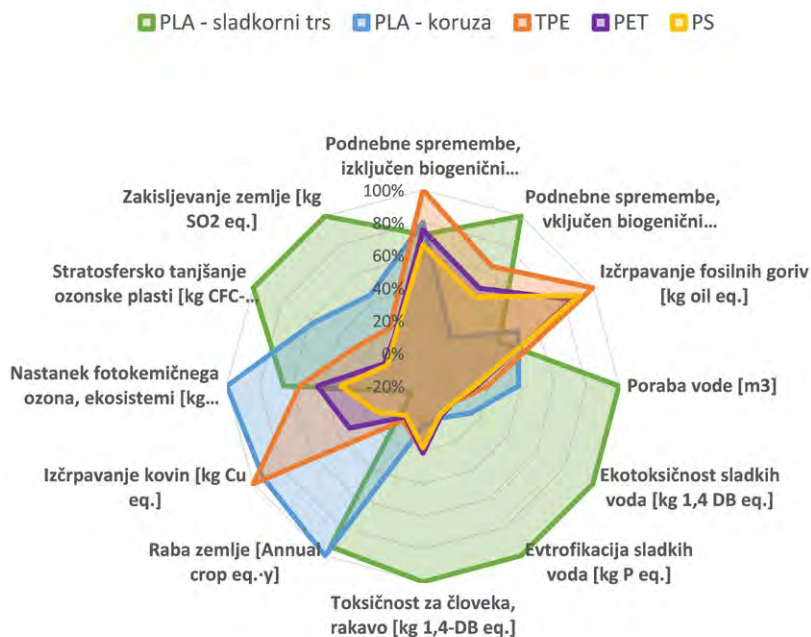
Bio-osnovani in/ali bio-razgradljivi materiali postajajo vedno pogostejši. Brez poglobljene analize lahko zelo hitro sklepamo, da gre za okoljsko superiorno zgodbo. Bioosnovani in biorazgradljivi materiali vsekakor nudijo priložnosti tako okoljsko kot tudi ekonomsko, a potrebno se je zavedati in razumeti vpliv vseh povezanih procesov, ki nastopajo v uporabi bioosnovanega in bio-razgradljivega materiala in to v vseh fazah življenjskega cikla izdelkov. Le na ta način bomo lahko uporabili tiste prednosti, ki jih bio-osnovani in bio-razgradljivi materiali nosijo v sebi in kritično ovrednotili tudi nekatere pomanjkljivosti.

V študiji je bil obravnavan jedilni set proizveden iz bioosnovane plastike na osnovi poli mlečne kisline (PLA) in iz termoplastičnega elastomera (TPE). PLA je ena izmed najbolj komercialnih termoplastičnih bioplastik. Uporablja se v medicini, tekstilni industriji, embalažni, itd. in ima podobne lastnosti kot polistiren (PS) in polietilen tereftalat (PET). Izdelana je iz mlečne kisline, ki se pridobiva s fermentacijo škroba iz sladkornega trsa ali koruze.

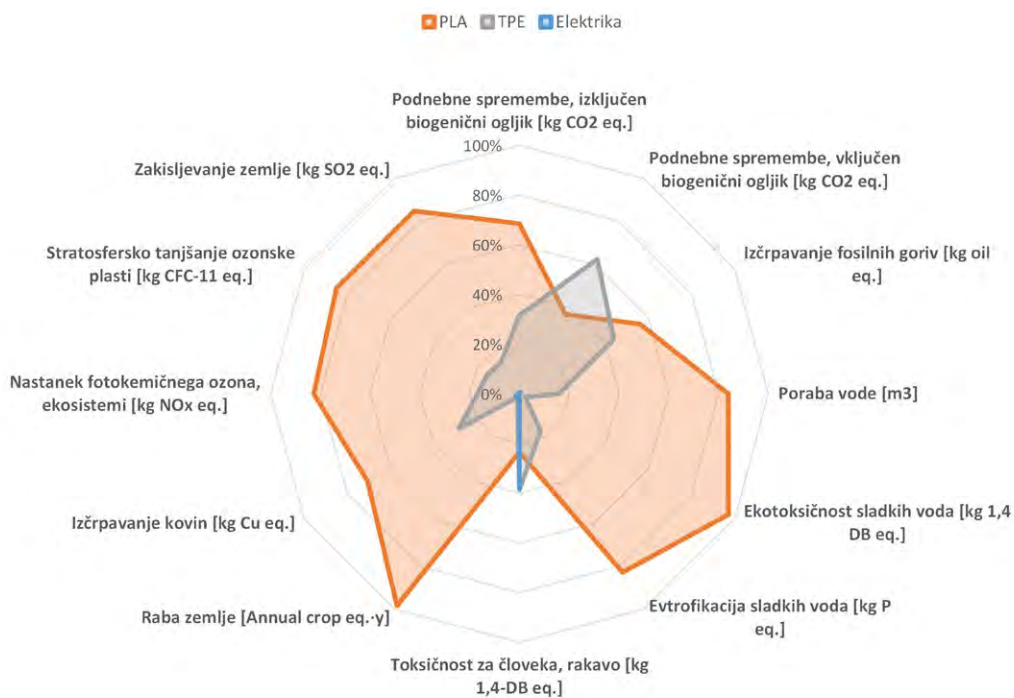
Ovrednoteni so bili okoljski vplivi bioosnovane in biorazgradljive plastike PLA in narejena je bila primerjava proizvodnje PLA z ostalimi plastičnimi granulati na osnovi fosilnih goriv. Nadalje je bila narejena okoljska analiza proizvodne faze jedilnega seta in okoljska analiza zaključka življenjskega cikla jedilnega seta, kjer so bili poleg EU referenčnega scenarija za PLA obravnavani še scenariji zakopa, sežiga, kompostiranja in reciklaže plastike PLA, medtem ko je bil TPE v vseh primerih obravnavan kot da gre v zaprto zanko reciklaže.

Rezultati za proizvodnjo 1 kg plastičnih granulotov so pokazali, da ima PLA na osnovi koruze nižje okoljske kazalnike kot PLA na osnovi sladkornega trsa. V primerjavi z ostalimi plastičnimi granulati pa ima PLA na osnovi koruze najnižji kazalnik podnebnih sprememb (oz. ogljičnega odtisa) z upoštevanjem biogeničnega ogljika, v povprečju nizke pa ekotoksičnost in evtifikacija sladkih voda in toksičnost za ljudi, medtem ko ima visoke vrednosti okoljskih kazalnikov, ki so povezani s pridelovanjem koruze in procesi predelave v granulot (raba zemlje, izčrpavanje kovin, nastanek fotokemičnega ozona). Primerjava okoljskih kazalnikov proizvodnje 1 kg različnih plastičnih materialov:

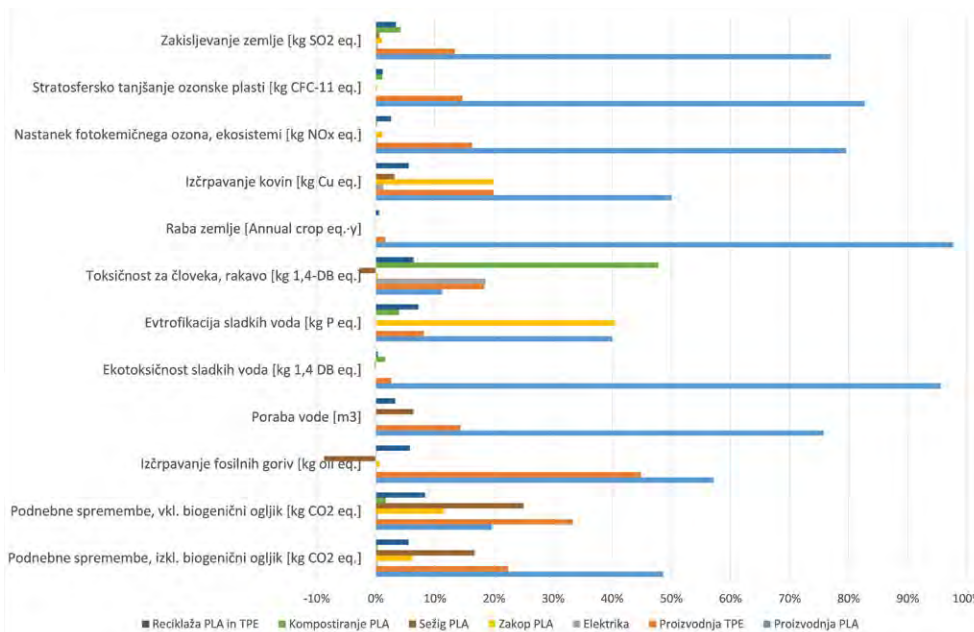
⁴ M. Mori, J. Gramc, LCA ANALIZA JEDILNEGA SETA IZ BIO-OSNOVANE IN INDUSTRIJSKO BIORAZGRADLJIVE PLASTIKE: končno poročilo. Ljubljana: Fakulteta za strojništvo, Laboratorij za termoenergetiko, 2022

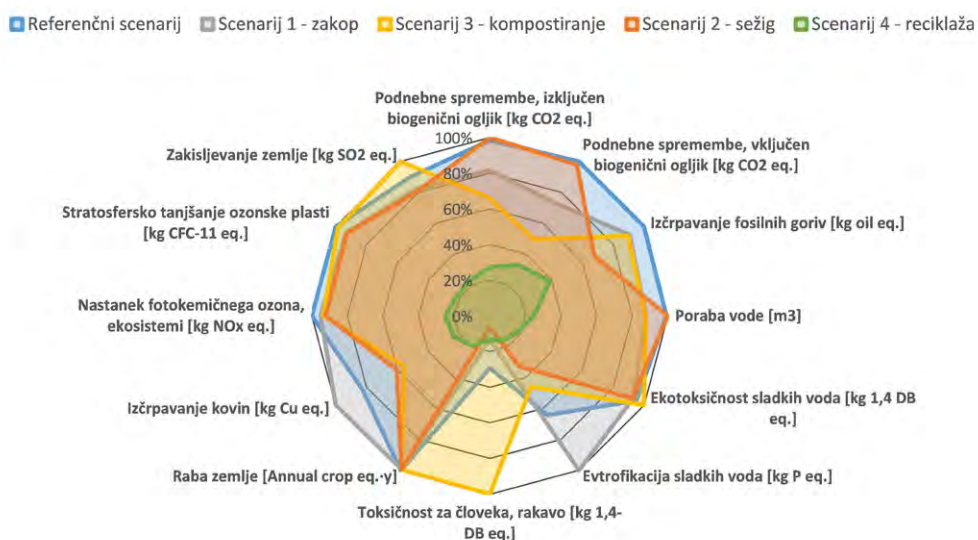
V fazi proizvodnje jedilnega seta, kjer nastopajo trije procesi/materiali v povprečju 70% celotnega okoljskega vpliva predstavlja material PLA, 25 % TPE in 5 % električna energija. Če pa opazujemo zgolj ogljični odtis z upoštevanjem biogeničnega ogljika pa 62% doprinese material TPE, 37% PLA in 1% električna energija. Okoljski kazalniki proizvodnje faze jedilnega seta:

V fazi zaključka življenjskega cikla smo kot referenčni rezultat vzeli scenarij kjer TPE vodimo v zaprto-zančno reciklažo, medtem ko PLA razdelimo na 39% sežiga, 31% zakopa, 15% industrijskega kompostiranja in 15% zaprto-zančnega recikliranja. Okoljski kazalniki celotnega življenjskega cikla jedilnega seta za referenčni scenarij:

Za jedilni set so bili poleg referenčnega scenarija izdelani štiri dodatni scenariji zaključka življenjskega cikla. Primerjava okoljskih vplivov različnih scenarijev zaključka življenjskega cikla:

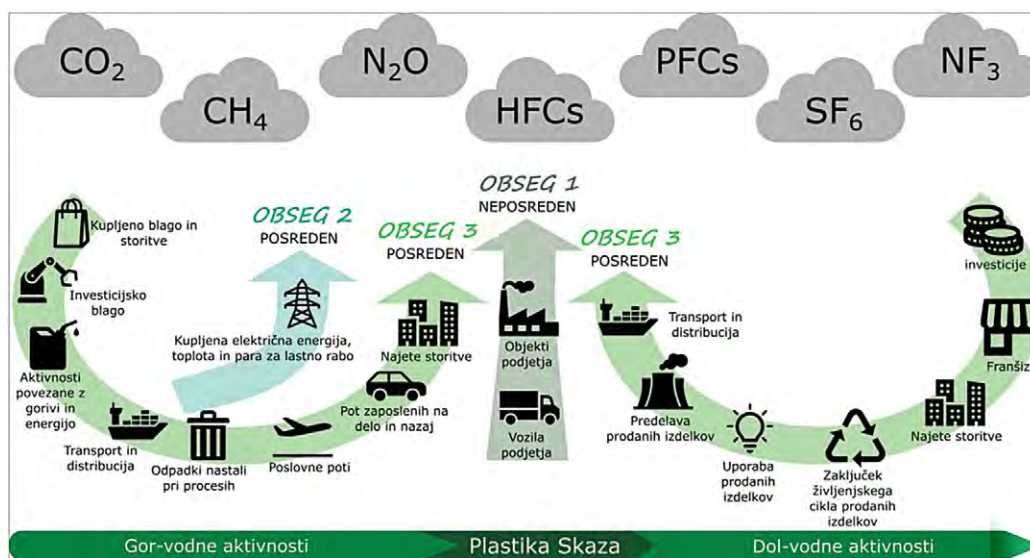
Med vsemi scenariji zaključka življenjskega cikla jedilnega seta je daleč najboljši scenarij zaprto-zančna reciklaža, ki pa vsebuje tehnološke predpostavke, ki trenutno v večji meri ostajajo še neizvedljive. Referenčni scenarij ima najvišje okoljske kazalnike, tudi zaradi tega ker v primeru scenarija zakopa in sežiga upoštevamo, da proizvedeno električno energijo

uporabimo v proizvodnih procesih in se s tem izognemo proizvodnji električne energije. Tudi scenarij industrijskega kompostiranja ima določene okoljske kazalnike z nizkimi vrednostmi (podnebne spremembe, eutrofikacija sladkih vod), z drugimi zelo visokimi (ekotoksičnost sladkih voda, toksičnost za človeka, zakisljevanje zemlje), tako da moramo v vseh scenarijih rezultate obravnavati zelo ciljno glede na področja vpliva.

Izkazalo se je, da uporaba bioosnovane plastike v proizvodnji ni vedno najboljša izbira. Dokler se vsi deležniki v vrednostnih verigah orientirajo zgolj po okoljskem kazalniku ogljični odtis, se res večinoma izkaže, da so bioosnovani materiali boljša alternativa materialom na osnovi fosilnih goriv, a na uporabo bioosnovanih materialov moramo gledati celostno tako v smislu vključitve večjega števila okoljskih kazalnikov kot tudi v smislu obravnave vseh faz življenjskega cikla proizvodov. In tako lahko zaključimo, da je PLA lahko boljša izbira od plastike na osnovi fosilnih goriv, a poleg proizvodnje mora biti ustrezno regulirana tudi faza zaključka življenjskega cikla z ločenim zbiranjem bioosnovanih plastik in usmerjeno predelavo.

OGLIČNI ODTIS PODJETJA PLASTIKA SKAZA

Za določitev obsega organizacije je izbran kontrolni pristop, saj najbolje predstavlja dejavnosti organizacije. Podjetje deluje na dveh lokacijah. V Velenju se nahaja večina pisarn in proizvodnih hal. Nekaj pisarn se nahaja tudi v Ljubljani. V tem poročilu so obravnavani viri emisij TGP z obeh lokacij. Podjetje računa ogljični odtis za 7 toplogrednih plinov, v skladu s Kjotskim protokolom in ISO 14064-1:2018.

Poročamo o treh ločenih obsegih emisij toplogrednih plinov v skladu z zahtevami standarda ISO 14064-1:2018 in protokola o toplogrednih plinih – korporativnega standarda (GHG Protocol – corporate standard).

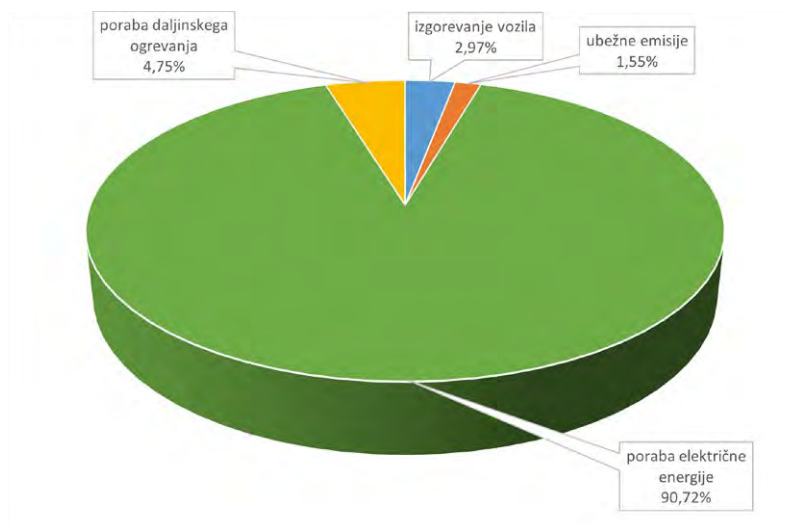
- **Obseg 1:** neposredne emisije iz virov, ki jih ima v lasti podjetje ali jih nadzira. Proizvodnja električne energije, toplote, pare in transport z vozili, ki so v lasti ali pod nadzorom podjetja.
- **Obseg 2:** posredne emisije, ki so posledica kupljene električne energije, toplote, pare.
- **Obseg 3:** druge posredne emisije toplogrednih plinov – posredne emisije, ki so posledica dejavnosti družbe, vendar nastanejo iz virov, ki niso v lasti ali nadzoru družbe.

EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV OBSEGA 1 IN OBSEGA 2

V spodnji tabeli so prikazane emisije toplogrednih plinov za obseg 1 in obseg 2 v letu 2022 (1. 1. 2022–31. 12. 2022).

Obseg/aktivnost	Leto 2022 [t CO ₂ eq]
Skupne neposredne emisije toplogrednih plinov (obseg 1)	67,04
Izgorevanje vozila	44,06
Dizelsko gorivo	40,31
Osebni avtomobili	25,50
Viličarji	5,19
Dostavna vozila in tovornjaki	9,63
Bencin- kosilnice	0,33
LPG (propan)- viličarji	3,42
Ubežne emisije	22,98
Skupne posredne emisije toplogrednih plinov (obseg 2)	1.414,05
Poraba električne energije	1.343,65
Velenje	1.343,65
Ljubljana	0,0021
Poraba daljinskega ogrevanja	70,40
Velenje	67,77
Ljubljana	2,63
SKUPNE GHG EMISIJE (obseg 1 in obseg 2)	1.481,09

Spodnja slika prikazuje deleže emisij toplogrednih plinov za dejavnosti obsega 1 in obsega 2 v letu 2022

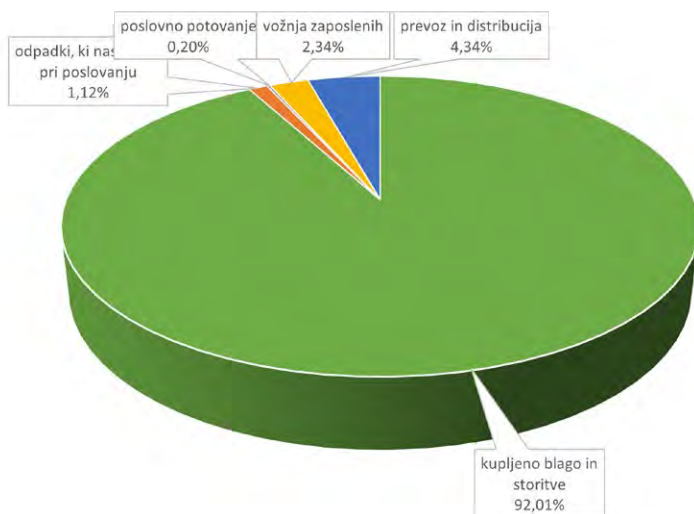

EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV OBSEGA 3

V spodnji tabeli so prikazane emisije toplogrednih plinov za obseg 3 za leto 2022 (1. 1. 2022–31. 12. 2022). Področja so razdeljena na kategorije, ki predstavljajo vire emisij TGP.

Kategorija	Leto 2022 [t CO ₂ eq]
Kupljeno blago in storitve	12.015,47
Plastični granulati	9.683,88
Barvni granulati	65,07
Embalaža s paletami	2.266,52
Odpadki, ki nastanejo pri poslovanju	145,82
Sežig z vračanjem energije	1,61
Sežig brez energetske predelave	1,63
Recikliranje	141,09
Odlagališče	-
Odpadna voda	1,49
Poslovno potovanje	25,86
Letalski prevoz	20,54
Potovanje z avtomobilom	1,20
Bivanje v hotelih	4,12
Vožnja zaposlenih	305,07
Prevoz in distribucija*	567,02
SKUPNE GHG EMISIJE (obseg 3)	13.059,24

Na spodnji sliki so prikazani deleži emisij toplogrednih plinov za dejavnosti obsega 3 v letu 2022.

IZKLJUČITVE

V poročilo so vključeni vsi relevantni viri emisij toplogrednih plinov iz obsega 1 in obsega 2. Druge posredne emisije (obseg 3) niso v celoti vključene. V spodnji tabeli so navedene kategorije, ki so vključene ali izključene. Za tiste kategorije, ki niso vključene, se domneva, da niso pomembne za podjetje, jih podjetje nima, ni dovolj podatkov, ali so podatki preveč specifični in ustreznih faktorjev emisije ni mogoče najti za celovit izračun.

Kategorije obsega 3	Vključitve
Kupljeno blago in storitve	Da
Investicijsko blago	Ne
Aktivnosti, povezane z gorivom in energijo (niso vključene v obseg 1 ali obseg 2)	Ne
Prevoz in distribucija	Da
odpadki nastali v procesih	Da
Poslovne poti	Da
Pot zaposlenih na delo in nazaj	Da
Gor- in dol- vodne najete storitve	Ne
Predelava prodajnih izdelkov	Ne
Uporaba prodajnih izdelkov	Ne
Zaključek življenjskega cikla prodajnih izdelkov	Ne
Franšize	Ne
Investicije	Ne

PRIMERJAVA EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV VSEH TREH OBSEGOV

Če primerjamo obseg 1, obseg 2 in obseg 3, ki se običajno ne primerjajo direktno, ker so nekatere dejavnosti znotraj obsegov neposredno pod nadzorom družbe, delno pod nadzorom družbe ali pa sploh niso pod nadzorom družbe, lahko identificiramo glavne izvore skupnih emisij toplogrednih plinov podjetja. S tem pristopom se lahko poskušamo osredotočiti na dejavnosti, ki so pomembne za zmanjšanje ogljičnega odtisa neposredno ali posredno z vplivanjem na dobavno verigo in/ali storitve, povezane s podjetjem.

Primerjava emisij TGP dejavnosti obsega 1, 2 in 3 za leto 2022:

2022 [t CO ₂ eq]		
obseg 1	67,04	0,46 %
obseg 2	1.414,05	9,73 %
obseg 3	13.059,24	89,81 %
skupne emisije TPG	14.540,32	100,00 %

Za podjetje največ emisij toplogrednih plinov predstavlja obseg 3, kar je v letu 2022 89,81 % vseh emisij. Pri tem moramo upoštevati, da nekatere kategorije obsega 3 v izračunu niso bile upoštevane, torej je realen obseg 3 še višji. 9,73 % skupnih emisij predstavlja obseg 2 in 0,46 % obseg 1. Kljub temu, da predstavlja obseg 3 večinski delež emisij TPG, gre pri teh emisijah za posredni odtis podjetja, zato je smiselno, da se primarno zmanjšujejo emisije obsega 1 in 2.

PRIMERJALNA ANALIZA IN TRENDI

Primerjalna analiza toplogrednih plinov za vsa tri leta

Spodnji tabeli je naveden ogljični odtis in deleži vseh treh obsegov ter skupne emisije toplogrednih plinov za leta 2019 (1. 1. 2019 - 31. 12. 2019), 2020 (1. 1. 2020 - 31. 12. 2020), 2021 (1. 1. 2021- 31. 12. 2021) in 2022 (1. 1. 2022- 31. 12. 2022).

	2019 [t CO ₂ eq] – izhodiščno leto		2020 [t CO ₂ eq]		2021 [t CO ₂ eq]		2022 [t CO ₂ eq]	
obseg 1	60,55	0,37 %	59,34	0,44 %	55,92	0,41 %	67,04	0,43 %
obseg 2	151,42	0,91 %	323,67	2,39 %	164,74	1,20 %	1.414,05	16,26 %
obseg 3	16.359,30	98,72 %	13.144,70	97,17 %	13.519,24	98,39 %	13.059,24	83,32 %
skupne emisije TGP	16.571,27	100 %	13.527,71	100 %	13.739,90	100%	14.540,32	100 %

Ogljični odtis obsega 1 se od 2019 (izhodiščno leto) do 2022 ni bistveno spremenil. V 2022 pa se je močno povečal ogljični odtis obsega 2 v primerjavi s prejšnjimi leti. Razlog je spremenjen vir električne energije za lokacijo Velenje. V 2022 namreč prvič po več letih nismo uporabljali elektrike iz obnovljivih virov, zaradi stečaja dobavitelja električne energije. V primerjavi z 2021 se je poraba 2022 celo malo znižala, in sicer iz 6.875,19 MWh na 6.607,93 MWh. Prav tako se skozi leta znižuje tudi poraba daljinskega ogrevanja.

Ogljični odtis glede na prihodke

Ogljični odtis glede na prihodke od prodaje je merilo, koliko TGP izpustimo, ko ustvarimo en milijon EUR v gospodarstvu. Z rastjo podjetja in prihodkov je pričakovano, da se bo povečal tudi ogljični odtis, vendar je pomembno, da z optimizacijo in z ukrepi omejimo intenzivnost emisij TGP.

Intenzivnost emisij TPG izračunamo po naslednji enačbi:

$$\text{Intenzivnost emisij TPG} = \frac{(\text{emisije obsega 1} + \text{emisije obsega 2}) [\text{t CO}_2 \text{ eq}]}{\text{Letni prihodek} [\text{mio EUR}]}$$

V spodnji tabeli je naveden čisti prihodek od prodaje, skupne emisije obsega 1 in 2 ter intenzivnost emisij TGP za leta 2019-2022. Intenzivnost emisij je v 2022 narasla za 28 % v primerjavi z izhodiščnim letom, zaradi izzivov pri nabavi elektrike iz obnovljivih virov (stečaj našega dobavitelja).

Ogljični odtis glede na prihodke	Prihodek (EUR)	Prihodek (mio EUR)	Emisije obsega 1 in 2	Intenzivnost emisij TGP [t CO ₂ /EUR]
2019	36.226.492,73	36,23	211,97	5,85
2020	31.007.447,28	31,01	383,01	12,35
2021	38.709.929	38,71	220,66	5,70
2022	43.192.936,24	43,19	1.481,09	34,29

STRATEGIJA ZA ZMANJŠEVANJE EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV

Emisije TGP, ki v splošnem izvirajo predvsem iz sežiganja in kurjenja fosilnih goriv, krčenja gozdov in živinoreje, povečujejo učinek tople grede in segrevanje ozračja. To negativno vpliva na naravno okolje, zdravje in počutje ljudi in lahko povzroči katastrofalne spremembe globalnega okolja.⁵

V skladu s Pariškim sporazumom, katerega glavni cilj je ohraniti globalno segrevanje na varnih ravneh (to pomeni, da se povprečna svetovna temperatura ne bi dvignila za več kot 1,5°C, v primerjavi s predindustrijsko ravno), moramo prepoloviti emisije TGP do 2030, do 2050 pa postati podnebno nevtralni.⁶

Da bi doprinesli svoj del k zmanjševanju emisij TGP, smo si v podjetju Plastika Skaza postavili cilj, da do leta 2025 zmanjšamo intenzivnost emisij toplogrednih plinov obsega 1 in 2 za 50 %, v primerjavi z izhodiščnim letom 2019.

Za doseg tega cilja smo pripravili strategijo za zmanjševanje emisij TGP do 2025, ki med drugim vključuje:

- aktivnosti za zmanjšanje porabe fosilnih goriv,
- optimizacijo procesov in digitalizacijo,
- povečanje energetske učinkovitosti,
- postavitev sončne elektrarne,
- uporaba energije iz obnovljivih virov itd.

⁵ Vzroki podnebnih sprememb, 2022.

https://climate.ec.europa.eu/climate-change/causes-climate-change_sl

⁶ Pariški sporazum o podnebnih spremembah, 2023

<https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/climate-change/paris-agreement/>

Čeprav še nimamo konkretnega cilja v zvezi z zmanjševanjem posrednih emisij (obseg 3), so v teku že tudi številne aktivnosti za zmanjševanje ogljičnega odtisa obsega 3:

- povečanje deleža nabavljenih recikliranih plastičnih materialov, ki imajo praviloma nižji ogljični odtis od deviških,
- zmanjšana nabava embalaže (vračljiva) in
- zmanjšanje poti na delo in nazaj z lastnim osebnim vozilom.

S svojim poslovanjem želimo prispevati k reševanju okoljske, družbene in gospodarske problematike. Pomembne odločitve v podjetju sprejemamo na podlagi vrednot, vizije in poslanstva, ki so trajnostno naravnane in se zrcalijo v vseh procesih podjetja. K temu spodbujamo tudi naše poslovne partnerje, ki jih izbiramo na podlagi skupnih vrednot in vizije.

1.9 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Glede na to, da v velikem delu podjetja poteka proizvodnja, namenjamo posebno pozornost varnosti in zdravju zaposlenih. V podjetju smo vzpostavili sistem varnega in zdravega dela po standardu ISO 45001, ki temelji na principu stalnega izboljševanja.

S stalnim uvajanjem novih varnostnih ukrepov zmanjšujemo tveganja na delovnih mestih. Svoje aktivnosti usmerjamo v preventivno spodbujanje zdravega načina življenja zaposlenih. Za to področje skrbi aktivna skupina za promocijo zdravja, ki je pripravila tematske mesece z različnimi predavanji, prispevki, aktivnostmi in zdravimi kotički:

januar	zdravje dihal	Prispevek na temo odvajanja od kajenja Zdrav kotiček- jabolka (hrana, ki pozitivno vpliva na dihala) Seznanitev z aktivnosti PZDM v letu 2022 Smoothie kot živilo za pomiritev telesa po praznikih
februar	boj proti raku	Evropski dan številke za klic v sili 112 Zdrav kotiček- Zeleni čaj (kako delujejo snovi iz zelenega čaja na preprečevanje raka ter lajšanje simptomov) Letak „Najpogostejši raki pri moških“ in Ozaveščanje o raku in boju proti njem (12 nasvetov proti raku)
marec	skrb za možgane	Skrb za možgane – prispevek v sklopu svetovnega tedna možganov Nasveti za sluh v FB skupini Zdrava sladica za naše možgane Darilce za zaposlene za dan žena/mučenikov
april	skrb za naše okolje	Serijski poučnih objav (v FB skupini, na mailu, na info ekranih) na temo zdravja in varnosti pri delu Zabaven video, ki prikazuje, kako je pomembno ustrezno umivanje rok Izziv v prvih pomladnih dnevih: skrb za našo zemljo in kaj lahko sami naredimo za lepše okolje Tematsko prehransko razvajanje: jogurti

maj	mesec gibanja	<p>Povezava z ukrepi Družini prijaznega podjetja</p> <p>Spodbujanje, da se v službo odpravijo peš/s kolesom/z Lokalcem ter da med P1 in upravo hodijo</p> <p>Zakaj je med tako koristen? + Nagradna igra za vse, ki komentirajo posnetek na FB (nagrada: med)</p> <p>Ideje za gibanje celotne družine</p>
junij	mesec krvodajalstva	<p>Prispevek o prehranjevanju glede na krvno skupino</p> <p>Spodbujanje k krvodajalstvu (npr. skupinska udeležba na akciji)</p> <p>Prispevek na temo ohranjanja okolja tudi na počitnicah</p> <p>Zdrav kotiček- Ribez (ki pomaga pri slabokrvnosti) za zaposlene</p>
julij	mesec oddiha	<p>Predlog čtiva za počitniško branje in vabilo k izposoji</p> <p>Prispevek na temo prednosti in nevarnosti izpostavljenosti soncu</p> <p>Vabilo k ogledu izobraževanj s sklopu s PZDM</p> <p>Brezplačno aktivno varstvo za otroke zaposlenih</p>
avgust	mesec sodelovanja	<p>Predlog čtiva za počitniško branje in vabilo k izposoji</p> <p>Vabilo k ogledu izobraževanj s sklopu s PZDM</p>
september	duševno zdravje	<p>Delavnica na temo duševnega zdravja</p> <p>Posnetek Bojana Mežnarja – Mednarodni dan znakovnih jezikov</p> <p>Zložanka na temo duševnega zdravja</p> <p>Dan ustnega zdravja- prispevek</p>
oktober	mesec boja proti raku dojk	<p>Promocija in poziv k samo pregledovanju dojk</p> <p>Svetovni dan duševnega zdravja</p> <p>Prispevek na ohranjanje vida</p> <p>Objava in rezultati anketnega vprašalnika o aktivnostih PZDM</p>
november	sladkorna bolezen	<p>Dan slovenske prehrane- prispevek</p> <p>Svetovni dan pozdrava</p> <p>Svetovni teden bolnikov s sladkorno boleznijo</p>
december	mesec sreče	<p>Mednarodni dan invalidov</p> <p>Svetovni dan boja proti Aidsu</p> <p>Prispevek na temo hormonov sreče</p>

Obnovili smo certifikat Družini prijazno podjetje, ki omogoča zaposlenim lažje uravnavanje zasebnega in poslovnega življenja. V našem podjetju deluje tudi Športno kulturno društvo, ki organizira aktivnosti za ohranjanje zdravja zaposlenih.

1.10 NAPOVEDI IN IZZIVI V PRIHODNJE

Podjetje Plastika Skaza si želi nadaljnjo rast in razvoj, ki temeljita na zdravih in trdnih finančnih temeljih ter kvalitetnih izdelkih, ki so v skladu z zadanim poslanstvom, vizijo in vrednotami podjetja. Trajnostno poslovanje je ključno za uspešnost podjetja in skupnosti, zato bomo tudi v prihodnje ustvarjali nove izdelke blagovne znamke podjetja, ki bodo izdelani iz recikliranih oz. bio-osnovanih materialov. Veseli nas, da se bomo v prihodnje še bolj osredotočili na širitev portfelja trajnostnih izdelkov ter spodbujanje trajnostne zaveze naših partnerjev v industriji. Prepričani smo, da je trajnostni razvoj proces, ki zahteva čas, znanje, povezovanje in pogum, vendar smo prepričani, da smo na pravi poti.

Ponosni smo na svoje dolgoletne poslovne partnerje, saj nam dajejo optimizem in navdih za nadaljnji razvoj ter rast. Krepili bomo vlogo razvojnega dobavitelja in s partnerji gradili trajnostno prihodnost za nas in za naslednje generacije. S svojimi partnerji bomo gradili višjo dodano vrednost produktom, partnerjem in sebi ter se osredotočili na digitalno transformacijo, ki bo trajala vsaj naslednja tri leta. Z izboljšanimi procesi proizvodnje bomo ustvarili bolj inovativne in trajnostne izdelke, ki bodo bolj zadovoljili potrebe naših kupcev. Pri tem se bomo osredotočili na znanje večkomponentnega brizganja ter avtomatizacijo in robotizacijo proizvodnje. Želimo transformirati proizvodne funkcije iz popolnoma operativnih del z več upravljavskimi in nadzornimi delovnimi mesti. Z digitalizacijo želimo vse zaposlene opolnomočiti s pravočasnimi in točnimi informacijami, na podlagi katerih se bodo lahko odločali pri vsakodnevnih opravilih. Veseli nas, da smo pri izbiri in sodelovanju s partnerji usmerjeni v uresničevanje naše vizije in poslanstva ter gradimo delovna mesta, ki so dobro plačana in zaposlenim prinašajo osebno zadovoljstvo.

Po pregledu delovanja podjetja v letu 2022 lahko ugotovimo, da smo zelo uspešni na področju trajnostnega razvoja ter da inovativnost usmerjamo v rešitve, ki so prijazne do ljudi, skupnosti in narave. Naša poslovna načela so osredotočena na ustvarjanje dodane vrednosti ter konkurenčne prepoznavnosti na trgu, pri čemer se zavedamo, da lahko s trajnostnim in odgovornim ravnanjem prispevamo k prehodu v dobo krožnega gospodarstva.

Zaključujemo, da je trajnostno poslovanje ključno za prihodnost in si želimo, da postane naravni imunski sistem vseh gospodarskih družb. Kot podjetje smo se na to odgovorno pot podali pred 46 leti in smo veseli, da se to danes jasno zrcali v našem poslanstvu. Skupaj lahko tudi v prihodnje uspešno uresničujemo trajnostno poslovanje, saj se največ vrednosti ustvari iz intelektualnega kapitala v podjetju. Zavedamo se, da so naši zaposleni največji kapital, zato jih bomo spodbujali k razvijanju in plemenitenju njihove vrednosti. Z najboljšo ekipo lahko ustvarimo najlepše zgodbe in skupaj dosežemo cilje ter napredujemo.

1.11 POSLOVANJE V LETU 2022– POUČENKI

	2022	2021	22/21
Čisti prihodki od prodaje	43.194.627	38.709.929	112
Celotni prihodki	44.048.027	39.000.314	113
Čisti poslovni izid – dobiček	316.580	848.065	37
Bilančna vsota	27.321.572	24.211.050	113
Kapital	12.044.067	11.674.599	103
Povprečno število zaposlenih	262	260	101
Prodaja na zaposlenega v EUR	164.639	149.119	110

1.12 POVEZANE OSEBE

Zap. št.	LASTNIKI	VLOŽEK	POSLOVNI DELEŽ
1.	Skaza Tanja	400.767 €	10,00%
2.	Skaza Igor	1.603.068 €	40,00%
3.	PLASTIKA SKAZA d.o.o. (lastni delež)	2.003.835 €	50%
	SKUPAJ OSNOVNI KAPITAL	4.007.670 €	100,00 %

Ob neupoštevanju lastnega deleža imata Igor Skaza 80% poslovni delež ter soproga Tanja Skaza 20% poslovni delež.

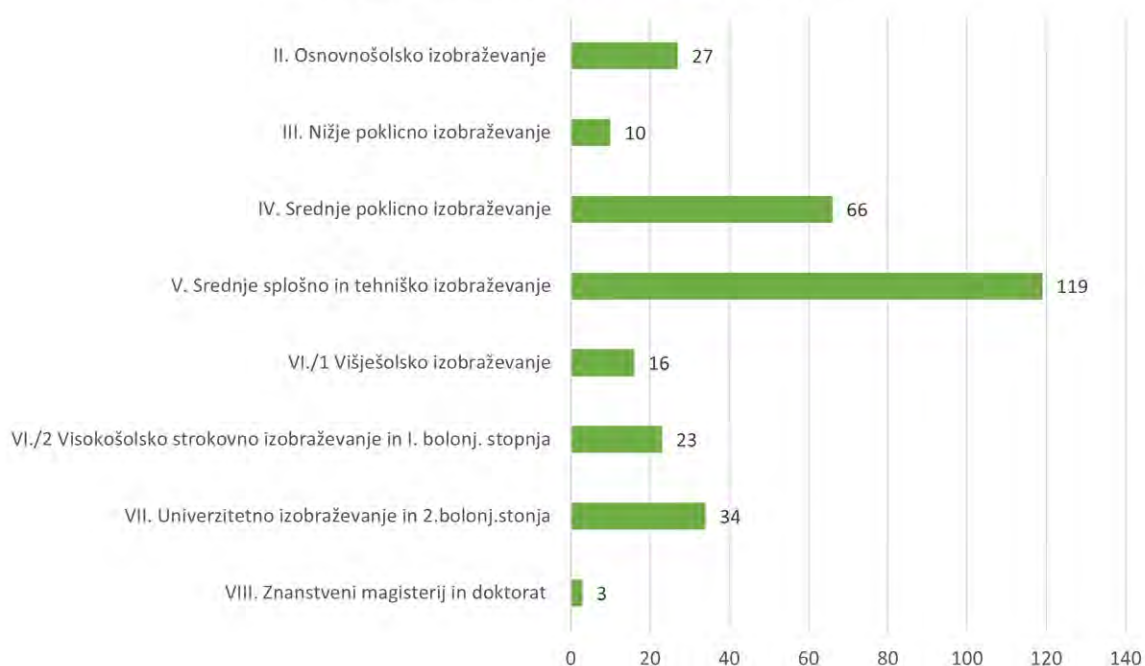
Družba je v letu 2022 poslovala tudi s povezano družbo Skaza IP d.o.o. ter zavodom Inštitut Skaza.

1.13 ZAPOSLENI IN IZOBRAZBENA STRUKTURA

Poudarki iz 2022:

- Izbira poslovnega partnerja za pomoč in sodelovanje pri digitalizaciji kadrovskih procesov. Postavitev temeljev projekta HRast.
- V novembru leta 2022 se nam je pridružila oseba za razvoj kadrov, ki bo imela fokus na razvoju vodij in talentov.
- Uspeli smo dvigniti zavzetost (tudi s pomočjo diagnostičnih kavarn, kjer so zaposleni izpostavili kje si želijo sprememb in napredka. Konec leta je bila izvedena anketa zavzetosti, ki je pokazala dvig zavzetosti za dobrih 5% in sicer na 3,94 točk (od 5.).
- Nadaljevali smo s procesom prenosa znanja – Cvetober
- Tudi v letu 2022 smo sledili akcijskemu načrtu promocije zdravja na delovnem mestu,
- Uspešno smo prestali recertifikacijsko presojno in s tem ohranili certifikata Družini prijazno podjetje,
- Izvedli smo nekaj dogodkov oziroma sodelovali pri njih z namenom povezovanja in grajenje kulture odnosov, kar je ena izmed naših glavnih vrednot. (uradne ure, piknik, obiski proizvodnje, srečanja ob koncu leta in zaključek, Skazalčkov teden, sprejem prvošolcev...).
- Družba je v letu 2022 dosegla zastavljen cilj, da so na vodstvenem položaju vsaj z 1/3 prisotne tudi predstavnice ženskega spola. Politiko raznolikosti je tako dosegla s 45-odstotno zastopanostjo.

Stopnja izobrazbe zaposlenih v letu 2022

*Število sodelavcev zajema redno zaposlene in agencijske delavce.

Načrti za prihodnje leto:

- Nadaljevanje digitalizacija kadrovske procesov in prenos uporabniške izkušnje na zaposlene (cilj je samostojna uporaba HRast portala)
- Oseba za razvoj kadrov bo pripravila konkretno strategijo za razvoj vodij in talentov
- Skaza mentor (nabor mentorjev, mentorirancev in proces sodelovanja),
- V sodelovanju z vodji in Hr-jem se bodo pripravili tudi koraki za dvig zavzetosti. Zavzeli smo stališče strength base approach, kar pomeni da bomo krepili kreposti in se na dobre aspekte tudi osredotočali.
- Ohranitev certifikata Družini prijazno podjetje,
- Nadaljevali z aktivnostmi dogodkov, ki spodbujajo povezovanje in zadovoljstvo zaposlenih.

1.14 OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

OCENA TVEGANJ

V podjetju Plastika Skaza d.o.o. uporabljamo prilagojeno metodo FMEA za obvladovanje in ocenjevanje tveganj preko internega sistema obvladovanja s tveganji. S tem zagotavljamo, da prepoznavamo, ocenjujemo, obvladujemo, izkoriščamo in spremljamo ključna tveganja/priložnosti, ki se pojavljajo pri našem poslovanju. Naš cilj je vzpostaviti kulturo zavedanja o tveganjih, ki vodi do dobrega nadzora, hitrega ukrepanja in boljšega odločanja ter s tem minimizirati morebitne negativne vplive na naše poslovanje. Odgovornost obvladovanja tveganj je na vsakem zaposlenem, ki se s svojimi odločitvami in dejanji izpostavlja tveganjem v okviru svojih delovnih nalog in pristojnosti. Tveganja krovno pokriva oddelek kakovosti in so del poročanja vodstvenih sestankov. Pokrivamo vsa tveganja, ki so vezana na poslovanje podjetja in okolje, v katerem delujemo, poleg tega pa prepoznavamo tudi tveganja vezana na postopke predelave plastičnih mas.

V letu 2022 smo uspešno obvladovali tveganja in zagotovili stabilnost poslovanja.

Po rezultatih ocenjevanja tveganj so med najpomembnejšimi tveganji tveganja, predstavljena v nadaljevanju.

- Tveganja vezana na pridobivanje ustreznih kadrov in razporejanje na prava delovna mesta – kadrovska splošna služba vodi aktivnosti, za pridobivanje kadrov tudi izven Republike Slovenije.
- Tveganja zakonodaje in regulative na vseh prepoznanih področjih in spremljanje standardov in regulativ naših kupcev. Ukrepi so vezani na redno spremljanje in zagotavljanje skladnosti.

- Tveganja vezana na hitro širjenje različnih virusov (SARS-Cov ipd.), ki lahko privede do ogroženosti zdravja zaposlenih in posledično do zmanjšanja proizvodnih kapacitet, zmanjšanja naročil kupcev in nedobave materiala. Ukrepi predvidevajo delo od doma, rotacijo ljudi (polivalentnost ljudi), striktno upoštevanje varnostnih ukrepov, kreiranje varnostnih zalog ter razpršenost poslov.
- Ekonomsko-gospodarska gibanja v EU in širše, in s tem povezano delovanje konkurence. Ukrepi so predvsem vezani na zgodnje prepoznavanje političnih trendov ter identifikacija in nabor ukrepov ob pojavu krize. Ukrepi glede tveganja povečevanja konkurence v panogi oziroma neloyalne konkurence, pa so predvsem vezani na spremljanje delovanja konkurence in spremljanje trendov, predvsem v naši panogi.

Poslovodstvo družbe vsako leto ažurira spisek tveganj, ter ponovno ocenjuje izpostavljenost posameznim tveganjem.

FINANČNA TVEGANJA

Finančni instrumenti, ki jih družba uporablja, so bančne vloge na vpogled oziroma odpoklic ter vezava kratkoročnih depozitov, prejeti krediti od lastnika družbe in finančni najem osnovnih sredstev. Družba ima tudi druga finančna sredstva in obveznosti, kot so terjatve in obveznosti, ki izhajajo neposredno iz poslovanja.

Družba ne uporablja izpeljanih finančnih instrumentov.

Glavna tveganja, ki izvirajo iz finančnih instrumentov, so obrestno, kreditno in likvidnostno tveganje. Poslovodstvo družbe ugotovi in vsako leto ponovno ocenjuje izpostavljenost posameznim tveganjem.

OBRESTNO TVEGANJE

Družba je obrestnemu tveganju izpostavljena, ker ima kredite z variabilno obrestno mero, ki temelji na medbančni obrestni meri Euribor. Družba se pred obrestnim tveganjem varuje na način, da skrbi za primeren donos finančnih naložb ter s spremljanjem gibanja Euribor-a.

VALUTNO TVEGANJE

Družba ustvarja prihodke in odhodke ter pridobiva sredstva in obveznosti do virov sredstev na domačem in na tujih trgih skoraj v celoti v evrih, zaradi česa je družba minimalno izpostavljena valutnemu tveganju.

KREDITNO TVEGANJE

Poslovanje družbe je utečeno, večino prihodkov dobiva od dolgoletnih poslovnih partnerjev. Nove poslovne partnerje družba preveri, posluje le s kreditno sposobnimi osebami. Družba pred izvedbo posla preveri kreditno sposobnost vseh kupcev z odloženim plačilom. Nadalje, terjatve družbe se redno spremljajo, z namenom, da izpostavljenost družbe slabim terjatvam ni pomembno velika. Poslovne terjatve niso dodatno zavarovane. Družba nima pomembnega kopičenja kreditnega tveganja. V plačilo zapadlih, pa še ne udenarjenih finančnih naložb, ni.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Družba vseskozi skrbi za likvidnost poslovanja. Poslovanje sloni na dolgoletnih utečenih poslovnih partnerjih. Pred tem tveganjem se varuje družba z aktivno vlogo v načrtovanju in nadziranju poslovanja in preko aktivnega poslovanja. Družba sproti in večkrat letno preverja finančni položaj in uresničevanje zastavljenih ciljev, in v primeru odstopanja rezultatov od ciljev, pravočasno in ustrezno ukrepa.

1.15 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE PLASTIKA SKAZA D.O.O.

V skladu z določbo 5. odstavka 70. člena ZGD-1 družba PLASTIKA SKAZA d.o.o. podaja naslednjo izjavo o upravljanju.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila za leto 2020. Sistem vodenja in upravljanja družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o. zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja. Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in način, s katerim poslovodstvo izvaja odgovornost do lastnikov in drugih deležnikov družbe. Vizija in cilj družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o. so uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

SKLICEVANJE NA KODEKS O UPRAVLJANJU

Družba PLASTIKA SKAZA d.o.o., formalno ne uporablja nobene določbe kodeksov o upravljanju, in sicer predvsem iz razloga, ker veljavna zakonodaja za gospodarske družbe, uporabe določb kodeksov upravljanja, ne zahteva.

OPIS GLAVNIH ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V DRUŽBI V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Družba PLASTIKA SKAZA d.o.o. upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečuje neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost. Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem,
- so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo,
- se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

Računovodsko kontroliranje temelji na načelih resničnosti, ažurnosti, delitvi odgovornosti, kontroli izvajanja poslov in usklajevanja knjigovodskega in dejanskega stanja. Notranjo kontrolo v družbi izvaja sektor računovodstva, ki je odgovoren za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi.

POMEMBNO NEPOSREDNO IN POSREDNO LASTNIŠTVO VREDNOSTNIH PAPIRJEV DRUŽBE V SMISLU DOSEGANJA KVALIFICIRANEGA DELEŽA, KOT GA DOLOČA ZAKON, KI UREJA PREVZEME

Kvalificiran delež, ki ga določa Zakon o prevzemih (nad 5%) so imeli na dan 31.12.2022 naslednji družbeniki:

- **Tanja Skaza**
10,00 % poslovni delež, kar predstavlja 20 % glasovalnih pravic
- **Igor Skaza**
40,00 % poslovni delež, kar predstavlja 80 % glasovalnih pravic
- **PLASTIKA SKAZA d.o.o.**
50,00 % poslovni delež, kar predstavlja 0 glasovalnih pravic

POJASNILA O LASTNIKIH, KI IMAJO POSEBNE KONTROLNE PRAVICE

Lastniki družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o. nimajo drugih kot zakonsko določenih kontrolnih pravic.

POJASNILA O VSEH OMEJITVAH GLASOVALNIH PRAVIC

Družba PLASTIKA SKAZA d.o.o. v skladu s 4. odstavkom 506. člena ZGD ne more uresničevati glasovalnih pravic iz naslova lastnega deleža.

PRAVILA DRUŽBE O IMENOVANJU TER ZAMENJAVI ČLANOV ORGANOV VODENJA ALI NADZORA IN SPREMEMBAH STATUTA

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organa vodenja ali nadzora so napisana v Družbeni pogodbi družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o. O spremembi družbene pogodbe odločajo družbeniki na skupščini s tričetrtinsko večino glasov vseh družbenikov.

POOBLASTILA ČLANOV POSLOVODSTVA, ZLASTI POOBLASTILA ZA IZDAJO ALI NAKUP LASTNIH DELEŽEV

Poslovodstvo družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o. v letu 2022 ni imela pooblastil za izdajo ali nakup lastnih deležev.

DELOVANJE SKUPŠČINE DRUŽBE IN NJENE KLJUČNE PRISTOJNOSTI

Pristojnosti skupščine in pravice lastnikov so navedene v ZGD-ju in v Družbeni pogodbi družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o. in se uveljavljajo na način, kakršnega določata ZGD in Družbena pogodba družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o.

PODATKI O SESTAVI IN DELOVANJU ORGANOV VODENJA ALI NADZORA TER NJIHOVIH KOMISIJ

Upravo družbe na dan 31.12.2022 sestavlja en član – direktor družbe.

Uprava vodi družbo samostojno in na lastno odgovornost ter jo zastopa in predstavlja nasproti tretjim osebam neomejeno.

Organ nadzora zastopajo Primož Feguš (predsednik nadzornega sveta), Igor Skaza, Tanja Skaza in Andreja Fortag (člani).

1.16 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Družba PLASTIKA SKAZA d.o.o. ni imela drugih pomembnejših dogodkov po datumu bilance stanja, ki bi vplivali na finančno stanje in na premoženje družbe.

2 RAČUNOVODSKO POROČILO

Družba PLASTIKA SKAZA d.o.o. je po Zakonu o gospodarskih družbah opredeljena kot srednja družba, ki je zavezana k reviziji računovodskih izkazov.

Računovodske izkaze sestavljajo:

- 2.1.1. Bilanca stanja
- 2.1.2. Izkaz poslovnega izida
- 2.1.3. Izkaz drugega vseobsegajočega donosa
- 2.1.4. Izkaz denarnih tokov
- 2.1.5. Izkaz gibanja kapitala

Računovodskim izkazom so priložena pojasnila (razkritja) v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Slovenskimi računovodskimi standardi.

IZJAVA POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze za leto končano na dan 31. decembra 2022 ter uporabljene računovodske usmeritve in pojasnila k računovodskim izkazom.

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo letnega poročila tako, da le-ta predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto končano 31. decembra 2022.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Poslovodstvo tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj z pojasnili izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter v skladu z veljavno zakonodajo in s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo je tudi odgovorno za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let od dneva, ko je bilo potrebno davek obračunati, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

V Velenju, 17.7.2023

Igor Skaza
Direktor

2.1 RAČUNOVODSKI IZKAZI

2.1.1 BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2022

	Pojasnila	2022	2021
SREDSTVA		27.321.573	24.211.050
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		12.521.587	11.436.495
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	4.1.1.	979.684	292.068
1. Neopredmetena sredstva		979.684	213.818
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		0	78.250
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.1.2.	11.136.800	10.865.756
1. Zemljišča in zgradbe		6.085.209	6.222.218
a) Zemljišča		421.130	421.130
b) Zgradbe		5.664.079	5.801.089
3. Proizvajalne naprave in stroji		4.530.681	0
4. Druge naprave in oprema		18.570	4.301.868
5. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		502.340	341.670
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		502.340	341.670
IV. Dolgoročne finančne naložbe		500	500
V. Dolgoročne poslovne terjatve	4.1.3.	5.305	56.771
VI. Odložene terjatve za davek	4.1.4	399.297	221.399

		Pojasnila	2022	2021
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		14.189.824	12.182.806
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	4.1.5.	463.340	663.144
II.	Zaloge	4.1.6.	6.329.258	4.805.656
1.	Material		3.677.382	2.865.152
2.	Nedokončana proizvodnja		320.101	155.896
3.	Proizvodi in trgovsko blago		1.151.432	1.266.142
4.	Predujmi za zaloge		1.180.343	518.465
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	4.1.7.	7.208.321	6.691.577
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		6.379.783	5.966.377
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		828.538	725.200
V.	Denarna sredstva	4.1.8.	188.905	22.429
C.	KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.9	610.162	591.750
	IZVENBILANČNA EVIDENCA		0	45.000

		Pojasnila	2022	2021
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		27.321.572	24.211.050
A.	KAPITAL	4.1.10.	12.044.067	11.674.599
I.	Vpoklicani kapital		4.007.670	4.007.670
1.	Osnovni kapital		4.007.670	4.007.670
II.	Kapitalske rezerve		62.855	62.855
III.	Rezerve iz dobička		400.767	400.767
1.	Zakonske rezerve		400.767	400.767
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		2.105.855	2.054.389
3.	Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)		-2.105.855	-2.054.389
V.	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		93.851	-11.661
VI.	Preneseni čisti poslovni izid		7.162.344	6.366.903
VII.	Čisti poslovni izid poslovnega leta		316.580	848.065

		Pojasnila	2022	2021
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.11.	386.664	316.368
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		269.341	316.368
3.	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		117.323	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		4.153.319	3.117.814
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	4.1.12.	4.153.319	3.117.814
2.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		2.000.000	1.242.545
4.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		2.153.319	1.875.269
Č	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		10.356.395	8.111.747
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	4.1.13.	2.647.853	1.574.705
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		1.742.545	827.738
4.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		905.308	746.967
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	4.1.14.	7.708.542	6.537.041
2.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		6.896.689	5.700.681
4.	Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		0	22.778
5.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		811.853	813.582
D.	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.15.	381.127	990.522
	IZVENBILANČNA EVIDENCA	4.1.16.	0	45.000

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z računovodskimi izkazi.

2.1.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE 1.1.-31.12.2022 (RAZLIČICA I)

		Pojasnila	2022	2021
1.	Čisti prihodki od prodaje	4.2.1.	43.194.627	38.709.929
a)	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		3.564.853	2.603.190
b)	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		39.629.774	36.106.738
2.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	4.2.2.	-39.105	-183.391
4.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	4.2.3.	821.307	232.535
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	4.2.4.	32.980.263	27.774.105
a)	Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala		28.849.765	24.048.110
b)	Stroški storitev		4.130.497	3.725.995
6.	Stroški dela	4.2.5.	8.396.219	8.077.835
a)	Stroški plač		6.376.628	6.109.989
b)	Stroški socialnih zavarovanj		1.040.132	974.799
	od tega stroški pokojninskih zavarovanj		571.811	535.963
c)	Drugi stroški dela		979.459	993.047
7.	Odpisi vrednosti	4.2.6.	1.981.586	1.888.658
a)	Amortizacija		1.962.238	1.809.016
b)	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		19.347	1.702
c)	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		0	77.940
8.	Drugi poslovni odhodki	4.2.7.	347.296	150.087
10.	Finančni prihodki iz danih posojil		1	0
b)	Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		1	0
11.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	4.2.8.	16.652	4.884
b)	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		16.652	4.884
13.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	4.2.9.	95.384	48.044
b)	Finančni odhodki iz posojil prejetih od bank		76.506	43.828
č)	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		18.878	4.215
14.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	4.2.10.	4.304	28
c)	Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		4.304	28
15.	Drugi prihodki	4.2.11.	15.440	52.966
16.	Drugi odhodki	4.2.12.	42.708	40.724
17.	Davek iz dobička	4.2.13.	22.481	65.713
18.	Odloženi davki		177.898	76.336
19.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		316.580	848.065

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z računovodskimi izkazi.

2.1.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

	2022	2021
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	316.580	848.065
Drugi vseobsegajoči donos	105.512	25.956
Druge sestavine vseobsegajočega donosa	105.512	25.956
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	422.092	874.021

2.1.4 IZKAZ DENARNIH TOKOV ZA OBDOBJE OD 1.1. DO 31.12.2022 (RAZLIČICA II)

	2022	2021 Popravljeno
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Postavke izkaza poslovnega izida		
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	44.001.856	38.809.059
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevredn.) in finančni odh. iz posl. obveznosti	-41.809.894	-36.042.779
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	155.417	10.623
	2.347.378	2.776.903
(b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	-516.744	-1.585.348
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-18.412	-75.259
Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	-177.898	-76.336
Začetne manj končne zaloge	-1.286.038	-1.208.279
Končni manj začetni poslovni dolgovi	1.171.501	1.270.042
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	-434.745	-50.065
	-1.262.337	-1.725.245
(c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)	1.085.042	1.051.659

2022

2021
Popravljen**B. Denarni tokovi pri investiranju****a) Prejemki pri investiranju**

Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	8.410	7.864
	8.410	7.864

b) Izdatki pri investiranju

Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-268.555	-183.156
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-2.006.344	-2.407.401
	-2.274.899	-2.590.557

c) Prebitek prejemkov pri investiranju ali prebitek izdatkov pri investiranju (a + b)

	-2.266.490	-2.582.693
--	-------------------	-------------------

C. Denarni tokovi pri financiranju**a) Prejemki pri financiranju**

Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje	1	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	2.937.200	1.448.729
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	19.901.981	13.926.819
	22.839.182	15.375.548

b) Izdatki pri financiranju

Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-95.384	-48.044
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	-21.395.873	-14.829.779
	-21.491.258	-14.877.823

c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)

	1.347.925	497.725
--	------------------	----------------

Č. Končno stanje denarnih sredstev

	188.906	22.429
--	----------------	---------------

Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)	166.477	-1.033.309
Začetno stanje denarnih sredstev	22.429	1.055.739

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z računovodskimi izkazi.

2.1.5 IZKAZ GIBANJA KAPITALA OD 1.1. DO 31.12.2022

	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička					Preneseni poslovni izid			Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Skupaj
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne poslovne deleže	Lastni poslovni deleži	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čistni dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta					
A.1	Stanje konec poročevalskega obdobja	4.007.670	62.855	400.767	2.054.389	-2.054.389	1	6.366.902	0	-11.661	848.065	0	11.674.599		
A.2	Začetno stanje poročevalskega obdobja	4.007.670	62.855	400.767	2.054.389	-2.054.389	1	6.366.902	0	-11.661	848.065	0	11.674.599		
B.1	Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	51.466	-51.466	0	0	0	0	0	0	0		
d)	Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev				51.466	-51.466							0		
B.2	Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	105.512	316.580	0	422.092		
a)	Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja									105.512	316.580		316.580		
d)	Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja									105.512			105.512		
B.3	Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	795.442	0	0	-848.065	0	-52.624		
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala			0				848.065			-848.065		0		
č)	Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže iz drugih sestavin kapitala							-51.466					-51.466		
f)	Druge spremembe v kapitalu							-1.158					-1.158		
C.	Končno stanje poročevalskega obdobja	4.007.670	62.855	400.767	2.105.855	-2.105.855	1	7.162.343	0	93.851	316.580	0	12.044.067		

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z računovodskimi izkazi.

BILANČNI DOBIČEK

Postavka	2022	2021
Čisti poslovni izid poslovnega leta	316.580	848.065
Preneseni čisti dobiček	7.162.344	6.366.902
Povečanje zakonskih rezerv	0	0
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	-78.250
Bilančni dobiček	7.478.924	7.136.717

Poslovodstvo predlaga, da ostane bilančni dobiček v celoti nerazporejen.

2.1.6 IZKAZ GIBANJA KAPITALA OD 1.1. DO 31.12.2021

	Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička					Preneseni poslovni izid		Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Skupaj
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne poslovne deleže	Lastni poslovni deleži	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta			
A.1	Stanje konec poročevalskega obdobja	4.007.670	62.855	400.767	2.002.923	-2.002.923	1	6.170.705	0	-37.617	247.662	0	10.852.043	
A.2	Začetno stanje poročevalskega obdobja	4.007.670	62.855	400.767	2.002.923	-2.002.923	1	6.170.705	0	-37.617	247.662	0	10.852.043	
B.1	Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	51.466	-51.466	0	0	0	0	0	0	0	
d)	Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev				51.466	-51.466							0	
B.2	Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	25.956	848.065	0	874.021		
a)	Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja									848.065		848.065		
d)	Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja								25.956			25.956		
B.3	Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	196.196	0	-247.662	0	-51.466		
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala							247.662		-247.662		0		
č)	Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže iz drugih sestavin kapitala							-51.466				-51.466		
C.	Končno stanje poročevalskega obdobja	4.007.670	62.855	400.767	2.054.389	-2.054.389	1	6.366.902	0	-11.661	848.065	0	11.674.599	

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z računovodskimi izkazi.

3 POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

PODLAGA ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi v tem poročilu so sestavljeni na osnovi Slovenskih računovodskih standardov, ki jih je izdal Slovenski inštitut za revizijo. Pri tem sta upoštevani temeljni računovodski predpostavki: upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov in upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Značilnosti računovodskih izkazov in s tem tudi celotnega računovodenja so predvsem razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, brez centov.

Računovodske usmeritve v zvezi s pojasnili, za pravilno razumevanje bilance stanja družbe so tista sredstva in obveznosti do virov sredstev, katerih vrednost presega 5% vrednosti vseh sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev na dan bilance stanja.

SPREMEMBE RAČUNOVODSKIH USMERITEV

Družba je v letu 2022 spremenila računovodsko usmeritev pri vrednotenju proizvodov in sicer se ob začetnem pripoznanju količinska enota proizvoda vodi po stalnih cenah z odmiki, ki jo sestavljajo direktni proizvodjalni stroški, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, neposredne stroške dela (direktni operaterji) in druge neposredne proizvodjalne stroške (amortizacija strojev, električna energija strojev ter stroški vzdrževanja strojev). Neposredni stroški materiala v količinski enoti proizvoda se od leta 2022 naprej vodijo po planskih cenah z odmiki pri vodenju neposrednih stroškov dela in drugih neposrednih stroškov pa se še naprej vodijo po standardnih cenah z odmiki.

Za zmanjševanje količin materiala in trgovskega blaga se od leta 2022 uporablja metoda tehtane drseče povprečne cene.

Sprememba računovodske usmeritve zagotavlja ustrežnejše informacije zaradi pogostejših sprememb nabavnih cen na trgu zaradi česar prehod na metodo tehtanih povprečnih cen omogoča bolj natančno odražanje dejanskih stroškov prodaje.

Preračun učinka za predstavljeno preteklo obdobje ni izvedljivo, zaradi velike količine podatkov ter kompleksnosti izračuna. Sprememba se uporablja od 1.1.2022 naprej. Prehod je družba naredila tako, da je otvoritvena tehtana povprečna cena na dan 1.1.2022 za vsak posamezni ident enaka količniku med celotno vrednostjo zalog po stanju na dan 31.12.2021 ter količino identa na zalogi na dan 31.12.2021.

NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Neopredmetena sredstva zajemajo naložbe v pridobljene dolgoročne pravice do industrijske lastnine, dolgoročno odložene stroške razvijanja ter druge pravice in naložbe v dobro ime prevzetega podjetja. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve so dolgoročno odloženi stroški.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se všttevajo tudi uvozne in nevračljive dajatve.

Nabavno vrednost neopredmetenega sredstva, nastalega v podjetju, tvorijo stroški, ki jih povzroči njegova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati.

Če se knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva poveča zaradi prevrednotenja, se povečanje prizna neposredno v kapitalu kot presežek iz prevrednotenja. Povečanje iz prevrednotenja pa se pripozna v poslovnem izidu, če in kolikor odpravi zmanjšanje iz prevrednotenja istega sredstva, ki je bilo prej pripoznano v poslovnem izidu.

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, zlasti stroški transporta in montaže.

Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v podjetju, tvorijo stroški, ki jih povzroči njegova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati.

Opredmeteno osnovno sredstvo, pridobljeno na podlagi finančnega najema, je sestavni del opredmetenih osnovnih sredstev skupine, ki ji pripada. Njegova nabavna vrednost je enaka pošteni vrednosti ali sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, in sicer tisti, ki je manjša.

Razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega opredmetenega osnovnega sredstva se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke, če je prva večja od druge, oziroma med prevrednotovalne poslovne odhodke, če je druga večja od prve.

Stroški, ki kasneje nastajajo v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi in je mogoče njihovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti razen v primerih popravil in vzdrževanja.

Popravila ali vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot odhodki, kadar se pojavijo.

NAJEMI

Najemi, kjer pomemben delež tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, zadrži najemodajalec, so označeni kot poslovni najemi. Plačila, opravljena v okviru poslovnih najemov (brez vsakršnih spodbud, prejetih od najemodajalca), se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida po metodi enakomernega časovnega amortiziranja med trajanjem najema.

Na podlagi najemnih pogodb najemnik najeta sredstva izkazuje med osnovnimi sredstvi ali kot sredstva s pravico do uporabe, v povezavi z obveznostmi iz najema. Vrednost najetih sredstev se prek amortizacije prenaša v stroške, stroški financiranja pa bremenijo finančne odhodke. Standard najemnikom omogoča dve izjemi pri pripoznavanju, in sicer v primeru najemov sredstev z majhno vrednostjo in kratkoročnih najemov.

Pogodbo družba identificira kot najemno pogodbo, če družbi daje pravico do obvladovanja najetega sredstva. Družba sredstvo obvladuje, če lahko sredstvo uporablja in je upravičena do ekonomskih koristi, ki jih sredstvo pri uporabi prinaša.

Družba določi trajanje najema kot obdobje, v katerem najema ni mogoče odpovedati, skupaj z obdobjem, za katerega velja možnost podaljšanja najema, če je precej gotovo, da bo ta možnost tudi izrabljena, oziroma obdobjem, za katerega velja možnost odpovedi najema, če je precej gotovo, da ta možnost ne bo izrabljena. Trajanje najema je v večini primerov določeno v najemni pogodbi. Kadar to ni določeno, se pri oceni obdobja upoštevajo načrti in usmeritve družbe.

Diskonta stopnja se določi glede na primerljiva sredstva s primerljivo ročnostjo.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznosti iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Denarni tokovi so diskontirani s primerljivo tržno obrestno mero po kateri družba prejme posojilo na trgu. Pri financiranju dolgoročnih najemov in se gibljejo od 0,7 % do 1,4 %. Stroški amortizacije so izračunani z uporabo amortizacijskih stopenj, ocenjenih na podlagi preostale dobe trajanja najemov.

AMORTIZACIJA

Neodpisana vrednost opredmetenega osnovnega sredstva in neopredmetenega sredstva s končno dobo koristnosti se zmanjšuje z amortiziranjem.

Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca potem, ko je razpoložljivo za uporabo za opravljanje dejavnosti, za katero je namenjeno.

Neopredmeteno dolgoročno sredstvo se začne amortizirati, ko je na voljo za uporabo.

Amortizacijske stopnje temeljijo na življenjski dobi sredstev in znašajo:

	v %
Neopredmetena dolgoročna sredstva računalniški programi	10-50%
Gradbeni objekti	3-5%
Računalniška oprema	50%
Oprema, vozila in mehanizacija	12,5-20%
Ostala oprema	20%
Sredstva v operativnem najemu pripoznana med osnovnimi sredstvi	33%-10%

Zmanjšanje vrednosti sredstev zaradi oslabitve je prevrednotovalni poslovni odhodek v zvezi z opredmetenimi sredstvi.

Amortizacijske stopnje ostajajo v letu 2021 nespremenjene.

FINANČNE NALOŽBE

Finančne naložbe so naložbe v kapital in v dolgove drugih podjetij ter v kupljene obveznice. Izkazujejo se kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Ob začetnem pripoznanju se izmerijo po pošteni vrednosti na datum trgovanja, povečani za stroške posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa. Po začetnem pripoznanju se, glede na razvrstitev v skupino merijo:

- finančna sredstva v posesti za trgovanje, po pošteni vrednosti
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo, po odplačni vrednosti
- finančne naložbe v posojila, po odplačni vrednosti
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, po pošteni vrednosti ali po nabavni vrednosti.

Finančne naložbe v kapital odvisnih podjetij z deleži nad 50% ter naložbe v ostala podjetja z nepomembnimi deleži do 20% in v neprofitne institucije se merijo po nabavni vrednosti. Naložbe v banke, zavarovalnice in večja podjetja s pomembnimi deleži do 20% se merijo po pošteni vrednosti preko presežka iz prevrednotenja.

Izguba, ki je posledica trajne oslabitve finančnega sredstva in ne le kratkoročnega padca poštene vrednosti, se pripozna kot finančni odhodek. Dolgoročna posojila, ki zapadejo v plačilo v letu dni, se v bilanci stanja izkazujejo kot kratkoročna.

TERJATVE

Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko kasneje povečajo ali pa ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Dani predujmi se v bilanci stanja izkazujejo v zvezi s stvarmi, na katere se nanašajo.

Dani predujmi za opredmetena osnovna sredstva so v isti skupini kot opredmetena osnovna sredstva, dani predujmi za neopredmetena dolgoročna sredstva so sestavni del neopredmetenih dolgoročnih sredstev, dani predujmi za zaloge pa sestavni del zalog. Terjatve v posesti za trgovanje so sestavni del kratkoročnih finančnih naložb.

Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, se šteje kot dvomljive, če se je zaradi njih začel sodni postopek, pa kot sporne terjatve.

Ob zaključku poslovnega leta ali ob inventuri se popravki vrednosti terjatev oblikujejo individualno glede na ocenjene možnosti poplačila.

ZALOGE

Količinska enota zaloge materiala in trgovskega blaga se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po dejanski nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Količinska enota proizvoda se vodi po stalnih cenah z odmiki, ki jo sestavljajo direktni proizvodni stroški, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, neposredne stroške dela (direktni operaterji) in druge neposredne proizvodne stroške (amortizacija strojev, električna energija strojev ter stroški vzdrževanja strojev).

Za zmanjševanje količin materiala in trgovskega blaga se uporablja metoda tehtanih povprečnih drsečih cen.

Zaloge se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če knjigovodska vrednost, vključno s tisto po zadnjih dejanskih nabavnih cenah oziroma stroškovnih cenah, presega njihovo tržno vrednost.

DENARNA SREDSTVA

Denarna sredstva sestavlja gotovina, knjižni denar in denar na poti. Gotovina je denar v blagajni, in sicer v obliki bankovcev in kovancev. Knjižni denar je denar na računih pri banki ali drugi finančni inštituciji, ki se lahko uporablja za plačevanje. Sestavljajo ga takoj razpoložljiva denarna sredstva in kratkoročni depoziti ter vloge v bankah z zapadlostjo do 3 mesece po pridobitvi ter podobne naložbe, ki so namenjene zagotavljanju plačilne sposobnosti.

Knjigovodska vrednost denarnega sredstva je enaka njegovi začetni nominalni vrednosti, dokler se ne pojavi potreba po prevrednotenju. Denarno sredstvo, izraženo v tuji valuti, se prevede v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan prejema.

KAPITAL

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let in predhodno še ne razdeljeni čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital se vodi v domači valuti.

REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami se izkazujejo odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke. Med dolgoročno odložene prihodke se uvrščajo tudi državne podpore in donacije, prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma za pokrivanje določenih stroškov. Namenjene so za pokrivanje stroškov amortizacije teh sredstev oziroma določenih stroškov in se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke.

DOLGOVI

Dolgovi so finančni in poslovni, kratkoročni in dolgoročni.

Vsi dolgovi se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin ob njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, v primeru poslovnih dolgov pa v primeru dolgoročnih dolgov prejem praviloma opredmetenih osnovnih sredstev, v primeru kratkoročnih dolgov pa prejem kakega proizvoda ali storitve ali opravljeno delo oziroma obračunani strošek, odhodek ali delež v poslovnem izidu.

Dolgoročni dolgovi se povečujejo za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom. Knjigovodska vrednost dolgoročnih dolgov je enaka njihovi izvorni vrednosti, zmanjšani za odplačila glavnice in prenose med kratkoročne dolgove, dokler se ne pojavi potreba po prevrednotenju dolgoročnih dolgov.

Knjigovodska vrednost kratkoročnih dolgov je enaka njihovi izvorni vrednosti, popravljeni za njihova povečanja ali zmanjšanja skladno s sporazumi z upniki, dokler se ne pojavi potreba po njihovem prevrednotenju.

Kratkoročne in dolgoročne obveznosti vseh vrst se v začetku izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo. Obveznosti se kasneje povečujejo s pripisanimi donosi (obresti, druga nadomestila), za katere obstaja sporazum z upnikom. Obveznosti se zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave v dogovoru z upnikom. Dolgoročne obveznosti se zmanjšujejo tudi za tisti del, ki bo moral biti poplačan v manj kot letu dni, kar se izkazuje med kratkoročnimi obveznostmi.

KRATKOROČNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Aktivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške in kratkoročno ne zaračunane prihodke.

Pasivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo vnaprej vračunane stroške in kratkoročno odložene prihodke.

PRIPOZNAVANJE PRIHODKOV

Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstva ali z zmanjšanjem dolga in je povečanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

POSLOVNI PRIHODKI

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja proizvodov, blaga, materiala ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega družba meni, da bo do njega upravičena v zameno za te izdelke, blago, material ali storitev. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila, popuste, letne rabate, količinske popuste. Vsi paketi blaga in materiala, ki so različni, so pripoznani ločeno. Vsi popusti oz. rabati na pogodbeno ceno so dodeljeni posameznim elementom transakcije. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel obvladovanje nad izdelki, blagom oziroma koristi iz dobavljenih storitev. Prihodki se izkažejo, ko kupec prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede povračila stroškov ali možnosti vračila blaga in proizvodov in ko je mogoče zanesljivo izmeriti višino prihodkov.

Prihodki se ne pripoznajo, če obstaja negotovost v zvezi s povračilom stroškov in vseh povezanih odhodkov ali v zvezi z možnostjo, da se vrne blago, ali glede na poznejše odločanje o prodanem blagu.

Prodaja blaga in proizvodov se pripozna, ko družba stranki dostavi blago oziroma izdelek; stranka le-to sprejme, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena. Od trenutka prodaje naprej družba nima več obvladovanja nad prodanim blagom in izdelki. Popusti na računu zmanjšujejo pripoznane prihodke ob izdaji računa. Prihodki od prodaje ne vključujejo dajatev.

Če je pogodbeno nadomestilo variabilno, družba oceni znesek nadomestila, do katerega bo upravičena v zameno za prenos blaga oziroma izdelkov na kupca.

Družba s kupci na lastni blagovni znamki sklepa pogodbe za letne bonuse na podlagi meril, določenih na bonusni lestvici. Družba konec leta po oceni doseženih meril izda dobropise kupcem.

Prihodki od opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončnosti se oceni s pregledom opravljenega dela na datum poročanja.

Družba pripozna prihodek od prodaje, ko izpolni pogodbeno obvezo. Pogodbena obveza je izvršitvena obveza organizacije, da kupcu dobavi ali opravi pogodbeno dogovorjeno (obljubljeno) blago ali storitve. Izvršitveno obvezo družba izpolni (ali izpolnjuje) s prenosom pogodbeno dogovorjenega blaga ali storitve kupcu.

Organizacija presoja prenos obvladovanja na kupca s pomočjo sledečih kazalcev:

- Organizacija ima trenutno pravico do plačila za blago ali storitve;
- Kupec ima lastninsko pravico do sredstva;
- Organizacija je prenesla fizično posedovanje sredstva;
- Kupec prevzame pomembna tveganja in koristi na osnovi lastništva sredstva;
- Kupec je sredstvo sprejel.

V skladu s spremembami standardov je družba v letu 2019 spremenila način pripoznavanja prihodkov iz orodij in sicer tako, da se prihodki v celoti pripoznajo, ko so izpolnijo vsi zgornji kriteriji.

Prihodki od prodaje storitev večinoma predstavljajo storitve na področju raziskav in razvoja, ter prihodke od najemnin za poslovne prostore in opremo dane v najem povezani družbi. Te dejavnosti se štejejo kot običajno delovanje družbe in so kot takšne prikazane v okviru čistih prihodkov od prodaje.

Drugi poslovni prihodki so prihodki, ki se pojavljajo ob odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, subvencij, poplačil že odpisanih terjatev in sprostitve rezervacij za garancije

FINANČNI PRIHODKI

Finančni prihodki so prihodki od naložbenja. Pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami in terjatvami.

Finančni prihodki se priznavajo ob obračunu ne glede na prejeme, če ne obstaja utemeljen dvom glede njihove velikosti, zapadlosti v plačilo in poplačljivosti.

Obresti se obračunavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačni del glavnice in veljavno obrestno mero.

Finančni prihodki iz deležev v dobičku se pripoznajo, ko družba pridobi pravico do plačila.

DRUGI FINANČNI PRIHODKI IN OSTALI PRIHODKI

Pojavljajo se v dejansko nastalih zneskih.

PRIPOZNAVANJE ODHODKOV

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

POSLOVNI ODHODKI

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje oziroma, ko je trgovsko blago prodano.

Poslovni odhodki so v načelu enaki vračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. V poslovne odhodke se vštevata tudi nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga in materiala, mednje vštevamo tudi prodajo orodij kupcem. Stroški, ki se ne zadržujejo v zalogah, kot so posredni stroški dela, stroški storitev in drugi neproizvajalni stroški se ob potrošnji izkazujejo med drugimi poslovnimi odhodki.

Prevrednotovalni poslovni odhodki se pripoznavaajo, ko je opravljeno ustrezno prevrednotenje, ne glede na njihov vpliv na poslovni izid.

Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve.

FINANČNI ODHODKI

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje.

Finančni odhodki se pripoznajo po obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

Prevrednotovalni finančni odhodki se pojavijo v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi dolgovi ter v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s presežkom iz prevrednotenja kapitala.

DRUGI FINANČNI ODHODKI IN OSTALI ODHODKI

Druge odhodke sestavljajo postavke, ki se izkazujejo v dejansko nastalih zneskih.

IZKAZ DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov bilance stanja na dan 31.12.2022 in bilance stanja na dan 31.12.2021 in iz podatkov izkaza poslovnega izida za leto 2022 ter iz dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev pritokov in odtokov in za ustrezno razčlenitev pomembnejših postavk.

V primerjalnih izkazih za leto 2021 smo popravili prejemke in poplačila med kratkoročnimi in dolgoročnimi finančnimi obveznostmi. Prav tako smo v letu 2021 popravili prejemke pri investiranju in sicer smo izločili povečanje pravice do uporabe sredstev, ki po vsebini ne predstavljajo denarnega toka.

4 RAZČLENITVE IN POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

4.1 BILANCA STANJA

4.1.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

	Odloženi stroški razvijanja	Druga neopredmetena sredstva	Neopredmetena osnovna sredstva v najemu	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj:
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 01/01-2022	78.250	467.270	0	92.765	638.285
Prerazporeditev	0	-54.651	0	0	-54.651
Stanje 01/01-2022	78.250	412.618	0	92.765	583.634
Pridobitve	0	10.500	910.805	12.596	933.901
Aktiviranje	-78.250	83.250	0	-5.000	0
Odtujitve	0	0	0	0	0
Stanje 31/12-2022	0	506.368	910.805	100.361	1.517.535
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 01/01-2022	0	346.217	0	0	346.217
Prerazporeditev	0	-54.651	0	0	-54.651
Stanje 01/01-2022	0	291.565	0	0	291.565
Odtujitve	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	87.953	158.333	0	246.285
Stanje 31/12-2022	0	379.518	158.333	0	537.851
Neodpisana vrednost 01/01-2022	78.250	121.053	0	92.765	292.068
Neodpisana vrednost 31/12-2022	0	126.850	752.473	100.361	979.684

Med drugimi neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje programsko opremo in licence. Med neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v najemu pa družba izkazuje programsko opremo vzeto v operativni najem.

4.1.2 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

NABAVNA VREDNOST	Zemljišča	Zgradbe	Nepremičnine v gradnji	Oprema in nadomestni deli	Drobni inventar	Druge opredmetena osnovna sredstva	Oprema v najemu	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva v izdelavi	Skupaj:
Stanje 01/01-2021	421.130	7.930.686	100.096	16.055.388	326.212	10.244	648.939	241.574	25.734.268
Prerazporeditev	0	0	0	45.933	8.806	-88	0	0	54.651
Stanje 01/01-2021	421.130	7.930.686	100.096	16.101.321	335.018	10.156	648.939	241.574	25.788.920
Pridobitve	0	7.738	8.036	556.773	47.716	1.300	33.903	1.350.879	2.006.344
Odtujitve	0	108.133	0	217.716	7.035	0	0	0	332.884
Aktiviranje	0	108.132	-108.132	1.089.735	377	0	0	-1.090.112	0
Stanje 31/12-2021	421.130	7.938.423	0	17.530.113	376.076	11.456	682.841	502.340	27.462.380
POPRAVEK VREDNOSTI									
Stanje 01/01-2021	0	2.129.598	0	12.137.187	326.212	2.353	273.187	0	14.868.537
Prerazporeditev	0	0	0	45.933	8.806	-113	0	0	54.626
Stanje 01/01-2021	0	2.129.598	0	12.183.121	335.018	2.240	273.187	0	14.923.163
Odtujitve	0	103.855	0	202.647	7.035	0	0	0	313.537
Amortizacija	0	248.601	0	1.315.038	38.445	295	113.574	0	1.715.953
Stanje 31/12-2021	0	2.274.344	0	13.295.512	366.428	2.535	386.761	0	16.325.580
Neodpisana vrednost 01/01-2022	421.130	5.801.089	100.096	3.918.200	0	7.891	375.751	241.574	10.865.731
Neodpisana vrednost 31/12-2022	421.130	5.664.079	0	4.234.601	9.648	8.922	296.080	502.340	11.136.800

V letu 2022 je družba investirala v opredmetena osnovna sredstva v višini 2.006.344 € od tega 1.646.508 € v opremo in nadomestne dele ter 115.870 € v zgradbe. Razliko v višini 243.966 € pa predstavljajo usredstvena pravica do uporabe opreme v skladu s SRS 1, drobni inventar in investicije v teku.

Družba na dan 31.12.2022 izkazuje v okviru opreme tudi eno osebno vozilo, tovorno vozilo ter 8 strojev s pripadajočo opremo financirano preko finančnega najema. Njihova skupna nabavna vrednost znaša 1.656.724 €, popravek vrednosti 274.265 € in neodpisana vrednost 1.382.459 €.

Nepremičnine družbe so na 31.12.2022 zastavljene. Več razkrito v točki 4.1.12.

Družba nima opredmetenih osnovnih sredstev merjenih po revaloriziranih zneskih.

4.1.3 DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE

	2022	2021	22/21
Dane dolgoročne varščine	5.305	5.305	100
Druge dolgoročne terjatve	0	51.466	0
Skupaj:	5.305	56.771	9

Druge dolgoročne terjatve se nanašajo na terjatve do manjšinskih družbenikov družbe iz naslova odprodaje lastnih poslovnih deležev družbe manjšinskim družbenikom, ter na dane varščine. V letu 2022 je družba odkupila manjšinski delež enega družbenika. Terjatve so izražene v evrih in niso zavarovane.

4.1.4 ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

	2022	2021	22/21
Terjatve za odloženi davek iz odbitnih začasnih razlik	399.297	221.399	180
Skupaj:	399.297	221.399	180

Terjatve za odloženi davek iz odbitnih začasnih razlik izvirajo iz oblikovanja dolgoročnih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter iz naslova davčnih dobropisov prenesenih v naslednja davčna obdobja.

Gibanje terjatev za odloženi davek	Stanje 31.12.2021	Oblikovanje	Poraba	Odprava	Stanje 31.12.2022
Terjatve za odloženi davek iz odbitnih začasnih razlik	221.400	203.116	20.750	4.468	399.298

4.1.5 SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA PRODAJO

	2022	2021	22/21
Opredmetena osnovna sredstva, namenjena prodaji	463.340	663.144	70
Skupaj:	463.340	663.144	70

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi, namenjenimi prodaji družba izkazuje zemljišče, v poslovni coni Trebuša, ki ga družba aktivno prodaja. Družba je v letu 2022 prodala del zemljišča. Vrednost zemljišča je izkazana po tržni vrednosti na podlagi cenitve iz l.2017. Poslovodstvo ocenjuje, da konec leta 2022 ni indikatorjev, zaradi katerih bi bilo potrebno sredstvo slabiti.

4.1.6 ZALOGE

	2022	2021	22/21
Zaloge surovin in materiala	3.316.100	2.721.518	122
Zaloge surovin in materiala v skladišču	3.316.100	2.721.518	122
Zaloge drobnega inventarja in embalaže	475.054	312.299	152
Zaloge drobnega inventarja in embalaže v skladišču	475.054	312.299	152
Nedokončana proizvodnja in storitve	320.101	155.896	205
Polizdelki	320.101	155.896	205
Proizvodi	1.123.971	1.266.724	89
Proizvodi v lastnem skladišču	1.123.971	1.266.724	89
Zaloge blaga	55.799	10.565	528
Blago v lastnem skladišču	55.799	10.565	528
Popravki vrednosti zalog	-142.111	-179.813	79
Skupaj zaloge:	5.148.915	4.287.190	120
Kratkoročni predujmi, dani za zaloge materiala in blaga in neoppravljene storitve	1.180.343	518.465	228
Skupaj zaloge in predujmi za zaloge:	6.329.258	4.805.656	132

Družba je po stanju na dan 31.12.2022 opravila inventuro zalog pri kateri je bilo ugotovljenih za 223.447 € viškov in za 199.482 € mankov. Med letom pa je bilo odpisanih za 6.103 € zalog.

Zaloge so izkazane po čisti iztržljivi vrednosti. Družba ima na dan 31.12.2022 oblikovanih za 142.111 € popravkov vrednosti zalog.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti.

4.1.7 KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

	2022	2021	22/21
Kratkoročne terjatve do kupcev	6.379.783	5.966.377	107
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	399.690	806.158	50
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	5.865.238	5.179.271	113
Sporne terjatve	0	-19.053	0
Kratkoročni predujmi, dani za opredme-tena osnovna sredstva	114.855	0	
Druge kratkoročne terjatve	828.538	725.200	114
Kratkoročne terjatve za vstopni DDV	761.306	701.023	109
Kratkoročne terjatve za davek od dohod-ka pravnih oseb, vključno z davkom, plačanim v tujini	37.766	0	
Druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	19.526	16.498	118
Ostale kratkoročne terjatve	7.840	5.581	140
Kratkoročne terjatve za DDV, plačan v tujini	2.099	2.099	100
Skupaj:	7.208.321	6.691.577	108

Družba na dan 31.12.2022 nima zavarovanih terjatev, prav tako terjatve niso dane za jamstvo.

STRUKTURA TERJATEV DO KUPCEV GLEDE NA ZAPADLOST:

Terjatve do kupcev	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		do 30 dni	do 60 dni	do 90 dni	do 180 dni	nad 180 dni	
domači kupci	264.301	23.542	- 3.133	636	103.842	10.503	399.691
tuji kupci	5.434.374	210.877	26.530	72.989	33.520	86.948	5.865.238
Skupaj	5.698.675	234.419	23.397	73.625	137.362	97.451	6.264.929

TABELA GIBANJA POPRAVKA VREDNOSTI TERJATEV DO KUPCEV

Gibanje PV terjatev	Stanje 31.12.2021	Oblikovanje	Odpis/Poraba	Odprava	Stanje 31.12.2022
PV terjatev	19.053	0	19.053	0	0

Oblikovani popravki vrednosti terjatev so opravljeni na podlagi individualne ocene kupcev.

4.1.8 DOBROIMETJE PRI BANKAH, ČEKI, GOTOVINA

	2022	2021	22/21
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih inštitucijah	188.905	22.429	842
Denarna sredstva na računih, razen deviznih	188.905	22.429	842
Skupaj:	188.905	22.429	842

4.1.9 AKTINE ČASOVNE USMERITVE

	2022	2021	22/21
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	27.720	591.750	5
Predhodno nerazačunani prihodki	359.385	0	
DDV od prejetih predujmov	223.057	0	
Skupaj:	610.162	591.750	103

Kratkoročno odložene stroške predstavljajo predvsem plačane zavarovalne premije za zavarovanje nepremičnin ter ostali stroški storitev, ki se nanašajo na daljše časovno obdobje. Predhodno ne zaračunani prihodki v višini 319.470 € predstavljajo vkalkuliran del prejete subvencije za električno energijo, ki je bila izplačana v letu 2023 za leto 2022 ter 39.915 € za prejete dobropise v letu 2023, ki se nanašajo na poslovanje leta 2022. Odloženi stroški iz leta 2021 so v celoti bremenili izid leta 2022.

4.1.10 KAPITAL

Osnovni kapital družbe znaša 4.007.670 €.

Rezerve iz dobička sestavljajo zakonske rezerve oblikovane v skladu z zakonom o gospodarskih družbah in na dan 31.12.2022 znašajo 400.767 €, kar predstavlja 10% osnovnega kapitala družbe.

Čisti dobiček leta znaša 316.580 €.

Družba ima v lasti tudi 50 % lastnega poslovnega deleža, katerega nominalna vrednost na dan 31.12.2022 znaša 2.003.835 € in za katere ima iz dobička oblikovane rezerve za lastne poslovne deleže v višini 2.105.855 €.

Družba je v poslovnem letu 2022 pridobila 0,5% lastnih poslovnih deležev v nominalni vrednosti 20.038,35 € zaradi izstopa družbenika. Nakupna vrednost lastnih poslovnih deležev je znašala 51.465,69 €.

Kapitalske rezerve družbe na dan 31.12.2022 znašajo 62.855 €, ki so nastale z vplačili nad nominalno vrednostjo kapitala.

Rezerve nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti so dodatno oblikovane v višini 105.512 € in izvirajo iz aktuarskih dobičkov najnovejšega aktuarskega izračuna rezervacij, potrebnih za izplačilo dolgoročnih zaslužkov zaposlenec, odpravnin ob upokojitvi. Rezerve nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti ob koncu poslovnega leta znašajo 93.851 €.

BILANČNI DOBIČEK

	2022	2021
Čisti poslovni izid poslovnega leta	316.580	848.065
Preneseni čisti dobiček	7.162.344	6.366.902
Povečanje zakonskih rezerv	0	0
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	-78.250
Bilančni dobiček	7.478.924	7.136.717

Po predlogu poslovodstva dobiček ostaja v celoti nerazporejen.

4.1.11 REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

	2022	2021	22/21
Rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	269.341	316.368	85
Prejete državne podpore	117.323	0	
Skupaj:	386.664	316.368	122

Med prejetimi državnimi podporami družba izkazuje prejet avans za nepovratna sredstva. V okviru projekta INCREASE, ki je sofinanciran s sredstvi Horizon Europe, bomo sodelovali pri razvoju recikliranega materiala, primerne za uporabo v elektroindustriji.

Gibanje rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade:

	STANJE 31.12.2021	OBLIKOVA- NJE	AKTUARSKE IZGUBE/ (-DOBIČKI)	PORABA	ODPRAVA	STANJE 31.12.2022
JUBILEJNE NAGRADE	78.023	16.618	27.290	6.668	0	115.263
ODPRAVNINE	238.345	20.086	-104.354	0	0	154.078
Skupaj	316.368	36.705	-77.064	6.668	0	269.341

Aktuarski izračun je narejen s strani pooblaščenega aktuarja po stanju na dan 31.12.2022 za 288 zaposlenih.

Pri aktuarskem izračunu so bile uporabljene sledeče predpostavke:

- Verjetnost smrtnosti
- Verjetnost invalidnosti
- Upokojevanje v skladu z modelom na osnovi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Fluktuacija kadrov
 - 10% v intervalu do 30 let
 - 7,5% v intervalu od 31 do 40 let
 - 5% v intervalu od 41 do 50 let
 - 0% v intervalu od 51 let.
- Diskontna stopnja 3,7686% (Markit iBoxx € Corporates AA 10+; EOD-31.12.2022)
- Rast plač v Republiki Sloveniji v letih 2023 6%, 2024 4,5% in 2025 dalje 3,5%
- Rast plač v podjetju v letih 2023 6%, 2024 4,5% in 2025 dalje 3,5%
- Prispevna stopnja delodajalca 16,1% (v primeru izplačil, ki so višja od zneskov, ki jih določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja)

4.1.12 DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

	2022	2021	22/21
Dolgoročna posojila, dobljena pri bankah v državi	2.000.000	1.242.545	161
Dolgoročni dolgovi iz finančnega najema	440.476	465.420	95
Druge dolgoročne finančne obveznosti do lastnikov	883.500	1.164.000	76
Pravica do uporabe sredstev v operativnem najemu	829.343	245.849	337
Skupaj:	4.153.319	3.117.814	133

Dolgoročne finančne obveznosti do večinskih lastnikov izhajajo iz naslova nakupa lastnega poslovnega deleža v letu 2015. Kupnina se izplačuje prodajalcema v mesečnih obrokih do 31.12.2025. Del kupnine, ki zapade v plačilo v letu 2023 je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi. Obveznosti niso zavarovane.

Med dolgoročnimi dolgovi iz finančnega najema družba izkazuje najeto tovorno vozilo, osebno vozilo in stroje s pripadajočo opremo.

Med pravico do uporabe sredstev v operativnem najemu pa družba izkazuje v skladu s standardi sedanjo vrednost najemnin sredstev vzetih v operativni najem in sicer za osebne avtomobile, klimatske naprave, poslovni prostor ter informacijski sistem SAP.

Družba ima dolgoročna bančna posojila prejeta pri NLB d.d. in SKB d.d..

Posojilodajalec	Št. Pogodbe	Odobren kredit	Saldo 31.12.2022	Dolgoročni del	Kratkoročni del	Način odplačila	Zapadlost prvega obroka	Zapadlost zadnjega obroka	Obr. Mera
Dolgoročna posojila dobljena pri bankah v državi	1	3.252.287	929.213	0	929.213	mesečno	31.01.2018	31.12.2024	6 M EURIBOR + 1,1%
	2	256.000	35.554	0	35.554	mesečno	30.06.2020	31.05.2023	6 M EURIBOR + 1,15%
	3	500.000	277.778	0	277.778	mesečno	30.09.2021	30.08.2024	0,95% fix
	4	2.500.000	2.500.000	2.000.000	500.000	mesečno	30.01.2023	30.12.2027	3,45% fix
Kratkoročna posojila dobljena pri bankah v državi	revolving	2.000.000	0	0	0	sukcesivno			fiksna obr. mera 0,8%
Kratkoročna posojila dobljena pri bankah v državi	revolving	1.500.000	0	0	0	sukcesivno			fiksna obr. mera 1,10%
		SKUPAJ	3.742.545	2.000.000	1.742.545				

Del prejetih kreditov, ki zapade v plačilo v letu 2023 je prikazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi. Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi v bilanci stanja družba izkazuje tudi dolgoročni del dveh kreditov pri katerih na dan 31.12.2022 krši bančno zavezo DEBT/EBITDA. Družba je do po datumu bilance stanja odpravila neskladje kršenja bančne zaveze. Vrednost dolgoročnega dela kreditov izkazanega med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi je 574.586 €. Družba ima 3 revolving kredite v skupni višini 3,5 mio €, ki na dan 31.12.2022 niso koriščeni €.

Družba ima za prejeti kredit v višini 3.252.287 € zastavljene nepremičnine v katastrski občini 953 PAKA in sicer na parcelah 458/4, 466/2, 471/6, 471/11 in 472/5

Družba ima za prejeti kredit v višini 2.500.000 € zastavljene nepremičnine v katastrski občini 953 PAKA in sicer na parcelah 453/1, 581/5, 597/48, 597/49, 597/50, 597/52, 597/54, 597/55, 597/56, 597/57, 597/58, 597/59, 597/60, 597/62, 597/68, 597/71.

Sedanja vrednost zastavljenih nepremičnin znaša 5.664.079 €.

Ostala posojila so zavarovana z menicami.

TABELA GIBANJA FINANČNIH OBVEZNOSTI

	STANJE 31.12.2021	ČRPANJE	VRAČILA	PRENOS NA KRATKOROČNI DEL	STANJE 31.12.2022
Dolgoročna posojila, dobljena pri bankah	1.242.545	2.500.000	0	-1.742.545	2.000.000
Dolgoročni dolgovi iz finančnega najema	465.420	437.200	0	-462.144	440.476
Druge dolgoročne finančne obveznosti	1.164.000	0	4.500	-276.000	883.500
Dolg. finančne obveznosti- pravica do uporabe sredstev	245.849	944.708	0	-361.213	829.344
Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah	827.738	19.471.000	20.298.738	1.742.545	1.742.545
Kratkoročni dolgovi iz finančnega najema	431.971	0	521.815	455.702	365.858
Druge kratkoročne finančne obveznosti	216.000	151.619	291.458	276.000	352.161
Kratk. fin. obveznosti - pravica do uporabe sredstev	98.996	0	279.362	367.655	187.289
Skupaj:	4.692.519	23.504.527	21.395.873	0	6.801.173

4.1.13 KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

	2022	2021	22/21
Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah v državi	1.742.545	827.738	211
Druge kratkoročne finančne obveznosti- finančni najem	365.858	431.971	85
Druge kratkoročne finančne obveznosti do lastnikov	276.000	216.000	128
Druge kratkoročne finančne obveznosti do kupcev	76.161	0	
Pravica do uporabe sredstev v najemu	187.289	98.996	189
Skupaj:	2.647.853	1.574.705	168

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi je izkazan del dolgoročnega dolga, ki zapade v plačilo 2023, črpani revolving ter kratkoročni del najemnin za operativne najeme, ki zapadejo v plačilo v letu 2023. Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi v bilanci stanja družba izkazuje tudi dolgoročni del dveh kreditov pri katerih na dan 31.12.2022 krši bančno zavezo DEBT/EBITDA. Družba je do po datumu bilance stanja odpravila neskladje kršenja bančne zaveze. Vrednost dolgoročnega dela kreditov izkazanega med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi je 574.586 €.

4.1.14 KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

	2022	2021	22/21
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	5.631.649	5.700.681	99
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi	3.293.876	3.282.085	100
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	2.297.808	2.393.818	96
Kratkoročne obveznosti za ne zaračunano blago in storitve	39.964	24.779	161
Prejeti kratkoročni predujmi in varščine	1.265.040	22.778	5554
Prejeti kratkoročni predujmi	1.265.040	22.778	5554
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	641.175	599.583	107
Kratkoročne obveznosti za čiste plače in nadome-stila plač	352.826	321.451	110
Kratkoročne obveznosti za prispevke iz kosmatih plač in nadomestil plač	119.344	110.789	108
Kratkoročne obveznosti za davke iz kosmatih plač in nadomestil plač	61.196	63.013	97
Kratkoročne obveznosti za druge prejemke iz delovnega razmerja	20.887	23.687	88

Obveznosti za prispevke izplačevalca	86.921	80.643	108
Obveznosti do državnih in drugih institucij	164.083	205.972	80
Obveznosti za obračunani DDV	134.380	129.507	104
Obveznosti za prispevke	29.247	29.507	0
Obveznosti za davek od dohodkov	0	46.048	
Obveznosti za davčni odtegljaj	386	775	50
Druge kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	71	135	0
Druge kratkoročne obveznosti	6.595	8.028	82
Kratkoročne obveznosti v zvezi z odtegljaji od plač in nadomestili plač zaposlencem	5.266	5.404	97
Ostale kratkoročne poslovne obveznosti	1.329	2.624	51
Skupaj:	7.708.542	6.537.041	118

Kratkoročne obveznosti za prejete predujme se nanašajo na prejete avanse plačil kupcev za izdelke lastne blagovne znamke ter orodij.

4.1.15 PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

	2022	2021	22/21
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	177.159	240.370	74
Kratkoročno odloženi prihodki	0	690.730	0
DDV od danih predujmov	203.968	59.422	343
Skupaj:	381.127	990.522	38

Družba v letu 2022 ne izkazuje več kratkoročno odločenih prihodkov zaradi spremenjenega načina zaračunavanja orodij zaradi česar razmejitev niso več potrebne.

Tabela gibanja pasivnih časovnih razmejitev

	STANJE 31.12.2021	PORABA	ODPRAVA	OBLIKO- VANJE	STANJE 31.12.2022
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	240.370	240.370	0	177.159	177.159
Kratkoročno odloženi prihodki	690.730	690.730	0	0	0
DDV od danih predujmov	59.422	59.422	0	203.968	203.968
Skupaj:	990.522	990.522	0	381.127	381.127

Vnaprej vračunani stroški v višini 170.159 € se nanašajo na že opravljene ne zaračunane stroške storitev, ter vnaprej vračunan neizkoriščen dopust.

4.1.16 ZA BILANČNE POSTAVKE IN POTENCIALNE OBVEZNOSTI

	2022	2021	22/21
Garancije dane kupcem	0	45.000	0
Skupaj:	0	45.000	0

Družba zabilančno vodi dane bančne garancije kupcem za vplačane avanse za orodja. Možnost odtoka pri poravnavi je zelo majhna. Na dan 31.12.2022 družba nima veljavnih bančnih garancij.

Družba nima drugih potencialnih obveznosti.

4.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

4.2.1 ČISTI PRIHODKI IZ PRODAJE

	2022	2021	22/21
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu	1.696.300	2.023.666	84
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na tujem trgu	38.704.751	35.851.820	108
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na domačem trgu	1.868.553	579.524	322
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na tujem trgu	925.022	254.918	363
Skupaj:	43.194.627	38.709.929	112

Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na domačem in tujem trgu so v letu 2022 v primerjavi z letom 2022 zrastle predvsem zaradi rasti cen. V letu 2021 beležimo tudi rast prodaje trgovskega blaga in materiala podizvajalcem zaradi povečanega obsega proizvodnje.

4.2.2 SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE

	2022	2021	22/21
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	-39.105	-183.391	21

Sprememba vrednosti zalog se je v letu 2022 znižala predvsem iz naslova višje prodaje v letu 2022 in prodaje iz zaloge.

4.2.3 DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (S PREVREDNOTOVALNIMI POSLOVNIMI PRIHODKI)

	2022	2021	22/21
Drugi prihodki, povezani s poslovnimi učinki (subvencije, dotacije, regresii, kompenzacije)	775.137	224.672	345
Prevrednotovalni poslovni prihodki	46.170	7.864	587
Skupaj:	821.307	232.535	353

Med drugimi prihodki se 221.054 € nanaša na prejete subvencije za razvojne projekte za katere smo prejeli nepovratna sredstva. Družba ne pripozna subvencije, dokler ni oprijemljivega zagotovila, da bodo izpolnjeni pogoji zanjo in da bo državna podpora tudi prejeta. Družba pripozna pogojne državne podpore med poslovnimi prihodki samo, kadar so izpolnjeni pogoji v zvezi z njimi. Med prejetimi državnimi podporami družba izkazuje tudi energetska pomoč v višini 497.737,96 €. Preostala vrednost pa se nanaša na refundirane odsotnosti zaposlenih.

4.2.4 STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

	2022	2021	22/21
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	3.801.203	2.573.808	148
Stroški materiala	25.048.563	21.474.301	117
Stroški materiala	22.411.943	18.969.448	118
Stroški pomožnega materiala	40.701	29.613	137
Stroški energije	2.034.924	638.636	319
Stroški nadomestnih delov za osnovna sredstva in materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev	492.822	247.612	199
Odpis drobnega inventarja in embalaže	5.268	1.504.843	0
Uskladitev stroškov materiala in drobnega inventarja zaradi ugotovljenih popisnih razlik	6.953	5.695	122
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	10.192	15.295	67
Drugi stroški materiala	45.761	63.159	72
Stroški storitev	4.130.497	3.725.995	111
Stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov in opravljanju storitev	399.988	331.082	121
Stroški transportnih storitev	1.203.050	884.023	136
Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem opredmetenih osnovnih sredstev	263.404	312.339	84
Najemnine	431.471	357.187	121
Povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	26.955	35.360	76
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev ter zavarovalne premije	120.046	108.102	111
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	570.430	738.356	77

Stroški sejmov, reklame in reprezentance	319.484	458.344	70
Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavno-sti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo podjetje	9.017	18.537	49
Stroški drugih storitev	427.685	482.666	89
Stroški storitev, ki se prefakturirajo	358.966	0	
Skupaj:	32.980.263	27.774.105	119

Med nabavno vrednostjo prodanega blaga se 1.173.921€ nanaša na nabavno vrednost prodanih orodij, 2.627.281 € pa na vrednost prodanega materiala in embalaže kooperantom, preostali znesek pa se nanaša na ostale prefakturirane stroške blaga kupcem.

Med stroški najemnin družba izkazuje sredstva v operativnem najemu manjših vrednosti kot so tiskalniki in nekatere licence. Preostala sredstva v operativnem najemu se izkazujejo med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v skladu s SRS 1. Stroški najemnin so se v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 zvišala predvsem iz naslova novih vlaganj v računalniške programe in najema licenc za njih.

Med stroški intelektualnih in osebnih storitev se 116.485 € nanaša na stroške svetovalnih storitev prejetih od povezane družbe Skaza IP, 97.702 € na stroške razvojnih projektov, 63.282 € na stroške storitev izobraževanja in usposabljanja izvedenih s strani tretjih oseb, 168.431 € na svetovalne storitve prejete od tretjih oseb ter 124.528 € na ostale intelektualne storitve.

Stroški drugih storitev zajemajo stroške študentskega dela, agencijskih delavcev, storitve odvoza odpadkov in druge storitve.

Družba je za stroške revidiranja za leto 2022 namenila 10.500 €.

STROŠKI PO FUNKCIONALNIH SKUPINAH

	DIREKTNI PROIZVAJALNI STROŠKI	STROŠKI MARKETINGA IN DISTRIBUCIJE	SPLOŠNI STROŠKI	SKUPAJ
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	2.623.762	1.177.441	0	3.801.203
Stroški materiala	23.512.174	40.032	1.496.357	25.048.563
Stroški storitev	433.406	1.943.779	1.753.312	4.130.497
Stroški dela	4.392.044	1.369.126	2.635.049	8.396.219
Amortizacija	1.302.989	122.325	536.925	1.962.238
Drugi stroški	343	3.403	343.550	347.296
Skupaj:	32.264.718	4.656.105	6.765.193	43.686.016

4.2.5 STROŠKI DELA

	2022	2021	22/21
Plače zaposlenecv	5.413.634	5.356.338	101
Nadomestila plač zaposlenecv	962.994	753.651	128
Regres za letni dopust, bonitete, povračila in drugi prejemki zaposlenecv	924.940	952.252	97
Delodajalčevi prispevki od plač, nadomestil plač, bonitet, povračil in drugih prejemkov zaposlenecv	1.040.132	974.799	107
Rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	54.520	40.794	134
Skupaj:	8.396.219	8.077.835	104

Bruto prejemki posloводства družbe za leto 2022 so iz naslova plač, poslovne uspešnosti in regresa znašali 141.671 € in 362.017 € za druge delavce družbe, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

Strošek dela v zvezi z agencijami za posredovanje delovne sile na podlagi pogodb o posredovanju delovne sile je v letu 2022 znašal 141.874 €, s povprečno 6 zaposlenimi delavci. Bruto prejemki članov nadzora so v letu 2022 znašali 3.300 €.

4.2.6 ODPISI VREDNOSTI

	2022	2021	22/21
Amortizacija	1.962.238	1.809.016	108
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	246.285	81.828	301
Amortizacija zgradb	248.601	233.692	106
Amortizacija opreme in nadomestnih delov	1.315.333	1.215.642	108
Amortizacija opreme- pravica do uporabe sredstev v operativnem najemu	113.574	156.579	73
Amortizacija drobnega inventarja	38.445	60.930	63
Amortizacija drugih opredmetenih osnovnih sredstev	0	60.345	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki	19.347	79.641	24
Prevrednotovalni poslovni odhodki neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	19.347	1.702	1137
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratih sredstvih	0	77.940	0
Skupaj:	1.981.586	1.888.658	105

Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki družba izkazuje odhodke iz naslova odpisa opredmetenih osnovnih sredstev in sicer sedanjo vrednost sredstev v višini 19.347 €.

4.2.7 DRUGI POSLOVNI ODHODKI

	2022	2021	22/21
Nagrade dijakom in študentom na delovni praksi skupaj z dajatvami	1.380	2.844	49
Štipendije dijakom in študentom	6.000	6.270	96
Ostali stroški	339.916	140.973	241
Skupaj:	347.296	150.087	231

Med ostalimi stroški se 113.577 € nanaša na stavbno zemljišče, ter 200.496 € na odhodke iz naslova prodanega zemljišča ter 25.842 € na članarine.

4.2.8 FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV

	2022	2021	22/21
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	16.652	4.884	341
Skupaj	16.652	4.884	341

4.2.9 FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI

	2022	2021	22/21
Stroški obresti	76.506	43.828	175
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	18.878	4.215	448
Skupaj:	95.384	48.044	199

4.2.10 FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI

	2022	2021	22/21
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	4.304	28	15315
Skupaj:	4.304	28	15315

4.2.11 DRUGI PRIHODKI

	2022	2021	22/21
Subvencije, dotacije in podobni prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki	7.371	5.000	147
Prejete odškodnine in kazni	2.115	40.291	5
Drugi prihodki	5.954	7.675	78
Skupaj:	15.440	52.966	29

4.2.12 DRUGI ODHODKI

	2022	2021	22/21
Donacije	19.967	13.652	146
Drugi odhodki	22.741	27.072	84
Skupaj:	42.708	40.724	105

4.2.13 DAVEK IZ DOBIČKA

(v EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Davek iz dobička	22.481	65.713
Odloženi davki	177.898	76.336
Skupaj odhodek (-prihodek) za davek	-155.417	-10.623

Davek od dohodkov pravnih oseb	2022	2021
Poslovni izid pred davki	161.163	837.442
Izračunan davek od dohodka 19%	30.621	159.114
Davčni učinek zmanjšanja prihodkov na davčno priznane	0	-171
Davčni učinek spremembe odhodkov na davčno priznane	14.843	18.567
Davčni učinek pri spremembah davčne osnove pri spremembah računovodskih usmeritev, popravkih napak in prevrednotenja (+/-)	15.073	0
Davčni učinek zmanjšanja davčne osnove iz naslova olajšav	-38.055	-111.797
DAVEK	22.481	65.713
ODLOŽENI DAVEK	177.898	76.336
EFEKTIVNA DAVČNA STOPNJA	-96%	-1%

Družba v letu 2022 dosega negativno efektivno davčno stopnjo predvsem zaradi nezmožnosti koriščenja davčnih odlajšav prenesenih v naslednja davčna obdobja v katerih družba ocenjuje, da bo imala pozitivno davčni rezultat, ki bo omogočil koriščenje davčnih olajšav.

4.3 PODATKI O SKUPINAH OSEB

Družba ni dajala nobenih poroštev za morebitne obveznosti lastnikov navzven.

Do večinskih lastnikov izkazuje družba na dan 31.12.2022 tudi obveznost iz naslova prodaje lastnega poslovnega deleža iz l. 2015 v višini 1.159.500 €.

Družba ima v lasti 50% lastnih delnic, sicer pa družba ni udeležena z najmanj 20 % v kapitalu nobene družbe, niti neposredno niti po osebi, ki deluje za račun družbe.

Družba na dan 31.12.2022 nima nobenih terjatev do članov posloводства, članov nadzornega sveta in drugih delavcev družbe in zaposlenim na podlagi pogodbe, za akteru ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

Družba je preko lastnice povezana z invalidsko družbo Skaza IP d.o.o.. ter zavodom Inštitut Skaza s katerima je družba v letu 2022 realizirala sledeče posle

	Skupni promet nabave	Skupni promet prodaje	Terjatve 31.12.2022	Obveznosti 31.12.2022
Skaza IP d.o.o.	375.076	26.434	0	527.102
Inštitut Skaza	13.572	7.039	7.039	0

DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Družba PLASTIKA SKAZA d.o.o. ni imela drugih pomembnejših dogodkov po datumu bilance stanja, ki bi vplivali na finančno stanje in na premoženje družbe.

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe PLASTIKA SKAZA d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2022, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2022 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju 'SRS').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s SRS in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov družbe in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamiči ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

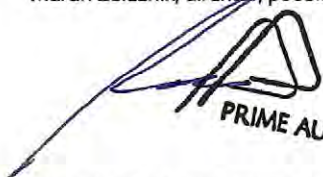
- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Kisovec, 17.7.2023

PRIME AUDIT d.o.o.

Martin Železnik, direktor, pooblaščen revizor

PRIME AUDIT d.o.o.

PRIME AUDIT. Družba za revizijo in svetovanje, d.o.o. - Matična številka: 9060359000 - ID št. za DDV: SIB2143331

Plastika Skaza d.o.o.

Selo 22

3320 Velenje

Slovenija, Evropa

info@skaza.com

skaza.com

